ΘΥΜΗΘΗΚΕ — ΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ ΑΥΤΗ ΤΟΥ ΚΟΡΙΤΣΙΟΥ

Ἡ νεότης εἶνε δροσιά, κι' ὅταν χαθῆ ἡ νεότης θὰ χαθῆ καὶ ἡ δροσιά, καθὼς ἀντιλαμβάνεται ἐξ ἐνστίκτου κάθε γυναῖκα.

Διὰ νὰ μείνετε νέοι, διατηρεῖτε τὸ δέρμα σας καθαρὸ καὶ τοὺς πόρους του ἀνοικτούς. Ἐγκαταλείψατε τοὺς τεχνικοὺς τρόπους περιποιήσεως τοῦ δέρματος. Οἱ φυσικοὶ τρόποι εἶνε οἱ καλλίτεροι.

Μεταχειρίζεσθε σαποῦνι, βεβαιωθῆτε ὅμως πρὶν ὅτι εἶνε σαποῦνι καμωμένο κυρίως διὰ τὸ πρόσωπο. Τὰ ἄλλα πιθανὸν ν' ὁᾶς ἐρεθίσουν τὸ δέρμα. Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον, συνήθως κατὰ συμβουλὴν τῶν εἰδικῶν, αἱ γυναῖκες ὅλου τοῦ κόσμου διαλέγουν διὰ τὸ πρόσωπόν των τὸ σαποῦνι Πάλμολιβ.

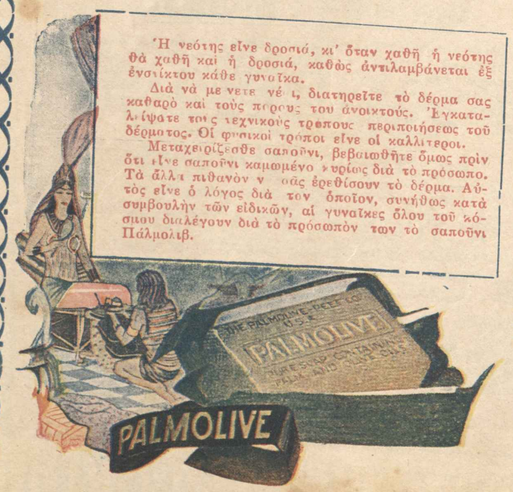

Ἡ ὀμορφιὰ ποὺ θαυμάζουν οἱ ἄνδρες καὶ ποὺ τὴν θυμοῦνται, εἶνε ἡ φυσικὴ ὀμορφιά.

Καὶ αὐτὴ ἠμπορεῖ νὰ τὴν ἀποκτήσετε, εἴτε χρησιμοποιεῖτε ποῦδρα καὶ κοκκινάδι, εἴτε ὄχι, ἐὰν ἀκολουθήσετε ἕνα ἁπλὸ κανόνα διὰ τὴν ὀμορφιά.

Πλύνετε τὸ πρόσωπον διὰ νὰ εἶσθε ὡραῖαι, αὐτὴ εἶνε ἡ σύστασις ὅλων τῶν μερινῶν ἐπιφανῶν δερματολόγων. Τὰ ἐπικαθίσματα καὶ τὰ λιπαρὰ ἐκκρίματα τῶν πόρων ἠμποροῦν ν' ἀφαιρεθοῦν τελείως μόνον μὲ τὸ προσεκτικὸ πλύσιμο διὰ θερμοῦ νεροῦ. Αἱ γυναῖκε ποὺ ἔχουν φυσικὰ θέλγητρα τὸ γνωρίζουν αὐτό.

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΣΑΠΟΥΝΙ ΚΑΙ ΝΕΡΟ ΟΧΙ ΟΜΩΣ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΣΑΠΟΥΝΙ

Ὁ ἀφρὸς τοῦ Πάλμολιβ, καμωμένος ἐπίτηδες διὰ τὴν εἰδικὴ περιποίησιν τοῦ δέρματος, εἶνε ἕνα μῖγμα ἀπὸ καλλυντικὰ λάδια, τὰ λάδια τοῦ ἐλαιόδενδρου τοῦ φοίνικος.

Τὰ καταπραϋντικὰ αὐτὰ λάδια εἰσχωροῦν εἰς τοὺς πόρους, ἀφαιροῦν τὰ ἐπικαθίσματα τὰ ὁποῖα, ἐὰν παραμείνουν, θὰ μεταβληθοῦν εἰς μπιμπίκια ἢ μολυνόμενα θὰ γίνουν ἀηδεῖς κηλῖδες.

Ἡ χάρις τῆς φυσικῆς ὀμορφιᾶς ὀφείλεται εἰς τὰ λάδια αὐτά, ἐπειδὴ διατηρεῖτε τὸ δέρμα καθαρὸ κατὰ ἐντελῶς φυσιολογικὸν τρόπο. Ἀκολουθεῖτε τὸν τρόπο αὐτὸν τοὐλάχιστον μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα, καὶ θὰ διατηρήσετε τὴν φρεσκάδα τοῦ κορμιοῦ γιὰ ὅλα σας τὰ χρόνια.

Societé Anonyme Palmolive PARIS

Γεν. Ἀντιπρόσωπος : ΠΑΥΛΟΣ ΠΕΡΟΓΛΟΥ — Πλατεῖα Ὁμονοίας 3, — Ἀθῆναι

Θεσ)νίκη : } Ι. Μπίτσος, Ἑρμοῦ 21.
Βόλος : } Σ. Πετρόχειλος — Στοά Σκρέτα

Τιμὴ ὡρισμένη δραχ. 15

ΔΩΡΕΑΝ!

Δοκιμάσατε καὶ τὸ περίφημο σαποῦνι ξυρίσματος Πάλμολιβ διαρκείας 6 μηνῶν. Πωλεῖται δρ. 36.50 μαζὺ μὲ ΜΙΑ ΜΗΧΑΝΗ GILLETTE καὶ μιὰ λάμα, ΔΩΡΕΑΝ τοῦ ἐργοστασίου. Τὸ ἀποστέλλομεν εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀντὶ δρ. 40 Οἱ κ. κ. ἔμποροι ἔχουν συμφέρον νὰ ζητήσουν τιμὰς χονδρικῆς πωλήσεως.

ΕΤΟΣ Ε!

ΑΡ. 243

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ-ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σας, διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας, γενῆτε κάτοχοι τοῦ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ-ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ-ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ θὰ εἶνε τὸ κόσμημα τοῦ σαλονιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ μιὰ μέρα ἡ αἰτία τῆς εὐζωΐας σας.

Ἀγόρια, κορίτσια, ζητήσατε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας ἓν τοιοῦτον ὡρολόγιον νὰ σᾶς ἐξυπνᾷ τὸ πρωῒ διὰ τὰς μελέτας σας, σύντροφον τῶν σπουδῶν σας καὶ ἀφορμὴν ἐξασφαλίσεως τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ ἀσφάλεια ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶνε ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς τοὺς νέους, ὅστις δὲ παραμελεῖ αὐτὴν θὰ ὑποφέρῃ ἐκ τούτου.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ-ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ διευκολύνει τὸ ὑπέρτατον τοῦτο καθῆκον.

Πληροφορίαι παρὰ τῇ Γενικῇ Ἀντιπροσωπείᾳ τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (Σταδίου 47-Γ. Σταύρου 2 Ἀθῆναι) καὶ παρα τοῖς Ἀντιπροσώποις εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς περιοδεύοντας.

Μὴ Ἰντεῖτε ἀπὸ τὰ καταστήματα ἀπρῶς "ἕνα φίλμ" — Ἰντεῖτε ἕνα Agfa-φίλμ

ΕΝΔΥΜΑΤΑ — ΕΓΓΛΕΖΙΚΕΣ ΓΚΑΠΑΡΟΙΝΕΣ — ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

ΑΝΔΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΗΜΑΤΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ

ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΟΥ

ΣΤΑΔΙΟΥ-ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΓΩΝΙΑ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΙΔΗ

ΚΑΠΕΛΛΑ — ΑΓΓΛΙΚΑ ΑΔΙΑΒΡΟΧΑ — ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ ΤΟ ΝΕ... ΤΟΥΤΟ ΘΡΕΠΤΙΚΟΝ ... ΔΕΡΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ ... ΕΧΕΤΕ ΩΡΑΙΟ ΧΡΩ...

Ὅλα τὰ ἀβλαβῆ συστατ... χωνευμένα ἐν τῇ σκευασίᾳ ... ΡΟΔΑΛΙΝΗ χορηγοῦσιν ... δέρμα καὶ εἰς τοὺς ἱστοὺς ... θρεπτικὰ στοιχεῖα, διὰ τῆς ... λεσματικῆς δὲ ἐπιδράσεως ... χιλιάδες νεανίδων καὶ κυρ... κτησαν δέρμα λεῖον, ἀπ... διαφαρ..., παρειὰς ροδίνας, ... λασίαν ἀπόχρωσιν. Δοκιμ... ἀπὸ σήμερον καὶ θὰ πεισθ... ραυτα ὅτι ἐπανέρχεται ἡ ... τῆς νεότητός σας. Ἀποτελεῖ ... στικὸν τῆς ἐξαισίας ἀπο... καὶ τῆς ἐσαεὶ νεαζούσης ... πλείστων ὡραίων κυριῶν, ... διακρίνονται διὰ τὴν χάριν ... γοητείαν των. ΠΩΛΕΙΤΑΙ ... τά Φαρμακεῖα καὶ τά Κατα... Καλλυντικῶν Προϊόντων

ΦΟΡ...

ΚΑΘΕ ... 30 ΞΥΡΩ... ΖΗΤΕΙΤΕ ...

ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ - ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
MASSAGE - ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ
Δ. ΙΑΤΡΟΣ ΛΙΑ Φ. ΡΜΑΚΙΔΟΥ
Τ. βοηθος τῶν καθηγητῶν Grashey ἐν Μονάχῳ Belot ἐν Παρισ. Γωνία ὁδ. Θεμιστοκλ. καὶ Γραβιᾶς 13 (παρὰ τὴν Ὁμόνοιαν) Διὰ νεωτάτων μεθόδων θεραπεύει: Γυναικολογικὰς παθήσεις, παχυσαρκίαν, ἀναιμίαν, ἀδενεπαθειαν, νευρασθένειαν, ρευματισμους, Τριχόπτωσιν καὶ ὑπερτρίχωσιν, Ἀκμήν, (μπιμπίκιο), ρυτίδας, οὐλας, σπίλους (ἐλῆες), κ.λ.π.

ΕΜ. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ & ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Ἐν Παρισίοις καὶ Λυῶνι
Ἐπὶ τριετίαν εἰδικῶς ἐκπαιδευθείς.
Δέχεται ἐν τῷ ἰατρείῳ του 9—11 καὶ 3—6, Σόλωνος 103.

Δ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ, ΕΡΜΟΥ 24α
Καλλυντικὰ ἐν γένει

ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
Ραβονται εἰς τὸ ἐμπορεργαφεῖον
"ΑΝΔΡΙΚΗ ΜΟΔΑ"
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. ΣΑΡΑΝΤΙΔΟΥ
Γερμανοῦ παλ. Πατρών 33 (Παρὰ τὴν Ὑπουργ. Ναυτικῶν)

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤ...
Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ ... τίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιωτ... νικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. ... Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ... Ὁδὸς Κεφαλληνίας 30 Ὧραι 8—11 π. μ. καὶ 4—7 ... Ἀριθ. τηλεφ. 7-62 Πολ...

Τὰ προηγούμενα φύλλα τοῦ «Ἠπουκέτου» τιμῶνται δρχ. 3.

ΚΑΡΔΙΑΚΙΔΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ Πατησίων 5
Εφαρμόζει όλα τά συστήματα τῆς φωτογραφικῆς τέχνης Βραβεῖα Παρισίων Ρωμης

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ CHARLES LE GOFFIC

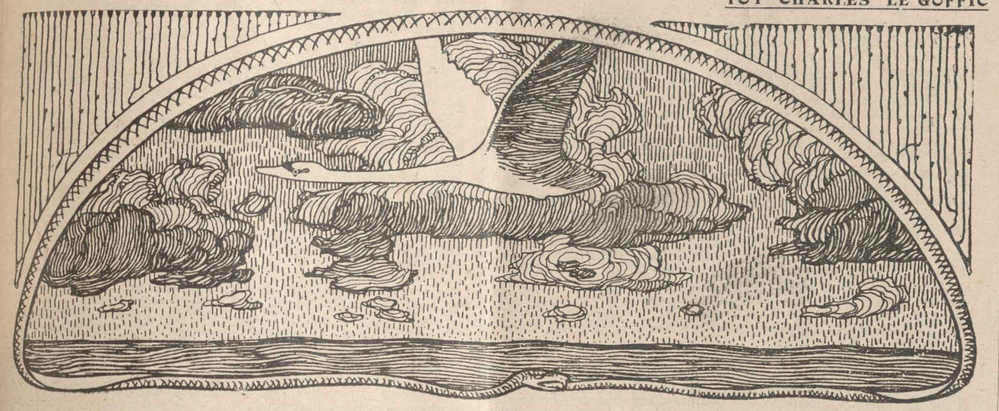

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Τὸ ρολόϊ ἔδειχνε δέκα παρὰ τέταρτο. Ἦταν ἡ ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ὁ ἀγροφύλακας Γουσταῦος Κροσμὸρ ἔφευγε κάθε βράδυ γιὰ τὴ νυκτερινή του ὑπηρεσία, κι' ὅπως πάντα, ὁ ἀγροφύλακας σηκώθηκε, ξεκρέμασε τὸ ὅπλο του ἀπ' τὸν τοῖχο, φώναξε τὸ σκυλί του, ἄνοιξε τὴν πόρτα, στάθηκε μιὰ στιγμὴ στὸ κατῶφλι καὶ κύτταξε τὸν οὐρανό.

— Ὁ ἴδιος παληόκαιρος...,μουρμούρισε.

— Νὰ σὲ περιμένω ; ρώτησε τὸν ἀγροφύλακα κάνοντας τάχα τὴν ἀδιάφορη ἡ γυναῖκα του Σεζαρίνα. Θἀρθῆς νωρίς ; Ἢ νὰ πλαγιάσω προτοῦ ἔρθης ; Τὰ παιδιὰ κοιμοῦνται... Ἂν ἤξερα πὼς θ' ἀργοῦσες νὰ γυρίσης, θἄπεφτα κι' ἐγὼ νὰ κοιμηθῶ.

— Πέσε κοιμήσου ἀποκρίθηκε ὁ ἀγροφύλακας, θὰ πάω ἀπόψε νὰ ἰδῶ ἕναν ἄλλο φύλακα, τὸν Περροτέν, πέρα στὸ Ροσγκάντ...Θ' ἀργήσω νἄρθω.

Ἡ γυναῖκα δὲν εἶπε τίποτα, κι' ὁ ἀγροφύλακας ἔφυγε. Ὁ κρότος τῶν βημάτων του ἔσβυσε σιγὰ-σιγά, κι' ἡ σιωπὴ τῆς νύχτας ἁπλώθηκε γύρ' ἀπ' τὸ μοναχικὸ σπιτάκι.

Ὅταν τά βήματα τοῦ ἀντρός της δὲν ἀκουγόντουσαν πειά, ἡ Σεζαρίνα ἔσβυσε τὴ λάμπα καὶ βγῆκε ἔξω. Προχώρησε λίγο ὡς τὴν ἄκρη τοῦ τοίχου, καὶ κεῖ στάθηκε καὶ φώναξε σιγὰ-σιγά :

— Φρανσουά ! Φρανσουά !

Μιὰ σκιὰ πρόβαλ' ἀθόρυβα ἀπ' τὰ δέντρα τοῦ δάσους... Ἕνας ἄντρας φάνηκε, πλησίασε τὴ Σεζαρίνα, τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ γέμισε τὸ στόμα της φιλιά...

— Ἔλα, εἶπε ἡ γυναῖκα τοῦ Κροσμόρ. Ἔλα μέσα στὸ σπίτι. Ὁ ἄντρας μου λείπει...Θὰ γυρίση ἀργά... Ἔχουμε τρεῖς ὧρες δικές μας... Ὦ, Φρανσουά...

Ὁ Φρανσουὰ ἀκολούθησε τὴ γυναίκα, καὶ μπήκανε κι' οἱ δυὸ μέσ' στὸ σπίτι. Γιὰ περισσότερη προφύλαξη ἡ γυναῖκα τοῦ Κροσμὸρ δὲν ἄναψ' οὔτε φῶς...

***

Ἡ Σεζαρίνα ἤτανε μιὰ καλοκαμωμένη γυναῖκα τριάντα τριῶν χρονῶν. Ὁ Φρανσουὰ Ρενιμὲλ ἤτανε μόλις εἰκοσιτεσσάρων χρονῶν παλληκάρι. Ἤτανε κι' αὐτὸς ἀγροφύλακας σὰν τὸν Κροσμόρ, τὸν ἄντρα τῆς φίλης του Σεζαρίνας. Τὴ Σεζαρίνα ὁ Ρενιμὲλ τὴν εἶχε γνωρίσει στοὺς σκοπευτικοὺς ἀγῶνας ποὔχανε γίνει τὸν περασμένο χειμῶνα, κι' ὅπου εἶχε λάβει μέρος κ' εἶχε πάρει τὸ πρῶτο βραβεῖο, ἕνα θαυμάσιο ὅπλο.

Ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ συναντήθηκαν, εἶχαν ἀγαπηθεῖ τρελλά. Γιατὶ ἡ Σεζαρίνα ἦταν ἡ πρώτη ἀγάπη τοῦ Φρανσουὰ Ρενιμέλ. Ἦταν ὅμως κι' ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἡ Σεζαρίνα ἀπατοῦσε τὸν ἄντρα της, ἂν καὶ αὐτὸς ἤτανε μεσόκοπος πειά, πενῆντα πέντε χρονῶν ἄνθρωπος.

Ὁ νεαρὸς ἀγροφύλακας εὕρισκε πάντα τρόπο νὰ ἐπισκέπτεται συχνά, σχεδὸν κάθε βράδυ, τὴν ἀγαπημένη του φίλη. Κ' ἡ Σεζαρίνα τὸν λαχταροῦσε τόσο, ποὺ δὲ σκεφτότανε ποτὲ πὼς ὁ ἄντρας της μποροῦσε καμμιὰ φορὰ νὰ γυρίση ἄξαφνα, ἢ πὼς τὰ παιδάκια της μποροῦσαν νὰ ξυπνήσουν καὶ νὰ τὴ δοῦν...

***

Δὲν εἶχαν ὅμως μπῆ καλὰ-καλὰ τὴ νύχτα αὐτὴ μέσ' στὸ σπίτι, κι' ἕνας πυροβολισμὸς ἀκούστηκε ἀπὸ μακρυά. Ἀκολούθησε ὕστερα λίγων δευτερολέπτων σιωπή. Κ' ἔπειτα ἄλλοι τρεῖς πυροβολισμοὶ ἐτάραξαν τὴ σιωπὴ τῆς νύχτας. Τότε ἡ Σεζαρίνα τινάχτηκε ἀπάνω, ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια τοῦ φίλου της, ἔτρεξε στὸ παράθυρο καὶ κύτταξε ἔξω. Δὲν εἶδε τίποτα. Ἄνοιξε τὸ παράθυρο κι' ἀφογκράστηκε ν' ἀκούση. Κι' ἄκουσε τότε βήματα... Ὅσο πήγαιναν καὶ δυνάμωναν...Ἐρχόντουσαν κατὰ τὸ σπίτι. Ἔπειτα εἶδε μιὰ λάμψη, ἕνα φῶς. Καὶ σὲ λίγο διέκρινε δυὸ ἀνθρώπους. Ὁ ἕνας εἶχ' ἕνα φανάρι στὸ χέρι...Κι' οἱ δυὸ κουβαλούσανε κάτι βαρύ...

Ἔτρεξε στὸ παράθυρο καὶ κύτταξε ἔξω

— Φεῦγα ! εἶπε στὸ φίλο της ἡ Σεζαρίνα. Ἔρχονται ! Ἔρχονται δῶ !...

Οἱ ἄνθρωποι δὲν θ' ἀπεῖχαν τώρα ἀπ' τὸ σπίτι οὔτε ἑκατὸ μέτρα. Ὁ Φρανσουὰ σηκώθηκε, ντύθηκε ἀμέσως, βγῆκε ἀπόνα παράθυρο, ἀπ' τὸ πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ, καὶ χάθηκε στὸ σκοτάδι.

Μόλις ἡ Σεζαρίνα ἔκλεισε τὸ παράθυρο, φωνὲς ἀκούστηκαν ἀπέξω ἀπ' τὴν πόρτα. Οἱ ἄνθρωποι εἴχανε φτάσει στὸ σπίτι.

Ἡ Σεζαρίνα ἔκανε τάχα πὼς δὲν ἄκουγε, γιὰ νὰ φανῆ πὼς κοιμότανε.

— Αἴ, κυρὰ-Κροσμόρ, φώναξαν σὲ λίγο ἀπέξω, ἄνοιξέ μας λοιπόν...

Αὐτὴ τὴ φορά, ἡ Σεζαρίνα τοὺς φώναξε «ἀμέσως», φόρεσε μιὰ ρόμπα της, ἄναψε τὴ λάμπα, καὶ πῆγε ν' ἀνοίξη.

Μόλις ἄνοιξε τὴν πόρτα, ἡ γυναῖκα τοῦ ἀγροφύλακα βρέθηκε μπροστὰ σὲ δυὸ ἄλλους φύλακες, ποὺ ἔφερναν τὸν ἄντρα της στὰ χέρια. Ὁ ἕνας τὸν κρατοῦσε ἀπ' τὶς ἀμασχάλες κι' ὁ ἄλλος ἀπ' τὰ πόδια. Ὁ Κροσμὸρ ἦταν ἀναίσθητος.

— Ὦ Θέ μου ! φώναξε ἡ Σεζαρίνα, ὅταν εἶδε τὸν ἄντρα της σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση. Τί τρέχει ;

— Νά, τὸν βρήκαμε πληγωμένον, εἶπε ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ φύλακες, ἐκεῖνος ποὔχε πάει νὰ συναντήση ὁ ἄντρας της. Εἶνε χτυπημένος στὸν ὦμο καὶ στὸ πόδι. Δὲν ἔχει τίποτα ὅμως, δὲν διατρέχει κανέναν κίνδυνο. Θὰ τοῦ περάση γρήγορα.. Ξάπλωσέ τον τώρα στὸ κρεββάτι του, κι' ἐγὼ πάω νὰ φέρω τὸ γιατρό. Κι' ἐσὺ Ρίγκω, εἶπε ὁ φύλακας Περροτὲν στὸ συνάδελφό του, νὰ πᾶς νὰ εἰδοποιήσης γρήγορα τὴ χωροφυλακή.

— Ἔννοια σας, κυρὰ-Κροσμόρ, εἶπε τότε ὁ ἄλλος φύλακας. Αὐτὸς ποὺ χτύπησε τὸν ἄντρα σας θὰ σᾶς τὸ πληρώση. Γιατὶ τὸν ξέρουμε ποιός εἶνε. Εἶν' ὁ ἀγροφύλακας Φρανσουὰ Ρενιμέλ. Βρήκαμε κεῖ κοντὰ τὸ ὅπλο του, τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο ὅπλο ποὺ κέρδισε στοὺς τελευταίους σκοπευτικοὺς ἀγῶνες. Φαίνεται πὼς τἄφισε κεῖ γιὰ νὰ φύγη εὐκολώτερα. Δὲν μπορεῖ λοιπὸν νἄναι ἄλλος. Ὁ Φρανσουὰ Ρενιμὲλ εἶνε !..Ποῦ θὰ μᾶς πάη ; Θὰ τὸν πιάσουμε...

Ἡ γυναῖκα τοῦ Κροσμὸρ ἔκρυψε τὴν ἔκπληξη, τὴν συγκίνηση καὶ τὴν ἀνησυχία της, καὶ δὲν εἶπε τίποτα.

***

Σὲ λίγες ὧρες τὸ ἔγκλημα εἶχε μαθευτεῖ καὶ δὲν δυσκολεύτηκαν νὰ πιάσουν ὡς ἔνοχο τὸν Ρενιμέλ. Ἦτανε φανερὸ πὼς δράστης τοῦ τραυματισμοῦ τοῦ Κροσμὸρ ἦταν αὐτός. Γιατὶ καὶ τὸ ντουφέκι ποὖχε βρεθεῖ κοντὰ στὸν πληγωμένο ἦτανε δικό του, καὶ ἡ μπότες του ἦτανε γεμᾶτες λάσπη, πρᾶγμα ποὺ φανέρωνε πὼς εἶχε κάνει δρόμο τὴ νύχτα. Ἄλλωστε τὸν εἶχανε δεῖ ποὖχε γυρίσει ἀργά, περασμένα μεσάνυχτα, στὸ δωμάτιο ποὺ κατοικοῦσε.

Γιὰ ν' ἀποδείξη τὴν ἀθωότητά του, ὁ Φρανσουὰ Ρενιμὲλ δὲν ἔβλεπε παρὰ ἕνα μόνο τρόπο. Νὰ φανερώση τὴν ἀλήθεια...Νὰ πῆ δηλαδὴ πὼς τὴν ὥρα ἐκείνη βρισκότανε στοῦ Κροσμὸρ τὸ σπίτι, μαζὺ μὲ τὴν Σεζαρίνα. Δὲν μποροῦσε λοιπὸν νὰ τὸ κάνη αὐτό. Δὲν μποροῦσε νὰ ἐκθέση τὴ γυναίκα ποὺ ἀγαποῦσε. Καὶ δὲν εἶπε τίποτα...

Ὅσο γιὰ τὸ ντουφέκι του τὄχανε κλέψει ἀπ' τὸ σπίτι του τὴν ἴδια νύχτα, τὴν ὥρα ποὺ αὐτὸς ἔλειπε στὴ Σεζαρίνα.

Πέρασ' ἔτσι ἕνας μῆνας. Στὴν ἀνάκριση, ὁ Ρενιμὲλ ἀρνήθηκε τὴν ἐνοχή του ἐπίμονα, καὶ στὶς ἀλλεπάλληλες ἐρωτήσεις ποὺ τοῦ ὑπέβαλαν, πότε ἀπαντοῦσε ξερὰ καὶ ἀπότομα, καὶ πότε σιωποῦσε.

Πέρασε ἔτσι ἕνας μῆνας. Ἦρθε τέλος ἡ ἡμέρα τῆς δίκης. Ὁ Κροσμὸρ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε γίνει καλά. Σηκώθηκε λοιπὸν ἀπ' τὰ χαράματα καὶ πῆρε τὸ τραῖνο τοῦ Ἐβρέ, μαζὺ μὲ τοὺς δυὸ φύλακες ποὺ τὸν εἶχανε βρεῖ πληγωμένον, καὶ ποὺ ἦσαν οἱ πιὸ σπουδαῖοι μάρτυρες στὴ δίκη.

Στὸ διάστημα ποὺ μεσολάβησε ἀπ' τὴ βραδυὰ ποὺ πληγώθηκε ὁ Κροσμὸρ ὥς τὴν ἡμέρα τῆς δίκης, τὴν φτωχὴ γυναίκα του τὴν τυραννοῦσε ἡ ἀνησυχία. Στὴν ἀρχὴ ἀνησυχοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτό της. Φοβότανε μήπως ὁ Φρανσουὰ φανερώση πὼς τὴν ὥρα τοῦ ἐγκλήματος ἦτανε στὸ σπίτι της. Ἀργότερα, ὅταν εἶδε πὼς ὁ Φρανσουὰ δὲν μιλοῦσε, ἡ Σεζαρίνα ἡσύχασε κάπως. Ἀνησυχοῦσε ὅμως τώρα γιὰ τὸ φίλο της, ποὺ ἐξ αἰτίας της τοῦ ἦταν ἀδύνατο ν' ἀποδείξη πὼς εἶν' ἀθῶος. Κ' ἡ ὥμορφη γυναῖκα ἀδυνάτιζε ὁλοένα. Ἔχασε τὸ χρῶμα της, τὴν ὑγεία της, τὴ συνειθισμένη της εὐδιαθεσία... Ὁ ἄντρας της τὸ πρόσεξε αὐτὸ καὶ δὲν ἤξερε πὼς νὰ τὸ ἐξηγήση. Ἡ Σεζαρίνα ἔλπιζε στὴν ἀρχὴ πὼς θ' ἀνακάλυπταν τὸν πραγματικὸ ἔνοχο τοῦ τραυματισμοῦ τοῦ ἀντρὸς της, ποὖχε κλέψει καὶ τὸ ὅπλο τοῦ Ρενιμέλ. Ὁ καιρὸς ὅμως περνοῦσε καὶ τίποτα νεώτερο δὲν ἀπεκάλυπτε ἡ ἀνάκρισις. Κι' ὅταν τέλος ἔμαθε πὼς ἡ προανακρίσεις εἶχανε τελειώσει κι' ὁ Ρενιμὲλ ἐπρόκειτο νὰ δικαστῆ, ἡ φτωχὴ γυναῖκα ἀπελπίστηκε.

Μετὰ τὴ δίκη, ὁ Κροσμὸρ γύρισε στὸ σπίτι του. Τὸ πρόσωπό του ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ χαρά.

— Πέντε χρόνια φυλακὴ καταδικάστηκε ὁ Ρενιμέλ, εἶπε στὴ γυναίκα του μόλις τὴν εἶδε.

Μ' ἀντὶ νὰ χαρῆ, ὅπως περίμενε ὁ ἄντρας της, ἡ γυναῖκα τοῦ ἀγροφύλακα ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα, ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της μέσ' τὰ χέρια της, κι' ἄρχισε νὰ κλαίη.

Ὁ ἀνακριτὴς Μαρεσκὰλ κύτταζε κάτι χαρτιὰ καὶ κρατοῦσε σημειώσεις

***

Ὁ ἀνακριτὴς Μαρεσκάλ, πολὺ ἀπασχολημένος ἐκείνη τὴν ὥρα, ἦταν ὄρθιος στὸ γραφεῖο του, κύτταζε κάτι χαρτιὰ καὶ κρατοῦσε σημειώσεις. Ἄξαφνα ἕνας κλητῆρας μισάνοιξε τὴν πόρτα τοῦ γραφείου καὶ εἶπε :

— Ἦρθαν ἐδῶ ὁ ἀγροφύλαξ Κροσμὸρ καὶ ἡ γυναῖκα του. Λένε πὼς εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς μιλήσουν...

— Καλά, εἶπε ὁ ἀνακριτής. Ἂς περάσουν μέσα...

Ὁ ἀγροφύλακας Κροσμὸρ μπῆκε μέσα πρῶτος. Ἀπὸ πίσω τὸν ἀκολουθοῦσε ἡ γυναῖκα του. Ὁ ἀγροφύλακας χαιρέτησε τὸν ἀνακριτή, τοῦ παρουσίασε τὴ γυναίκα του, καὶ εἶπε :

— Ἀπὸ δῶ, κύριε ἀνακριτά, εἶν' ἡ γυναῖκα μου, Σεζαρίνα Κροσμόρ, τὸ γένος Πουλέ. Ἦρθα νὰ σᾶς πῶ πὼς ὁ ἀγροφύλακας Ρενιμὲλ δὲν εἶν' ὁ πραγματικὸς δράστης τοῦ τραυματισμοῦ μου. Ὁ δράστης εἶνε κάποιος ἄλλος, ποὺ ἔκλεψε τὴν ἴδια ἐκείνη νύχτα τὸ ὅπλο τοῦ Ρενιμέλ. Γιατὶ ἡ γυναῖκα μου ἀπὸ δῶ ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ρενιμὲλ ἦτανε φίλος της, κι' ὅτι τὴ νύχτα ἐκείνη ὁ Ρενιμὲλ βρισκότανε μαζύ της, στὸ σπίτι μου. Μοῦ τὄπε ἡ ἴδια σήμερα τὸ πρωΐ.

Ὁ ἀνακριτὴς ἔμεινε κατάπληκτος.

— Τὶ λές, Κροσμόρ ; Τρελλὸς εἶσαι ;

— Καλύτερα νἄμουνα τρελλός, κύριε ἀνακριτά. Αὐτὰ ποὺ σᾶς λέω εἶν' ὅλη ἡ ἀλήθεια. Τὸ λέει ἄλλωστε ἡ ἴδια ἡ γυναῖκα μου. Ἔπειτα, ρώτησα καὶ τὰ παιδιά μου. Καὶ μοὖπανε πὼς πράγματι ἄκουσαν μιὰ ἀνδρικὴ φωνὴ μέσ' στὸ σπίτι, τὴ νύχτα ἐκείνη ποὺ ξύπνησαν ἀπ' τοὺς πυροβολισμούς...

Ὁ ἀνακριτὴς γύρισε τώρα πρὸς τὴ γυναίκα :

— Εἶν' ἀλήθεια αὐτά, κυρία Κροσμόρ ;

— Ἀλήθεια εἶνε, ψιθύρισε μὲ σβυσμένη φωνὴ ἡ Σεζαρίνα.

— Μπορεῖτε νὰ μοῦ διηγηθῆτε τὶ συνέβη ;

Ἡ Σεζαρίνα Κροσμὸρ διηγήθηκε τότε στὸν ἀνακριτὴ ὅλη τὴν ἀλήθεια. Καὶ τοῦ εἶπε πὼς στὴν ἀρχὴ ἤθελε νὰ κρυφτῆ, ἀλλὰ τώρα ἀποφάσισε νὰ φανερωθῆ, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρη στὴ σκέψη πὼς γιὰ τὸ χατῆρι της καταδικάστηκε σὲ πέντε ἐτῶν φυλάκιση ὁ Ρενιμέλ.

Ὁ ἀνακριτὴς φαινότανε πὼς δυσκολευότανε πολὺ νὰ πιστέψη αὐτὰ τὰ πράγματα.

— Καλέστε καὶ τὸν ἀγροφύλακα Ρενιμέλ, κύριε ἀνακριτά, τοῦ εἶπε ἡ Σεζαρίνα. Θὰ τὰ ἐπιβεβαιώση κι' αὐτός... Τἄκρυβε ὡς τώρα, μὰ μιὰ καὶ τὰ ὡμολόγησα ἐγὼ ὅλα, θὰ πῆ κι' αὐτὸς τὴν ἀλήθεια. Ἂς ἔρθη ἐδῶ, καὶ θὰ δῆτε...

— Κυρία, εἶπε ὁ ἀνακριτὴς μὲ σοβαρὴ φωνή, ἡ ὑπόθεσις ἔχει δικασθεῖ τώρα πειά, κι' ὅλα τελείωσαν...Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν ἔχετε δίκηο, πὼς δὲν εἴσαστε λογική... Αὐτὴ ἡ ἱστορία ποὺ μοῦ διηγηθήκατε μοῦ φαίνεται πολὺ παράξενη, πολὺ ἀπίθανη, πολὺ μυθιστορηματική. Εἶνε ἀπίστευτη. Ἔχω τὴν ἰδέα πὼς εἴσαστε θῦμα αὐταπάτης.

Γύρισε τότε ὁ ἀνακριτὴς στὸν Κροσμὸρ καὶ ἐξακολούθησε :

— Φαίνεται πὼς ἡ γυναίκα σου εἶνε θῦμα αὐταπάτης... Νομίζει πὼς ὅλ' αὐτὰ ποὺ λέει εἶνε σωστά, ἐνῶ δὲν εἶνε, εἶν' ὅλα φαντασιώδη. Ἂς εἶνε ὅμως, ἐγὼ θὰ καλέσω τώρα ἀμέσως τὸν Ρενιμέλ, νὰ ἰδοῦμε...

Ὁ ἀνακριτὴς χτύπησε ἕνα κουδοῦνι. Ἡ πόρτα ἄνοιξε ἀμέσως καὶ παρουσιάστηκε ἕνας κλητῆρας. Ὁ ἀνακριτὴς τοῦ εἶπε πὼς ἤθελε νὰ τοῦ φέρουν τὸ Ρενιμέλ, κι' ὁ κλητῆρας ἔφυγε.

Σὲ δυὸ λεπτά, ἡ πόρτα ἄνοιξε πάλι, καὶ μπῆκε μέσα ὁ Φρανσουὰ μὲ σίδερα στὰ χέρια, ἀκολουθούμενος ἀπὸ δυὸ χωροφύλακες.

Μόλις τὸν εἶδε ἡ γυναῖκα τοῦ Κροσμὸρ σηκώθηκε ἀπάνω καὶ τοῦ φώναξε :

— Φρανσουά ! Φρανσουά ! Τοὺς τὰ εἶπα ὅλα... Ὁ ἄντρας μου θὰ μὲ σκοτώση ! Ἐσὺ ὅμως θὰ ἀθωωθῆς... Πρέπει νὰ ἀθωωθῆς. Θὰ σ' ἀφίσουν ἐλεύθερο, Φρανσουά...

Ὁ Φρανσουὰ ἔκανε πὼς παραξενεύεται. Καὶ ὑποκρινόμενος πάντα, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ κρύψη τὶς σχέσεις του μὲ τὴ Σεζαρίνα, θυσιάζοντας ἔστω τὴν ἐλευθερία του, ρώτησε :

— Τί τρέχει ; Ποιά εἶν' αὐτὴ ἡ γυναῖκα ;

Ὁ ἀνακριτὴς κύτταξε τότε τὸν Κροσμὸρ καὶ τὴ γυναίκα του καὶ τοὺς εἶπε :

— Βλέπετε ; Δὲ σᾶς τἄλεγα ἐγώ ; Ἡ γυναῖκα σας εἶνε ἄρρωστη, πάσχει ἀπὸ ψευδαισθήσεις... Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς οὔτε τὴ γνωρίζει κἂν τὴ γυναῖκα σας.

— Φρανσουά ! Φρανσουά ! φώναξε ἡ Σεζαρίνα. Μίλησε ! Πὲς τὴν ἀλήθεια.

Ὁ Ρενιμὲλ δὲν εἶπε τίποτα. Κάνοντας πάντα τὸν ἀνήξερο, ρώτησε τὸν ἀνακριτὴ τὶ ἐσήμαιναν ὅλ' αὐτά. Κι' ὅταν ὁ ἀνακριτὴς τοῦ ἐξήγησε τὶ συνέβαινε, ὁ Ρενιμὲλ ἔκανε τάχα πὼς φουρκίστηκε, καὶ εἶπε :

— Δὲ μ' ἀφίνετε ἥσυχον, λέω γώ... Στὶς ἀνακρίσεις καὶ στὴ δίκη μου, ἀρνιόμουνα πὼς εἶχα χτυπήσει τὸν Κροσμόρ. Κι' αὐτὸ τὄκανα γιατὶ ἤξερα πὼς μποροῦσα ἴσως ἔτσι νὰ ἐλαφρύνω τὴν ποινή μου. Ἀλλὰ τώρα ποὺ εἶμαι πειὰ καταδικασμένος, σᾶς τὸ λέω : Ἐγὼ πλήγωσα τὸν ἀγροφύλακα Κροσμόρ !

— Τὰ βλέπετε ; εἶπε πάλι ὁ ἀνακριτής.

Καὶ διέταξε τοὺς χωροφύλακες νὰ πάρουνε τὸν Ρενιμὲλ καὶ νὰ τὸν κλείσουνε πάλι στὸ κελλί του...

Ἡ Σεζαρίνα εἶχε πέσει σὲ μιὰ καρέκλα κι' ἔκρυβε τὸ πρόσωπο της μέσ' στὰ χέρια της. Ὁ ἀνακριτὴς εἶπε τότε στὸν Κροσμὸρ νὰ πάη κοντά του, καὶ τοῦ ψιθύρισε μέσ' στ' αὐτί :

— Κατάλαβες, φίλε μου, περὶ τίνος πρόκειται ;.. Ἡ γυναῖκα σου εἶνε ἄρρωστη, ἔχει πάθει κι' ἐσὺ δὲν τὄχες καταλάβει. Ἔχει νευροπάθεια, εἶνε ὑστερική... Ἕνα ἀπὸ τὰ συνειθέστερα συμπτώματα αὐτῆς τῆς παθήσεως εἶνε καὶ τὸ νὰ νομίζη ὁ ἄνθρωπος, πὼς ἔχει κάνει πράμματα ποὺ δὲν τἄχει κάνει καθόλου. Ἔτσι κι' ἡ γυναῖκα σου... Μοὖχουνε τύχει κι' ἄλλες φορὲς τέτοια περιστατικά... Ὅσο γιὰ τὴ θεραπεία, θὰ μιλήσω ἐγὼ τοῦ γιατροῦ Γκιντώ, ποὖνε φίλος μου κι' ἔχει κλινικὴ στὴν ὁποία δέχεται ἀποκλειστικῶς τέτοιους ἀρρώστους... Θὰ τοῦ πῶ νὰ τὴν περιποιηθῆ ἰδιαιτέρως. Καὶ τώρα πήγαινε, καὶ μένε ἥσυχος. Καὶ ἀπ' ὅ,τι σοῦ λέει ἡ γυναῖκα σου, μὴν ἀκοῦς τίποτα... Ἀντίο...

Ὁ Κροσμὸρ πῆρε τὴ γυναίκα του ἀπ' τὸ χέρι.

— Ἔλα, Σεζαρίνα, ἔλα χρυσῆ μου, τῆς εἶπε...

Σὰρλ Λὲ Γκεφὶκ

ΟΙ ΤΡΟΜΕΡΟΙ ΠΟΝΤΙΚΟΦΑΓΟΙ

Οἱ Πεποχοάν, μία ἀπὸ τὶς ἀπειράριθμες φυλὲς τῆς Ἰνδοκίνας, ἄνθρωποι ὀρεσείβιοι κατὰ τὸ πλεῖστον, τρέφουν ἐξαιρετικὴ συμπάθεια πρὸς τὸ μαλακὸ καὶ ἁπαλὸ κρέας τῶν ποντικῶν. Μολονότι δὲ δὲν εἶνε καὶ τόσο καθυστερημένοι στὸν πολιτισμό, καὶ ξέρουν ὅλες σχεδὸν τὶς μεγάλες ἐφευρέσεις τῶν τελευταίων χρόνων, ὡστόσο ὡς σπουδαιοτέρα ἐφεύρεση, κυριολεκτικῶς ἀνθρωποσωτήρια, θεωροῦν τὴν ἐφεύρεση τῶν...ποντικοπαγίδων !..

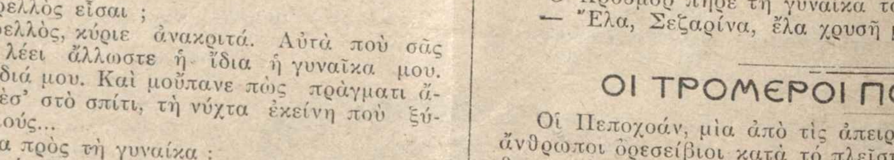

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Τὰ διάφορα συντάγματα εἶχανε καὶ ἔχουν ἀκόμα στὴ δύναμί τους καὶ διάφορα ζῶα, ὅπως π. χ. τὸν περίφημο τράγο τοῦ Συντάγματος, σκύλους τοῦ Συντάγματος κλπ. Ἡμεῖς, τὸν καιρὸ ποὺ ἤμουνα στρατιώτης εἴχαμε τὸν...Μιχαλάκη τοῦ Συντάγματος!

Ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῆ τὸν δρόμο ὅπου μᾶς τὸν ἔφερε ! Γιατὶ μὲ τὰ γέλια ποὺ κάναμε μ' αὐτὸν ξεκουραζόμαστε ἀπ' τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς κόπους τοῦ στρατῶνα. Καρπενησιώτης ἦταν ὁ Μιχαλάκης, τσοπάνος τὸν χειμῶνα στὴν πατρίδα του, βοηθὸς πλανόδιου μανάβη τὸ καλοκαῖρι στὴν Ἀθήνα. Ἀφελὴς σὰν φύσις ρουμελιώτικη, ἀπότομος, σὰν βράχος, ἀπελέκητος σὰν κορμὸς ἔλατου. Ἐκεῖνο τὸ κακοπλασμένο τὸ κεφάλι του, ποὺ εἶχε σχῆμα μπουζουκιοῦ, οὐδέποτε ἀσφαλῶς θὰ ἐνοχλήθηκε ἀπὸ ἰδέες καὶ οὐδέποτε θὰ τὸ κούρασε ἡ σκέψι.

Ὁ Μιχαλάκης τοῦ Συντάγματος

Ἡ πατρὶς ὅμως τὸν πρωτάνθρωπο αὐτὸ τὸν κάλεσε, νὰ τὴν ὑπηρετήση. Τί θὰ προσέφερε ὁ Μιχαλάκης στὴν πατρίδα ; Δυὸ γερὰ σαγόνια γιὰ νὰ μασοῦν τὴν κουραμάνα της. Ὅπως καὶ ἂν εἶνε ὅμως τὸν ἐκάλεσε. Τοῦ φόρεσε ἕνα χακί, τοὖδωσε ἕνα τουφέκι καὶ τὸν παρέδωκε στοὺς γυμναστάς. Ὁ Μιχαλάκης ὅλα τὰ ἀνέχθηκε καὶ δὲν ἐγόγγυσε γιὰ τίποτα. Μόνον μὲ τὴν θεωρία τὰ βρῆκε σκοῦρα. Τὸ ἀτρόχιστο μυαλό του, δὲν κατώρθωνε νὰ χωνέψη τὶς νέες λέξεις τὶς παράξενες. Ἐσκύλιαζε ὁ δεκανεύς, μὰ κι' ὁ Μιχαλάκης δὲν ἦτανε Θεὸς γιὰ νὰ καταλαβαίνη τ' ἀδύνατα !...Στὴν πρώτη θεωρία ἐσκόνταψε ἀπάνω στὰ *«ἄχραντα μυστήρια»*, πρὸ τῶν ὁποίων ἔπρεπε νὰ στέκεται *«πρὸ ἓξ βημάτων καὶ νὰ φέρη σέβας»*. Ὁ Μιχαλάκης μὴ ἐννοῶν τὰ *«ἄχραντα»* τὰ ἔλεγεν *«ἄχρηστα μοναστήρια»* ! Ἡ ἐνωμοτία ἐγελοῦσε, ἀλλὰ ὁ δεκανεὺς ἐφρύαζε καὶ ὁ Μιχαλάκης δὲν ἐννοοῦσε νὰ προχωρήση οὔτε ἕνα βῆμα. Τὰ *«ἄχρηστα»* κατ' οὐδένα λόγον ἐννοοῦσαν νὰ γίνουν *«ἄχραντα»*.

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ; Νὰ μείνουν ὅλοι οἱ ἄνδρες περιορισμὸ κεῖνο τὸ βράδυ, γιατὶ εἶχαν ξεκαρδιστεῖ στὰ γέλια.

***

Τὴν ἄλλη μέρα ἔγινε θεωρία περὶ τῆς διαφορᾶς ἡ ὁποία ὑπάρχει μεταξὺ στρατιώτου καὶ πολίτου. Ὁ δεκανεὺς τὸ ἐξηγοῦσε :

— Τὸ ἐννοήσατε ;

— Μάλιστα.

— Καὶ σὺ Μιχαλάκη ;

— Καὶ ἐγώ.

— Λοιπὸν τὶ εἶνε Στρατιώτης ἢ Πολίτης ;

— Ἐγώ ;... Καρπενησιώτης κύριε δικανέ !

— Ὁ δυστυχὴς ἐχοίρεψε

***

Ὁ ἐπιλοχίας ἔκανε μιὰ μέρα θεωρία περὶ *«διπλοσκοπῶν»*. Εἶπε πολλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ γιὰ τὸν *«κήρυκα»*, ὁ ὁποῖος θὰ συνοδεύεται πάντοτε ἀπὸ *«σαλπιγκτήν»*.

— Ἀπὸ τὶ θὰ συνοδεύεται, εἴπαμε, Μιχαλάκη ;

— Ἀπὸ ἕνα... *Σαλεπιντζῆν !*

***

— «Ὅταν ὁ σκοπὸς ἰδῆ λιποτάκτες ἐρχομένους πρὸς τὸ μέρος του, ἐξηγοῦσε ὁ λοχίας, θὰ τοὺς διατάξη νὰ σταθοῦν, ν' ἀφίσουνε τὸν ὁπλισμό τους καὶ νὰ κάνουνε μεταβολή».

— Καὶ ἂν εἶσαι σὺ διπλοσκοπός, τὶ θὰ κάμης, Μιχαλάκη ;

— Ἐγώ ; Θὰ κάνω καὶ ἐγὼ μεταβολή !

— Τὸν κακό σου τὸν καιρό ! Μεταβολὴ θὰ κάνης μωρέ !

— Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, κὺρ λοχία. Ἐγώ, ἂν ἤμουνα, θὰ τοὺς ζητοῦσα τσιγαράκι. «Γιά φέρτε τὰ κατνά σας βρέ παιδιά. Ἔχετε καὶ «μπούπ'λου» ; (Φύλλα καλαμποκιοῦ, ποὺ μεταχειρίζονται γιὰ τσιγαρόχαρτο στὴ Ρούμελη). Ἀλλὰ σεῖς ἐδῶ στὸ στρατό, τὶς κάνετε τὶς δουλειές σας, παράξενα... μουρμούρισε ὁ Μιχαλάκης.

— Μὰ ἂν εἶχες κεφάλι, παιδί μου, δὲν θὰ σοῦ τὸ κλέβανε !

***

Στὸ στόμα τοῦ Μιχαλάκη ὅλες ἡ στρατιωτικὲς ὀνομασίες εἴχανε μεταβληθῆ.

Τὸ *«ἑλικοειδὲς ἐλατήριον»* ἔγινε *«ἐλαιοειδὲς οὐρητήριον»*.

Τὸ *«κλεισιοσκόπιο»* ἔγινε *«τηλεσκόπιο»*.

Ὁ *«Σχοίνινος καθαρτὴρ»* ἔγινε *«Σκύλλινος χαρακτήρ» !*

Ὁ ἀξιωματικός του ὁ *«Πελοπίδας»* ἔγινε *«Πελεκούδας» !*

Ἡ *«Χλαίνη»* ἔγινε *«Λένη»* καὶ μέχρι τέτοιας μάλιστα παρεξηγήσεως, ὥστε, ὅταν μιὰ μέρα οἱ συστρατιῶτες του, τοῦ τὴν ἔκρυψαν γιὰ νὰ γελάσουν, ὁ Μιχαλάκης πῆγε κι' ἀνάφερε ὅτι τοῦ ἔκλεψαν τὴ *«Λένη του» !* Ὁ δεκανέας νόμισε πὼς πρόκειται γιὰ καμμιὰ ἀπαγωγὴ καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε :

— Στὸν εἰσαγγελέα νὰ τὰ πῆς, ρὲ Μιχαλάκη, τὶ μοῦ τὰ λὲς ἐμένα ;

— Ἀλλά... ἐπέμεινεν ὁ Μιχαλάκης, νὰ τὸ πῆ στὸν λοχαγό !

— Τέλος πάντων, ποιὸς τὴν ἔκλεψε ;

— Ξέρω κι' ἐγώ !

— Μήπως τὴν εἶχε βάλει κανένας στὸ μάτι ; Ὑποπτεύεσαι κανένα ;

— Χμ ! Κάποιου θὰ τοῦ ἄρεσε, ὡς φαίνεται !

— Δὲν εἶδες σὺ τίποτε ὕποπτα κινήματα ;

— Ντσοὺ !

— Συχνοπερνοῦσε κανένας ἀπὸ κάτω ;

— Ὅλος ὁ λόχος, κὺρ λοχαγέ !

— Καὶ ἦταν ὤμορφη, βρὲ Μιχάλη ;

— Γιὰ μένα φίνα ἦτανε, κὺρ λοχαγέ !

Καὶ ἡ κωμῳδία ἐξακολούθησε ἕως ὅτου ἀνεκαλύφθη ὅτι περὶ *«Χλαίνης»* καὶ ὄχι περὶ *«Λένης»*, ἐπρόκειτο.

— Ἔλα δῶ βρὲ κουτέ, καὶ φέρε τὰ τσιγάρα σου.

***

Ἕνα πρωῒ ὁ Μιχαλάκης ξύπνησε πολὺ βαρὺς καὶ δύσθυμος.

Ἀπὸ βραδὺς εἶχε λάβει γράμμα ἀπὸ τὸ Καρπενῆσι, καὶ τοῦ γράφανε τὸ τρομερὸ γεγονός, τοῦ «ψόφου» τῆς ἀγαπητοτέρας του γουρούνας ! Ἀμέσως ἅμα ἀναγγέλθηκε τὸ θλιβερὸ τὸ γεγονός, ὅλος ὁ λόχος ἔσπευσε νὰ συλλυπηθῆ τὸν Μιχαλάκη.

— Ὁ δυστυχὴς *ἐχοίρεψε !...* ἐπανελάμβαναν οἱ στρατιῶτες.

Τὸ ἀπόγευμα κατέφθασαν καὶ διάφορα συλλυπητήρια τηλεγραφήματα, μπιλλιέτα καὶ ἐπιστολὲς ἐκ μέρους αὐλικῶν καὶ πολιτευομένων, συλλυπητήρια τοῦ Μητροπολίτου Ἀνδραβίδας, τοῦ Πάπα-Ρώμης, καὶ τοῦ Ἀντιπάπα Μενιδίου, τοῦ Μενελίκ, τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ Σουλτάνου καὶ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος.

Ἡ ἔνδειξις αὐτὴ τοῦ Παγκοσμίου πένθους, παρηγόρησε λίγο τὸν Μιχαλάκη, μέχρι τοῦ σημείου νὰ φάη τρεῖς καραβάνες σοῦπα τὸ μεσημέρι καὶ διήμερον... περιορισμό, γιὰ τὴν ἀφηρημάδα του.

***

Ἕνα πρωῒ πάλι, βρῆκε τὸν γυλιό του γεμᾶτον ἀπὸ ἀκρίδες. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη σύννεφα ἀπὸ ἀκρίδες ἔπεσαν γύρω ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου στρατωνιζόμαστε καὶ τόσο ὥστε καὶ μάχες νὰ κάνουμε μὲ αὐτές. Ὅταν τὶς βρῆκε ὁ Μιχαλάκης στὸ γυλιό του σκέφτοταν ἐπὶ δυὸ ὧρες πὼς ἡ ἀκρίδες μπῆκαν κεῖ μέσα, πὼς ἀνέβηκαν τόσο ψηλά !

Τέλος πάντων τὸ βρῆκε.

Ἐπειδὴ ὁ γυλιός του ἦταν πράσινος, τὸν νόμισαν γιὰ λαχανικὸ καὶ τρυπῶσαν ὅλες μέσα !...

Τότε ὅμως δημιουργήθηκε ἕνα ἄλλο ζήτημα !

Σὰν τὶ λαχανικὸ νὰ τὸν περάσαν τὸν γυλιό του ἡ ἀκρίδες ;

Τὸ πρόβλημα ὅμως αὐτὸ δὲν τὸ ἔλυσε ποτὲ ὁ Μιχαλάκης.

***

Δὲν περάσαν λίγες μέρες κι' ὁ Μιχαλάκης ἔχασε καὶ τὸ... κεφάλι του.

— Βρὲ ποῦ εἶνε τοῦ Μιχαλάκη τὸ κεφάλι ;

Πουθενὰ δὲν βρισκότανε ! Οἱ περίφημοι ἄγνωστοι ποὺ κλέβουνε χλαῖνες, παγούρια, καραβάνες καὶ ἀρβύλλες, θὰ τὸ κλέψανε κι' αὐτό...

Στὴν ἀρχὴ ὁ Μιχαλάκης δὲν τὸ πίστεψε.

— Τοὺ κ'φάλι μ' ; Του κ'φάλι μ', ἰδῶ εἶν' τοὺ κ'φάλι μ' !...

Ἀλλὰ ἅμα εἶδε ὅλους τοὺς ἄνδρες νὰ ἐκπλήσσωνται χωρὶς διόλου νὰ γελᾶνε, γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ κεφαλιοῦ του, ἅμα εἶδε τὸν θαλαμοφύλακα νὰ ψάχνη γιὰ νὰ τὸ βρῆ καὶ τὸ δεκανέα ἐνωμοτάρχη νὰ τὸ ἀναφέρη, ταραγμένος, στὸ λοχία ὅτι «ἀπωλέσθη μιὰ κεφαλὴ κενὴ τοῦ ὁπλίτου Μιχαλάκη τοῦ Δημητρίου» τὸ πίστεψε κι' ὁ ἴδιος.

— Μὰ ποῦ τὸ εἶχες ἀφίσει, χριστιανέ μου, καὶ σοῦ τὸ πῆρανε ;

— Ξιέρου κι' ἰγώ ! Νὰ στοῦ κουρμί μ' τοῦ εἶχα. Στοὺν ὕπνου μ' θὰ μ' τοὺ πῆραντ...

Ἡ εἴδησις τῆς κλοπῆς, διαδόθηκε, σὰν ἀστραπή, σὲ ὅλους τοὺς θαλάμους. Ἕνας-ἕνας οἱ στρατιῶτες, περνοῦσαν τυχαίως δῆθεν μπρός του. Κ' ἔμεναν ἔκπληκτοι σὰν ἔβλεπαν ἀκέφαλο τὸ Μιχαλάκη.

— Βρὲ Μίχο, ποῦ εἶνε τὸ κεφάλι σου ;

— Ξιέρου κι' γώ ! Μοῦ τοὺ κλιέψαν σήμερα !

— Βρέ, τὶ ἔπαθε, ὁ κακομοίρης !...

Ὅλα αὐτὰ ταράξανε τὸν Μιχαλάκη. Τὶ θὰ γινότανε χωρὶς κεφάλι ! καὶ πῶς θὰ γύριζε, χωρὶς αὐτό, στὸ χωριό !...

— Καὶ μήπως νὰ πῆς, πουλᾶνε κεφάλια πουθενά ! μουρ-

Ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῆ τὸν δρόμο ποὺ μᾶς τὸν ἔφερε...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Φ. Ε.

Σπάνια μάτια ἐκφράζουν τόσο διασαφιστικὰ ὡραία ψυχή, σοβαρότητα χαρακτῆρος, σπάνιο προτέρημα καὶ ἰδίως γιὰ τόσο νεαρὰν κυρίαν, εὐφυΐαν σπινθηροβόλον καὶ χιοῦμορ ἀσυναγώνιστον. Ἴσως ἐπειδὴ τὰ μάτια τῆς ὑπερεκλεκτῆς ἀτθίδος ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶνε θαυμασίως ὡραία, ἔχουν συγχρόνως διαύγειαν καταπληκτικὴν καὶ μιὰ ἀδιάκοπη ἀντανάκλαση προερχομένην ἀπὸ βαθύτερη σκέψη. Ὅταν δὲν προαναγγέλουν μιὰ χιουμοριστικὴν νοστιμολογίαν, ἢ μιὰ κρίσιν, ὑποδεικνύουν εὐθύτητα ἢ μιὰ ἔμφυτη καλωσύνη. Παρ' ὅλο ποὺ δὲν ἀγαπᾶ διόλου δεξιώσεις καὶ κοσμικὰς συναθροίσεις μ' ὅλα ταῦτα εἶνε ἀπαραίτητη στίς πλέον ἐπίσημες δεξιώσεις καὶ γεύματα. Ἕνα περίλαμπρον φωτοστέφανον περιβάλλει τὴν ὡραία φυσιογνωμία της. Ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ ἁπλότης της καὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψις κάθε ἴχνους «σνομπὶσμ», εἶνε προτερήματα ποὺ συντελοῦν στὸ νὰ ἐπιδιώκη κανεὶς ἔτι περισσότερον τὴν συντροφιά της, ποὺ χρησιμεύει ὡς ἀντίδρασις γιὰ τὶς πολυσύνθετες καὶ κουραστικὲς κοσμικὲς κυρίες.

Ἡ Μονταὶν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Αἱ δύο κυριώτεραι κοσμικαὶ συναθροίσεις τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἦσαν αἱ δύο συναυλίαι Χάϊφετς ποὺ ἐδόθησαν εἰς τὸ θέατρον «Κεντρικόν».

— Τόσον ὡραῖος ἦτο ὁ ἔμψυχος διάκοσμος ὥστε τὸ θέατρον μετετράπη σὲ κομψὴν αἴθουσαν. Παρέστησαν ὅλες ἡ πλέον περιζήτητες ἀκτουαλλιτὲ τῆς μόδας ὑπὸ ἔποψιν φορεμάτων, μαντώ, καπέλλων.

— Ὅλαι αἱ κοσμικαὶ Ἀθῆναι καὶ ἡ πλέον ἀκαταγώνιστες «ἀρμπῖτρ - ντ' ε - ζ - ἐλεγκὰνς» ἦσαν παροῦσαι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ νεαρὰ κ. Μ. Ζαΐμη μὲ μαντὼ μαῦρο σὲ φόρμα «ἀμπὶρ» γαρνιρισμένο μὲ γοῦνες «Βιζόν», ἡ κ. Μ. Βλαστοῦ μὲ φόρεμα καὶ μαντὼ γκρὶ ἀρζὰν σὲ γραμμὴ καλλιτεχνική, ἡ κ. Ι. Σερπιέρη μὲ μπουὰ ντὲ ρὸζ μαντὼ καὶ φόρεμα καὶ γοῦνες συντονισμένες, ἡ Δις Γ. Ρωσσέτη μὲ κομψότατον ἐπανωφόρι μπλὲ κορμπὼ γαρνιρισμένο μὲ ρενὰρ ἀρζαντέ, γαρνιρισμένος γιακᾶς καὶ μπάντα κυκλοτερή, κ. Μομφεράτου πολὺ σὶκ μὲ μπλὲ ἀρντουὰζ ἀνσάμπλ γαρνιρισμένο μὲ ρενὰρ ἀρζαντὲ καὶ «τὸκ» καστόρινο στὸν ἴδιο τόνο, κ. Φωτιάδη μὲ μαῦρα, Δις Ἀ. Δημητριάδη μὲ γκρενὰ βαθύχρωμο φόρεμα καὶ τὲτ - ντὲ - νὲγκρ μαντὼ περιτριγυρισμένο μὲ γοῦνα ἀποτελοῦσεν ἀριστοτεχνικὸ σύνολον.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην δεξίωσις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Γ. Κωνσταντινίδη.

— Αἴθουσαι συγκρατητικαί, διάκοσμος καλλιτεχνικός.

"ΜΠΟΥΚΕΤΟ,,
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,
Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος... Δρχ. 130 || Ἐξωτερικοῦ Λίρ. Ἀγγλίας Μία
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ
Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχ. 3.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,, ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New-York City U.S.A

— Ἕνα χὼλλ μὲ παλαιὰ βαθύχρωμα ἔπιπλα καὶ κόκκινες στόφες.

— Ἡ οἰκοδέσποινα ἔφερεν κομψοτάτην μαύρην καὶ λευκὴν τουαλέτταν.

— Θαῦμα ὠμορφιᾶς ἡ Δις Δώρα Γ. Κωνσταντινίδη μὲ κρὲπ σατὲν σὲ χρῶμα ρὸζ - πραλινὲ συνδυασμένο, θαμπό, γυαλιστερὸ σὲ γραμμὴ καλλιτεχνική.

— Μεταξὺ τῶν κεκλημένων κ. καὶ κ. Σκαναβῆ μὲ μπλὲ - νουὶ σατὲν θαμπὸ καὶ γυαλιστερό, Δις Φορέστη βελοῦδο μπέζ, κ. καὶ κ. Ἀποστολίδη σύνολον γκρὶ - μπλέ, κ. καὶ Δις Χαρισιάδη μὲ ρὸζ-τὲ κρέπ, κ. καὶ Δις Δ. Ταμπακοπούλου ὡραία ἐμφάνισις μὲ «Φλαμάνγκα» σὲ χρῶμα κόκκινο καὶ ρενὰρ γκρὶ καὶ καπέλλο γκρί, κ. καὶ κ. Χαρισιάδη σύνολον ροζάτρ, κ. καὶ κ. Γεωργιάδη πολὺ γλυκειὰ φυσιογνωμία μὲ τουαλέττα μαύρη καὶ ἄσπρη, κ. καὶ κ. Μπακοπούλου μὲ βὲρ - σόμπρ καὶ μαντὼ στὴν ἴδια ἀπόχρωση γαρνιρισμένο μὲ ἀστρακάν.

— Τὴν Πέμπτη δεξίωσις εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Πρεσβείαν.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην δεξίωσις σὲ ὀλιγάριθμον κύκλον κεκλημένων παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Μ. Βλαστοῦ.

— Ἡ οἰκοδέσποινα ἐκτάκτως συγκρατητικὴ συνομιλήτρια μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὴν γοητείαν καὶ χιοῦμορ ἀβίαστον.

— Ἕνα περιβάλλον ἀσυναγωνίστου «σὶκ», κομψοτεχνήματα πολύτιμα καὶ λουλούδια σπάνια.

— Μεταξὺ τῶν κεκλημένων ἀριστοτεχνικὴ ἐμφάνισις τῆς κ. Σ. Σ. Μιὰ φανατικὴ ἀναγνώστρια τοῦ Προύστ, ἡ σπιριτουόζα καὶ θελκτικὴ φυσιογνωμία τῆς Δος Μ. Σ.

— Ἐξαιρετικὴ ἐμφάνισις τῆς κ. Δ. Σ. τῆς ὁποίας ἡ ὡραιότης καὶ ἡ θαυμαστὴ κορμοστασιὰ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ τὴν παρομοιάζουν μὲ τὴν Θεὰν Ἄρτεμιν.

— Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν φιλικὴ δεξίωσις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ν. Νικολαΐδη.

— Ὕστερα ἀπὸ δύο ἐτῶν ἀπουσία στὸ Παρίσι ἄνοιξαν πάλιν αἱ πύλαι τῶν ἀρχοντικῶν αἰθουσῶν, τόσον συγκρατητικῶν καὶ φιλοξένων.

— Θαῦμα κομψότητος ἡ Δις Λένα Νικολαΐδη μὲ κρὲπ - σατὲν μπλὲ νουὶ ποὺ σχημάτιζεν βολὰν κλός.

— Ἕνα καλλιτεχνικὸ στούντιο μὲ ἔπιπλα Συριανὰ καὶ ὡραῖα κεντήματα νησιώτικα συνετέλεσε σὲ θαυμαστικὲς κρίσεις.

— Μεταξὺ τῶν κεκλημένων ὡραιότεραι ἦσαν : κ. Ἀλ. Ρόστοβιτς ὡραιοτάτη φυσιογνωμία—ποὺ μοιάζει καταπληκτικὰ μὲ τὴν γοητευτικὴ ἡρωΐδα τοῦ κινηματογράφου Δα Μπριγκίτα Χὲλμ—φέρουσα μὲ πολλὴν χάριν παριζιάνικο φόρεμα ἀπὸ μαῦρο μαροκαὶν καὶ μαντὼ μαῦρο γαρνιρισμένο μὲ μακροτάτην ἐσάρπα ἀπὸ ἐρμίναν.

— Ἄλλη χαριτωμένη ἐμφάνισις ἡ Δις Βόγλη μὲ μπλὲ παστὲλ φόρεμα καὶ μαντὼ πτί γκρί, «μπονισσὸν ἐπίσης γκρί.

Ἡ Μονταὶν

ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ ΣΤΟΝ ΜΙΡΑΜΠΩ

Ὁ διάσημος ρήτωρ τῆς Γαλλίας κόμης ντὲ Μιραμπώ, ὁ ὁποῖος ἔπαιξε μεγάλο ρόλο στὰ πολιτικὰ τῆς χώρας του καὶ ἰδίως κατὰ τὴν Ἐπανάστασι, ἀγόρευε μιὰ μέρα στὴν Βουλή, ἐναντίον τοῦ ἀββᾶ Μωρύ, βουλευτοῦ ἐπίσης. Σὲ μιὰ στιγμή, δείχνοντας τὸν ἀββᾶ ὁ Μιραμπώ, ἐφώναξε μὲ στόμφο :

— Κύριοι, ὁ ἀββᾶς Μωρύ, εἶνε ὁ μεγαλείτερος κακοῦργος ἀπὸ ὅσους ἔχω γνωρίσει.

Τότε ὁ ἀββᾶς γύρισε πρὸς τὸν Μιραμπὼ καὶ μὲ ὕφος ἤρεμο, σὰν νὰ τοῦ ἔκανε μιὰ ἀσήμαντη ἐπανόρθωσι, τοῦ εἶπε εὐγενικά :

— Κύριε κόμη ντὲ Μιραμπώ, αὐτὴ τὴ στιγμὴ ξεχνᾶτε τὸν ἑαυτό σας.

μούριζε.

— Πῶς ὄχι, Μιχαλάκη ; Στά... χασάπικα ! τοῦ ἀπάντησαν.

Ταραγμένος ὁ φτωχός, τράβηξε νὰ ἀναφέρη τὴν τρομερὴ καὶ πρωτότυπο κλοπὴ στὸν ἐπιλοχία.

— Ὤχ, τὸ κεφαλάκι μου ! Ποῦ εἶν' τὸ κεφαλάκι μου !

Ὁ ἐπιλοχίας ἔμεινε ξερὸς σὰν ἄκουσε μιὰ τέτοια ἀναφορά.

— Τὶ ἔκαμε λέει ; Σοῦ κλέψαν τὸ κεφάλι ;

— Ναὶ κὺρ λουχία μου, τὸ κλιέψανε !...

— Ποιὸ κεφάλι, ρέ, σοῦ κλέψαν ; Τὸ δικό σου τὸ κεφάλι ;

— Μάλιστα, τὸ κεφάλι μου !

— Καὶ ποῦ τὸ βρῆκες, βρὲ Μιχάλη, τὸ κεφάλι γιὰ νὰ σοῦ τὸ κλέψουν !

— Πῶς ! Εἶχα ὅταν ἦρθα στρατιώτης, κὺρ ἐπιλουχία !

— Δὲν εἶχες, κακομοίρη, γιατὶ ἂν εἶχες δὲ θὰ ἐρχόσουν νὰ μοῦ πῇς πὼς σοῦ τὸ κλέψανε !...

***

Ὅλες αὐτὲς ἡ ἀναμνήσεις καὶ τόσες ἄλλες ποὺ θὰ σᾶς γράψω ἄλλοτε, μοῦ ἦρθαν στὸ νοῦ προχθές, ποὺ διάβαζα μιὰ ἐφημερίδα τῆς Θεσσαλονίκης.

Ὁ Μιχαλάκης, ἐξελέγη βουλευτής, στὶς τελευταῖες ἐκλογές, μὲ καταπληκτικὴ πλειοψηφία, στὴ Μακεδονία ! Τὸ ὁποῖον σημαίνει ἢ ὅτι βρῆκε, φαίνεται τὸ κεφάλι του, ἢ ὅτι χάσαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες τὸ δικό τους !...

Σταμ. Σταμ.

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΗΝ
"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ,,
ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΑΥΡΙΟΝ ΜΕ ΕΚΛΕΚΤΗΝ ΥΛΗΝ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΣΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ
Μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν περιεχομένων της εἶνε καὶ τὰ ἑξῆς :
«*Τὸ Σικάγο ἡ πρωτεύουσα τοῦ ἐγκλήματος*», «*Δυὸ ἄνθρωποι ποὺ μονομαχοῦσαν ἐπὶ 19 χρόνια !...*», «*Τὸ μπαστοῦνι καὶ ἡ ἱστορία του*», «*Πῶς θάβουν τοὺς νεκροὺς οἱ διάφοροι λαοί*», «*Ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ Ἀλγερίου*», «*Ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ* (πατρός)», «*Ἡ Σχουλαμὶς*», «*Τὸ δαχτυλίδι τῆς Τίμνας*» Ἑβραϊκὸ διήγημα.

Ἀγοράζονται εἰς καλὴν τιμὴν παλαιὰ βιβλία καὶ ὁλόκληροι βιβλιοθῆκαι. Οἱ διαθέτοντες τοιαῦτα παρακαλοῦνται νὰ μᾶς ἀποστείλουν κατάλογον τῶν πρὸς πώλησιν βιβλίων των, ὁδὸς Λέκα 7.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ... ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ἔρχεται ἀπὸ τώρα ὁ θάνατος ! σκέφθηκε.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μέσα στὸ σκοτάδι κατώρθωσε νὰ διακρίνη ἕναν ἄνδρα ντυμένο μὲ κόκκινη στολή. Ἡ ἀδύνατες ἀκτῖνες ἑνὸς φαναριοῦ, ποὺ κρατοῦσε ὁ ἄγνωστος στὸ ἀριστερό του χέρι, φωτίζανε τὸ πρόσωπό του.

Ὁ κόμης Κανδὰλ σήκωσε τὰ μάτια του καὶ στάθηκε ἔκπληκτος.

— Μὲ ἀναγνωρίζεις, ἐκλαμπρότατε, ρώτησε ὁ κόκκινος ἄνθρωπος.

— Εἶσαι ὁ δήμιος τῆς Βάζας· τὶ μὲ θέλεις ;

— Ἦλθα νὰ σὲ βρῶ.

— Γιὰ νὰ μὲ ὁδηγήσης πρὸς τὸν θάνατο ;

— Ὄχι, πρὸς τὰ βασανιστήρια.

— Ναί, εἶνε ἀλήθεια. Εἶχα λησμονήσει τὰ βασανιστήρια. Βάδιζε δήμιε, εἶμαι ἕτοιμος.

ΤΟ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΒΟΤΤΑΣ

Ὁ δήμιος τῆς Βάζας, ἀντὶ νὰ δώση ἄλλη ἀπάντηση μπῆκε μέσα στὸ δεσμωτήριο τοῦ καταδίκου καὶ ἔκλεισε ἐλαφρὰ πίσω του τὴν πόρτα.

— Ἐκλαμπρότατε, εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή, πλησιάζοντας τὸν κόμητα, ἔχω ξέρετε, μνημονικὸ γερὸ καὶ δὲν εἶμαι ἄνθρωπος ἀγνώμων..

— Τὶ εἶπες, τὸν ρώτησε ὁ Κανδὰλ ἔκπληκτος μὴ καταλαβαίνοντας.

— Εἶπα, ἐκλαμπρότατε, ὅτι εἶμαι ἕτοιμος νὰ σὲ ἐξυπηρετήσω σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες στιγμές σου, ὅσο μπορῶ καλύτερα.

— Πῶς νὰ ἐξυπηρετήσης ἕνα μελλοθάνατο ; εἶπε μὲ κάποια πίκρα ὁ κόμης. Εἶνε δυνατὸν αὐτό ;

— Ναί, ἐκλαμπρότατε, καὶ θὰ τὸ δῆτε ἀμέσως... Ξέρετε ὅτι πρὶν σᾶς κρεμάσουν πρόκειται νὰ σᾶς βασανίσουν μὲ τὴ *βόττα* !

— Ναί, τὸ ξέρω.

— Ἡ βόττα, κύριε κόμη, εἶνε τὸ φρικωδέστερο βασανιστήριο, ποὺ ἐφεῦρε ἡ σκληρότητα τῶν ἀνθρώπων. Γεμίζουν μὲ βραστὸ λίπος μιὰ σιδερένια μηχανή, ποὔχει τὸ σχῆμα παπουτσιοῦ, (botte), κι' ἀναγκάζουν τὸν κατάδικο νὰ χώση μέσα τὸ πόδι του, ὡς τὸ γόνα !...

— Εἶνε ἀποτρόπαιο ! φώναξε ὁ Κανδάλ.

— Εἶνε τρομερὸ πράγματι, ἐκλαμπρότατε. Εἶνε φρικτό, ἀβάσταχτο. Ὕστερα ἀπ' τὸ μαρτύριο αὐτὸ ὁ κατάδικος σέρνεται στὴν ἀγχόνη μισοπεθαμένος. Χάνει τὸ ἠθικό του, ἐξαντλεῖται καὶ πεθαίνει οἰκτρά ! Γι' αὐτό, ἐκλαμπρότατε, ἔρχουμαι νὰ σᾶς ἀπαλλάξω ἀπ' τὸ ἀπαίσιο αὐτὸ βασανιστήριο.

— Σύ ; Πῶς, ρώτησε ἔκπληκτος ὁ κόμης.

— Πάρτε αὐτὸ τὸ σιδερένιο κουτί, κύριε κόμη. Ἔχει μέσα μιὰ ἀλοιφὴ δικῆς μου ἐφευρέσεως. Τρίψτε μ' αὐτὴ τὰ πόδια σας ὡς τὸ γόνα καὶ θὰ ὑποστῆτε τὸ βασανιστήριο τῆς βόττας, χωρὶς νὰ πάθετε τίποτα ἀπολύτως.

Ἡμέραι εὐτυχίας, διασκεδάσεων, χαρᾶς !...

Ὁ κόμης συγκινήθηκε.

— Νά εἶσαι εὐλογημένος, εἶπε στὸν δήμιο τῆς Βάζας. Δός μου νὰ σοῦ σφίξω τὸ χέρι, φίλε μου.

Ὁ δήμιος γονάτισε κάτω καὶ φίλησε τὸ χέρι τοῦ Κανδάλ, λέγοντας :

— Εἶμαι βέβαιος πὼς εἶσθε ἀθῷος, ἐκλαμπρότατε, κι' ὅμως θ' ἀναγκασθῶ νὰ γίνω δήμιός σας. Συγχωρῆστε με...

— Σὲ συγχωρῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά. Σὺ ἄλλωστε δὲν εἶσαι δήμιός μου, εἶσαι εὐεργέτης μου.

Ἔξαφνα κρότος βημάτων ἀκούστηκε στὴ σκάλα.

— Τρέξατε, ἐκλαμπρότατε, κάμετε γρήγορα, ἰδοὺ φτάνουν, φώναξε ὁ δήμιος.

Ὁ κόμης ἔτριψε βιαστικὰ τὰ πόδια του μὲ τὴ θαυματουργὸ ἀλοιφὴ καὶ μόλις ἐτελείωνε παρουσιάστηκε ὁ ἱεροεξεταστὴς συνοδευόμενος ἀπὸ δύο βοηθοὺς τοῦ δημίου.

— Κόμη Κανδάλ, (γιὰ τελευταία φορὰ σοῦ ἀποδίδω τὸν τίτλο αὐτό), τοῦ εἶπε, ἔρχουμαι νὰ σοῦ διαβάσω τὸ πρακτικὸ τῆς καθαιρέσεώς σου.

— Δὲ χρειάζεται, ἀπάντησε ὁ Ράλφ.

— Πρέπει ὅμως νὰ ξέρης τὶ γράφει τὸ ἔγγραφο αὐτό, πρὶν νὰ τὸ ὑπογράψης ;

— Εἶσαι ἱκανώτατος στὸ νὰ πλαστογραφῆς τὶς ὑπογραφές, ὥστε εἶνε περιττὸ νὰ ὑπογράψω.

— Ἀρνεῖσαι λοιπὸν νὰ λάβης γνῶσιν καὶ νά ὑπογράψης ;

— Ἀρνοῦμαι.

Ὁ Λάζαρος Δεστραδὲς γυρίζοντας τότε πρὸς τοὺς ἀκολούθους του τοὺς εἶπε :

— Τὸν ἀκούσατε ποὺ ἠρνήθη. Σημειώνω τὴν ἄρνηση αὐτή.

Ὁ Ράλφ σήκωσε τοὺς ὤμους του ἀδιάφορα.

— Τώρα, ἐξακολούθησε ὁ ἱεροεξεταστής, θὰ ἐκτελεσθῆ τὸ δεύτερο μέρος τῆς ἀποφάσεως. Θὰ μᾶς ἀκολουθήσετε στὴν αἴθουσα τῶν βασανιστηρίων.

Οἱ βοηθοὶ τοῦ δημίου ὥρμησαν κι' ἅρπαξαν τὸν κατάδικο, μὰ ὁ δήμιος τοὺς σταμάτησε.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀνήκει σ' ἐμένα, εἶπε. Ἂς μὴν ἐγγίση κανεὶς τὸ κτῆμα μου.

— Πολὺ ὕποπτος μοῦ εἶνε ὁ δήμιος αὐτός, μουρμούρισε ὁ Δεστραδὲς γεμᾶτος ὀργή.

Ὕστερα γυρίζοντας πάλι πρὸς τὸν κόμητα τοῦ εἶπε :

— Κατάδικε, μ' ὅλη τὴν ἀποστροφὴ ποὺ δοκιμάζω, ὅταν σὲ ἀντικρύζω, ἡ εὐαγγελικὴ εὐσπλαχνία μοῦ ἐπιβάλλει νὰ σοῦ φανερώσω ὅτι μπορεῖ καὶ νὰ πεθάνης κατὰ τὴν ὥρα τοῦ βασανιστηρίου σου. Ἂν θέλης λοιπὸν νὰ ὁμολογήσης τὰ ἐγκλήματά σου, ν' ἀποκηρύξης τὶς αἱρετικὲς ἰδέες σου καὶ νὰ συμφιλιωθῆς μὲ τὸ Θεῖο Δικαστή, ἔχω τὴν ἐντολὴ νὰ σοῦ φέρω πνευματικό.

— Μοναχέ, ἀποκρίθη ὁ Κανδάλ, μ' ὅλη τὴν ἀηδία ποὺ δοκιμάζω ὅταν βλέπω ὑποκριτὴ σὰν καὶ σένα, σὲ βεβαιώνω πὼς εἶμαι ἕτοιμος νὰ παρουσιαστῶ στὸ Θεό.

— Ἐμπρός ! λοιπόν, πᾶμε ! εἶπε ὁ ἱεροεξεταστὴς μὲ βαρειὰ φωνή, ἐνῶ τὰ μάτια του σπιθοβολοῦσαν ἀπὸ θυμό.

Ὡδήγησαν τὸν κατάδικο ἀμέσως στὴν αἴθουσα τῶν βασανιστηρίων, ποὺ τὴν ἐφώτιζαν μὲ τὶς ἀπαίσιες φλόγες των ἡ δᾶδες. Μιὰ ἀνυπόφορη τσίκνα λίπους ποὺ ἔβραζαν κάπου, σκορπίζοταν ἐκεῖ μέσα.

Ὁ κόμης, μόλις ἔφτασε στὴν πόρτα, ὀπισθοδρόμησε χωρὶς νὰ τὸ θέλη. Ὡστόσο, ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τῶν δαδιῶν καὶ τῶν ξυγκιῶν ποὺ ἔβραζαν, διέκρινε τὴν ἀπαίσια σιδερένια μηχανή, μέσα ἀπ' τὴν ὁποία ἔβγαιναν ἀτμοὶ καὶ φλόγες. Εἶδε ἀκόμη, φέρνοντας ὁλόγυρα τὰ μάτια του, τὶς βαρειὲς ἁλυσσίδες, ποὺ κρέμονταν στοὺς τοίχους, τοὺς σιδεροβραχίονες ποὺ κρέμονταν ἀπὸ τὸ ταβάνι μὲ τὰ μαῦρα αἱμοβαφῆ νύχια τους, εἶδε ὅλα τὰ φρικτὰ ὄργανα τῶν βασανιστηρίων καὶ ἀναστέναξε... Θυμήθηκε τὴν νεότητά του, τὶς ἡμέρες τῆς εὐτυχίας, τῶν διασκεδάσεων, τῆς χαρᾶς. Ὅλα πειὰ πέρασαν γιὰ πάντα. Ἦταν χαμένος. Τὸν περίμενε ὁ θάνατος !...

Ἔξαφνα ἀντίκρυσε σὲ μιὰ γωνία τοῦ θαλάμου ἕναν ἀπαίσιον ἄνθρωπο μὲ μαῦρα παληὰ ροῦχα καὶ φυσιογνωμία χυδαία, ὁ ὁποῖος ἔξυνε τὸ μολύβι του. Ἦταν ὁ γραμματεὺς τῶν βασανιστηρίων. Κοντὰ στὸ γραμματέα αὐτὸν στέκοταν ὄρθιος ἕνας ἄνθρωπος ὑψηλοῦ ἀναστήματος, κατσουφιασμένος καὶ μελαγχολικός, κυττάζοντας μ' ἀποστροφὴ τὰ ἀπαίσια ἐκεῖνα ἐργαλεῖα τοῦ βασανιστηρίου. Ἦταν ὁ Ἀμβρόσιος Παρέ. Ὁ κόμης Κανδὰλ τὸν ἀνεγνώρισε καὶ τὸν χαιρέτησε.

— Ἀπὸ πολὺ καιρό, κύριε, τοῦ εἶπε, ἡ φήμη σας ὡς ἀνθρώπου τιμίου καὶ ὡς λαμπροῦ ἐπιστήμονος, μοῦ ἦταν γνωστή. Καὶ εἶμαι εὐτυχὴς σήμερα ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν ἀπεριόριστη ἐκτίμησή μου.

Ὁ χειροῦργος Ἀμβρόσιος Παρὲ ἔκαμε μιὰ ὑπόκλιση, μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμάζοταν ν' ἀνταποδώση τὸ φιλοφρόνημα ὁ ἱεροεξεταστὴς ἔκαμε ἕνα νεῦμα στὸν γραμματέα τοῦ βασανιστηρίου, ὁ ὁποῖος φώναξε μὲ τὴ σουβλερή, συχαμερή του φωνή :

— Σύ, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεσο κόμης Κανδάλ, προτοῦ σοῦ ἀφαιρεθῆ ὁ τίτλος τῆς εὐγενείας, ἐπιμένεις νὰ ἰσχυρίζεσαι ὅτι εἶσαι ἀθῶος ἀπὸ τὸν φόνον τοῦ ἐκλαμπροτάτου μαρκησίου Βάζα ;

— Ἐπιμένω, ἀπάντησε ξερὰ ὁ κόμης.

Ὁ γραμματεὺς τὸ ἐσημείωσε.

— Ἐπιμένεις ἐπίσης, εἶπε ὁ γραμματεύς, νὰ λέγης ὅτι δὲν γνωρίζεις τὸν ἔνοχον ;

— Ναί, ἐπιμένω.

— Ἐπιμένεις νὰ μὴ φανερώνης τοὺς συνενόχους σου ;

— Οἱ ἀθῷοι δὲν ἔχουν συνενόχους.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπογράψης τὰς ἀπαντήσεις σου, ρώτησε τέλος ὁ γραμματεύς.

— Βέβαια ! ἀπάντησε ὁ κόμης Κανδὰλ καὶ ὑπόγραψε.

— Ἐμπρός ! Στὸ βασανιστήριο ! διέταξε ὁ Λάζαρος Δεστραδές.

Οἱ δύο βοηθοὶ τοῦ δημίου ἔπιασαν τὸν κατάδικο καὶ τὸν ἔδεσαν σ' ἕνα σιδερένιο σκαμνί. Ὕστερα ὁ δήμιος ἅρπαξε τὸ δεξί του πόδι καὶ τὸ ἔχωσε μέσα στὴν τρομερὴ βόττα μὲ τὸ βραστὸ λῖπος.

(Ἀκολουθεῖ)

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

Ὁ Λεμονιὲ εἶχε μείνει χῆρος μ' ἕνα παιδί. Ἀγαποῦσε τὴ γυναίκα του τρυφερά, παθητικά. Ἦταν ἀγαθός, κι' ἐνάρετος ἄνθρωπος, ἁπλοϊκός, εἰλικρινής, χωρὶς καμμιὰ κακία, χωρὶς καμμιὰ δυσπιστία.

Ἡ γυναῖκα του ἦταν μιὰ φτωχὴ γειτονοπούλα. Τὴν εἶχε ἀγαπήσει καί τὴν εἶχε ζητήσει σὲ γάμο.

Ἔμπορος ὑφασμάτων, ὁ Λεμονιὲ ἐκέρδιζε χρήματα μὲ τίμιο τρόπο καὶ δὲν ἀμφέβαλε οὔτε μιὰ στιγμὴ γιὰ τὴν εἰλικρίνεια καὶ τὴν ἀφοσίωση τῆς νεαρῆς γυναίκας του. Τὸν εἶχε κάνει εὐτυχισμένον ἄλλωστε. Δὲν ἔβλεπε παρὰ αὐτὴν μονάχα στὸν κόσμο, δὲν ἐσκέπτετο παρὰ μόνον αὐτὴν κυττῶντας την ἀδιάκοπα στὰ μάτια σὰν ἕνας προσκυνητὴς μπροστὰ σὲ εἰκόνισμα.

— Μικρή μου Ἰωάννα, μικρή λατρευτή μου Ἰωάννα ! τῆς ἔλεγε κάθε τόσο μὲ πάθος.

Τὰ πέντε πρῶτα χρόνια δὲν εἶχε κάνει παιδιά. Ὕστερα, ξαφνικά, ἡ Ἰωάννα, ἔμεινε ἔγκυος. Ἦταν μιὰ ἀνέκφραστη εὐτυχία αὐτὴ γιὰ τὸν Λεμονιέ. Δὲν ἔλειψε οὔτε μιὰ στιγμὴ ἀπὸ κοντά της κατὰ τὸ διάστημα ποὺ ἦταν ἔγκυος. Τόσο πολὺ ἦταν προσκολλημένος σ' αὐτήν, ὥστε ἡ παραμάνα του, μιὰ γρηὰ ποὺ τὸν εἶχε ἀναθρέψει κ' ἔκανε ὅ,τι ἤθελε μὲς στὸ σπίτι, τὸν ἔβγαζε ἔξω πολλὲς φορὲς καὶ τοῦ ἔκλεινε τὴν πόρτα γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάση νὰ πάη παραόξω ν' ἀναπνεύση κομάτι.

Ὁ Λεμονιὲ συνεδέετο στενὰ μ' ἕνα νέο, ὁ ὁποῖος ἦταν ὑπάλληλος στὴ Νομαρχία. Τὸν ἔλεγαν Ντυρετοὺρ κ' ἔτρωγε τρεῖς φορὲς τὴ βδομάδα στὸ σπίτι τοῦ Λεμονιέ. Πήγαινε λουλούδια στὴν Ἰωάννα καὶ μερικὲς φορὲς τῆς προσέφερε θεωρεῖο στὸ θέατρο.

Συχνὰ μετὰ τὸ φαγί, ἐνῶ ἡ Ἰωάννα κεντοῦσε κι' αὐτὸς κύτταζε τοὺς λογαριασμούς του, γύριζε καὶ τῆς ἔλεγε :

— Μὲ μιὰ σύντροφο σὰν κι' ἐσένα, ἀγαπημένη μου, κι' ἕνα φίλο σὰν κι' αὐτόν, μπορεῖ ἀξιόλογα νὰ πῆ κανεὶς πὼς εἶνε εὐτυχισμένος σ' αὐτὸ τὸν κόσμο !

Ἡ γυναίκα του ὅμως πέθανε ἄξαφνα πάνω στὴ γέννα της. Ἀπὸ τὴ λύπη του, λίγο ἔλειψε νὰ πεθάνη κι' ὁ ἴδιος ὁ Λεμονιέ. Μὰ τὸ παιδὶ ποὺ γεννήθηκε τοῦ ἔδωσε θάρρος καὶ τὸν παρηγόρησε κάπως.

Τὸ ἀγαποῦσε τρελλά, ἔννοιωθε μιὰ νοσηρὴ στοργὴ γι' αὐτό.

Συχνὰ μετὰ τὸ φαγί, ἐνῶ ἡ Ἰωάννα κεντοῦσε...

***

Τὸ παιδὶ μεγάλωνε. Ὁ πατέρας του δὲν μποροῦσε οὔτε μιὰ στιγμὴ νὰ κάνη χωρὶς αὐτό. Ἔμενε πάντοτε κοντά του, τὸ ἔβγαζε περίπατο, τὸ ἔντυνε μόνος του τὸ ἔπλενε καὶ τὸ τάϊζε αὐτός. Ὁ φίλος του κ. Ντυρετοὺρ ἔδειχνε κι' αὐτὸς ἐξαιρετικὴ λατρεία στὸ μικρό. Τὸ πετοῦσε ψηλὰ στὰ χέρια του, τὸ χόρευε ὁλόκληρες ὧρες στὰ γόνατά του καί, ξαφνικά, ἐκεῖ ποὺ ἔπαιζε μαζύ του, τὸ ξάπλωνε στὰ πόδια του, κι' ἀνασηκώνοντας τὰ ρουχαλάκια του, τοῦ φιλοῦσε τὶς παχουλὲς γαμπίτσες του.

Ὁ κ. Λεμονιέ, γοητευμένος ψιθύριζε :

— Εἶνε χαριτωμένο, εἶνε χαριτωμένο !

Ὁ κ. Ντυρετοὺρ ἀγκάλιαζε τότε σφιχτὰ τὸ μικρὸ καὶ γαργάλιζε μὲ τὰ μουστάκια του τὸ λαιμουδάκι του.

Μόνο ἡ Οὐρανία, ἡ γρηὰ παραμάνα δὲν τ' ἀγαποῦσε καθόλου. Θύμωνε μὲ τὰ καμώματά του καὶ φαινόταν δυσαρεστημένη μὲ τὴν ὑπερβολικὴ τρυφερότητα ποὺ ἔδειχναν κ' οἱ δυό τους στὸ μικρό.

Ὁ κ. Ντυρετοὺρ τοῦ ἀγόραζε λογῆς-λογῆς παιχνιδάκια κάθε τόσο καὶ τοῦ ἔφερνε γλυκὰ καὶ ζαχαρωτά.

Ἡ Οὐρανία τότε γινόταν ἔξω φρενῶν καὶ φώναζε :

— Εἶνε ντροπή, εἶνε ντροπή, κύριε ! Τὸ καταστρέφετε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ παιδί, τὸ καταστρέφετε, καταλαβαίνετε ; Μὰ θὰ τελειώσουν αὐτά, θὰ τελειώσουν, ναί, νὰ τὸ ξέρετε, θά τελειώσουν, σᾶς τὸ λέω, καὶ γρήγορα μάλιστα !

***

Ὁ Γιαννάκης, ἔτσι ἔλεγαν τὸ μικρό, ἦταν ἀδύνατος. Ἡ ὑγεία του δὲν ἦταν καὶ τόσο καλή.

Ὁ γιατρὸς εἶπε ὅτι εἶνε ἀναιμικός, διέταξε δυναμωτικά, μπιφτέκια καὶ σοῦπες.

Ὁ μικρὸς ὅμως δὲν ἀγαποῦσε παρὰ μόνο τὰ γλυκὰ καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ βάλη ἄλλο τίποτα στὸ στόμα του.

Ἕνα βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ εἶχαν καθήσει στὸ τραπέζι, ἡ Οὐρανία ἔφερε τὴ σοῦπα μ' ἕνα ὕφος κυριαρχικὸ ποὺ δὲν τὄπαιρνε καὶ τόσο συχνά. Τὴν ξεσκέπασε ἀπότομα, βούτηξε μέσα τὴν κουτάλα καὶ εἶπε:

— Ὁρίστε μιὰ σοῦπα ποὺ δὲν ἔχετε φάει ποτέ. Θὰ κάνη καλὰ νά φάη κι' ὁ μικρὸς ἀπ' αὐτὴν σήμερα.

Ὁ κ. Λεμονιὲ χαμήλωσε τὸ κεφάλι. Κατάλαβε πὼς ὁ μικρὸς θὰ εἶχε ἀντιρρήσεις γι' αὐτό.

Ἡ παραμάνα, ἀφοῦ σερβίρισε τὸν κ. Λεμονιέ, πῆρε ὕστερα τὸ πιάτο τοῦ μικροῦ καὶ τὸ γέμισε. Κατόπιν, ἔκανε δυὸ βήματα πίσω καὶ περίμενε.

Ὁ μικρὸς μύρισε τὴ σοῦπα του κ' ὕστερα τράβηξε τὸ πιάτο του μακρυά, κάνοντας ἕνα μορφασμὸ ἀηδίας.

Ἡ Οὐρανία, κατακίτρινη ἀπὸ τὸ θυμό της, πλησίασε ἀπότομα στὸ τραπέζι καὶ παίρνοντας τὸ κουτάλι, τὸ ἔχωσε μὲ τὸ στανιὸ στὸ στόμα τοῦ μικροῦ.

Ὁ μικρὸς πνίγηκε, ἔβηξε, φταρνίστηκε, ἔφτυσε τὴ σούπα, καὶ οὐρλιάζοντας, ἅρπαξε τὸ ποτῆρι καὶ τὸ πέταξε στὴν παραμάνα του. Τὴν βρῆκε στὴν κοιλιά. Αὐτὴ τότε, ἐξαγριωμένη, ἅρπαξε μὲ τὰ χέρια της τὸ κεφάλι τοῦ μικροῦ κι' ἄρχισε νὰ τὸν μπουκώνη μὲ τὸ στανιό.

Ὁ μικρὸς ἔφτυνε τὸ φαΐ, χτυποῦσε πεισματάρικα τὰ πόδια του, στριφογύριζε ἐδῶ καὶ κεῖ, πνιγόταν, καὶ κουνοῦσε τὰ χέρια του μὲ ἀπελπισία, κατακόκκινος ἀπὸ τὸ κακό του.

Ὁ πατέρας του τὰ εἶχε τόσο χαμένα στὴν ἀρχή, ποὺ δὲν τολμοῦσε νὰ κουνηθῆ ἀπὸ τὴ θέση του. Ὕστερα, ἀφοῦ συνῆλθε κάπως, ὅρμησε σὰν τρελλός, ἔπιασε ἀπὸ τὸ λαιμὸ τὴν παραμάνα καὶ τὴν πέταξε στὸν τοῖχο μὲ δύναμη.

— Ἔξω !... Ἔξω !... Ἔξω !...κτῆνος ! τραύλισε. Μὰ ἐκείνη, τὸν ἀπώθησε μὲ μιὰ σπρωξιὰ καί, μὲ μαλλιὰ ἄνω-κάτω, μὲ μάτια ποὺ πετούσανε σπίθες, ἐφώναξε :

— Τὶ σοὖρθε ἀπόψε, τρελλέ ! Μὲ χτυπᾶς γιατὶ ζητῶ νὰ ταΐσω αὐτὸ τὸ παιδί, ποὺ τὸ κατέστρεψες μέ τὰ γλυκά !..

Ἐκεῖνος, τρέμοντας ὁλόκληρος, τραύλισε :

— Ἔξω !...Ξεκουμπήσου !...Ξεκουμπήσου ἀπὸ δῶ, κτῆνος !...

— Ἄ !...Νομίζεις πὼς μπορεῖς νὰ μὲ μεταχειρίζεσαι ἔτσι, ἐμένα ! Εἶσαι γελασμένος ! Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο ; Γι' αὐτὸ τὸ μυξιάρικο ποὺ δὲν εἶνε δικό σου...Ναί..ποὺ δὲν εἶνε δικό σου !...Μάλιστα !...Δὲν εἶνε δικό σου !...Μάθε το λοιπόν ! Ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξέρει αὐτὸ τὸ μυστικό, ἐκτὸς ἀπὸ σένα ! Ρώτησε τὸ μπακάλη, τὸ χασάπη, τὸ φούρναρη, ὅλους...ὅλους...νὰ σοῦ τὸ ποῦνε !

Πνιγμένη ἀπὸ τὴν ὀργή, μιλοῦσε βιαστικὰ καὶ ἀσυνάρτητα. Σὲ μιὰ στιγμὴ σώπασε κυττῶντας τον στὰ μάτια. Αὐτὸς δὲν κουνιόταν ἀπὸ τὴ θέση του, ἦταν κατακίτρινος, τὰ χέρια του τρέμανε.

Ὕστερα τέλος ἀπὸ λίγες στιγμές τραύλισε μὲ τρεμουλιασμένη, σβυσμένη φωνή, ποὺ ἐπάλλετο ἀπὸ μιὰ φοβερὴ συγκίνηση :

— Τὶ λές !...Τὶ λές !..Εἶνε ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ λὲς ;...

Αὐτὴ δὲ μιλοῦσε, τρομαγμένη ἀπὸ τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου του.

Ἔκανε ἕνα βῆμα καὶ τὴν ξαναρώτησε :

— Τὶ εἶπες ;... Τί εἶπες ;...

— Εἶπα αὐτὸ ποὺ ξέρει ὅλος ὁ κόσμος, ἀπάντησε αὐτὴ τότε μὲ ἤρεμη φωνή.

Ὁ Λεμονιὲ σήκωσε τὰ χέρια του ψηλὰ καὶ μὲ μιὰ κτηνώδη ὁρμὴ χύμηξε ἀπάνω της. Μὰ αὐτὴ τοῦ ξέφυγε οὐρλιάζοντας :

— Κύτταξε, κύτταξε λοιπόν, βλάκα, πῶς μοιάζει μὲ τὸ Ντυρετούρ ! Τὰ μάτια του...ἡ μύτη του...τὰ μαλλιά του ! Σοῦ τὸ ξαναλέω : ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξέρει, ἐκτὸς ἀπὸ σένα ! Ὅλος ὁ κόσμος γελάει μαζύ σου ! Κύτταξέ το λοιπόν !

Ἄνοιξε ὕστερα τὴν πόρτα καὶ βγῆκε ἔξω. Ὁ μικρός, κατατρομαγμένος, ἔμενε ἀκίνητος μπροστὰ στὸ πιάτο του μέ τὴ σούπα.

***

Ὕστερα ἀπὸ μιὰν ὥρα, ἡ παραμάνα ξαναγύρισε σιγά-σιγὰ γιὰ νὰ δῆ τί γίνεται. Ὁ Γιαννάκης, ἀφοῦ ἔφαγε τὰ γλυκὰ καὶ τὴν κομπόστα του, ἔτρωγε τώρα τὴ μαρμελάδα μὲ τὸ κουτάλι τῆς σούπας.

Ὁ πατέρας του δὲν ἦτανε μέσα.

Ἡ Οὐρανία πῆρε στὰ χέρια της τὸ παιδί, τὸ φίλησε καὶ σιγά-σιγά, τὸ πῆγε στὴν κάμαρά του καὶ τὸ ἔβαλε νὰ κοιμηθῆ. Ἔπειτα ξαναγύρισε στὴν τραπεζαρία, σήκωσε τὸ τραπέζι κι' ἄρχισε νὰ συγυρίζη ἀνήσυχη. Στὸ σπίτι δὲν ἀκουγόταν ὁ παραμικρὸς θόρυβος. Ἔβαλε ταὐτί της στὴν πόρτα τοῦ κυρίου της. Δὲν ἄκουγε τίποτα. Κύτταξε τότε ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα. Τὸν εἶδε νὰ γράφη. Φαινόταν ἥσυχος. Τότε κάθησε κι' αὐτὴ σὲ μιὰ καρέκλα ὅπου ἀποκοιμήθηκε καὶ δὲν σηκώθηκε παρὰ τὸ πρωΐ.

Σιγύρισε τὸ σπίτι ὅπως συνήθως, ἐσκούπισε, ξεσκόνισε καί, κατὰ τὶς ἐννέα, ἑτοίμασε τὸν καφὲ τοῦ κ. Λεμονιέ.

Μὰ δὲν τολμοῦσε νὰ τοῦ τὸν πάη στὴν κάμαρά του, γιατὶ ἤξερε τὶ τὴν περίμενε, κι' ἄφησε νὰ τὴν φωνάξη. Πῆγε ἐννέα, δέκα ἡ ὥρα. Τρομαγμένη πειὰ ἡ Οὐρανία πῆρε τὸ δίσκο μὲ τὸ καφὲ καὶ προχώρησε ὣς τὴν πόρτα τοῦ κυρίου της. Ἐκεῖ σταμάτησε καὶ τέντωσε τ' αὐτιά της ν' ἀκούση. Τίποτα. Χτύπησε, καμμιὰ ἀπάντηση. Κάνοντας τότε κουράγιο, ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα. Μὰ πρωτοῦ προφτάσει νὰ κάνη ἕνα βῆμα, ἄφησε μιὰ κραυγὴ τρομερὴ κι' ὁ δίσκος γλύστρησε ἀπὸ τὰ χέρια της κι' ἔπεσε κάτω...

Ὁ Λεμονιὲ βρισκόταν κρεμασμένος, στὴ μέση τῆς κάμαράς του, ἀπὸ τὸ χαλκᾶ τῆς ὀροφῆς. Ἡ γλῶσσα του ἦταν φριχτὰ πεταγμένη

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΗΘΟΠΟΙΩΝ, ΛΟΓΙΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

Ὁ Γκάρρικ καὶ ὁ ....συνάδελφός του

Ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους Ἄγγλους ἠθοποιούς, ἦταν καὶ ὁ περίφημος Δαυῒδ Γκάρρικ, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἐθεωρεῖτο ἄφθαστος στὸν ρόλο τοῦ Ἀμλέτου.

Μιὰ μέρα ποὺ ὁ Γκάρρικ εἶχε βγῆ περίπατο στοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου, συναντήθηκε μ' ἕναν ἄνθρωπο τοῦ λαοῦ, φτωχικὰ ντυμένο, ὁ ὁποῖος τὸν χαιρέτησε μὲ οἰκειότητα φωνάζοντάς του !

— Καλημέρα, ἀγαπητὲ συνάδελφε !

— Συνάδελφοι ; ρώτησε ἔκπληκτος ὁ Γκάρρικ. Θὰ κάνης λάθος, καλέ μου ἄνθρωπε, γιατὶ ἐγὼ σὲ βλέπω γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου.

— Μπορεῖ νὰ μὲ βλέπετε γιὰ πρώτη φορά. Μολαταῦτα ἔχουμε παίξει πολλὲς φορὲς στὸ ἴδιο ἔργο.

— Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ σᾶς γνωρίζω τότε ! Πέστε μου τοὐλάχιστον σὲ ποιὸ ἔργο ἔχουμε παίξη μαζύ ;

— Στὸν «Ἀμλέτο».

— Καὶ ποιὸν ρόλο παίξατε σεῖς ;

— Τὸν ρόλο τοῦ κόκορα ποὺ λαλάει μέσ' ἀπ' τὰ παρασκήνια, στὴν πρώτη πρᾶξι !...

***

Ἡ πνευματώδεις ἀπαντήσεις τοῦ Γιόριγκ

Ὁ περίφημος φλωρεντινὸς δημοσιογράφος τῆς περασμένης γενεᾶς Γιόρικ, ὁ ὁποῖος φημιζόταν τόσο γιὰ τὸ σπινθηροβόλο πνεῦμα του ὅσο καὶ γιὰ τὰ μεγάλα χρέη του, χρεωστοῦσε κάποτε ἕνα σεβαστὸ ποσὸν σὲ κάποιον κρασέμπορο, γιὰ διάφορες ποσότητες ἐκλεκτοῦ κρασιοῦ ποὖχε καταναλώσει σὲ φιλικὰ γεύματα.

Ὁ κρασέμπορος εἶχε πάει πολλὲς φορὲς στὸ σπίτι τοῦ Γιόρικ, ἀλλὰ δὲν κατώρθωνε νὰ τὸν βρῆ ἐκεῖ. Τοῦ ἔγραψε ἐπίσης ἕνα σωρὸ γράμματα, ἀλλὰ σὲ κανένα δὲν εἶχε πάρει ἀπάντησι. Στὸ τέλος ἔχασε τὴν ὑπομονή του. Καὶ μιὰ μέρα ποὺ εἶδε τὸν Γιόρικ σ' ἕνα καφενεῖο, μεταξὺ φίλων του, στοὺς ὁποίους ὅπως πάντα, διηγεῖτο διάφορα χαριτωμένα ἀνέκδοτα τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε μὲ ὕφος σοβαρό :

— Τί θὰ γίνη, κύριε Γιόρικ, γιὰ κεῖνο τὸ κρασί ;

— Ποιὸ κρασί ; ρώτησε κάνοντας τὸν ἀνήξερο ὁ τετραπέρατος δημοσιογράφος.

— Ἐκεῖνο ποὺ σᾶς ἔφερνα στὸ σπίτι σας ἐπὶ ἕνα ἔτος.

— Ἄ ! Ἀλήθεια ! Γιὰ πές μου σὲ παρακαλῶ, φίλε μου, ἤθελα τόσες φορὲς νὰ σὲ ρωτήσω, τὸ κρασὶ αὐτὸ τὸ εἶχες πληρώσει σ' αὐτοὺς ποὺ σοῦ τὸ προμήθεψαν ;

— Καὶ βέβαια τὸ εἶχα πληρώσει. Καὶ μάλιστα τοῖς μετρητοῖς.

— Αὐτὸ ἤθελα νὰ μάθω, καὶ καλὰ ἔκανες ποὺ μοῦ τὸ εἶπες. Ἤμουν ἕτοιμος νὰ τὸ πληρώσω κι' ἐγὼ κι' ἔτσι θὰ τὸ διπλοπληρώναμε !...

Ὁ δυστυχὴς κρασέμπορος ἔμεινε κόκκαλο...

Μιὰ ἄλλη μέρα ποὺ ὁ Γιόρικ ἔκανε τὸν περίπατό του μὲ μερικοὺς φίλους του, εἶδε νὰ περνάη ἀπὸ μπροστά τους μιὰ νέα νόστιμη, μὲ ὕφος πολὺ προκλητικό.

— Νὰ μιὰ κοπέλλα πραγματικὰ ὡραία ! φώναξε ὁ δημοσιογράφος.

Ἡ νέα ποὺ δὲν ἤξερε ποιὸς ἦταν γύρισε καὶ τοῦ εἶπε περιφρονητικά :

— Λυποῦμαι, κύριε, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ πῶ κι' ἐγὼ γιὰ σᾶς τὸ ἴδιο.

Τότε ὁ Γιόρικ μὲ καλοκάγαθο καὶ πατρικὸ ὕφος τῆς ἀπάντησε:

— Αἴ, δὲν πειράζει, δεσποινίς. Μὴν εἶσαστε τόσο αὐστηρή. Κάμετε ὅπως ἔκανα κι' ἐγώ. Πέστε το στὰ... ψέμματα, χωρὶς νὰ τὸ πιστεύετε !...

Κόκκαλο καὶ ἡ ὡραία δεσποινὶς !...

ἔξω. Ἡ μιὰ παντούφλα του ἦτανε πεσμένη στὸ πάτωμα, ἡ ἄλλη βρισκόταν στὸ πόδι του. Μιὰ καρέκλα ἦταν ἀναποδογυρισμένη μπροστὰ στὸ κρεββάτι του. Ἡ Οὐρανία τὄβαλε στὰ πόδια οὐρλιάζοντας. Σὲ λίγο, εἶχαν μαζευτῆ ὅλοι οἱ γειτόνοι. Ὁ γιατρὸς διεπίστωσε ὅτι ὁ Λεμονιὲ εἶχε αὐτοχειριαστῆ κατὰ τὰ μεσάνυχτα. Πάνω στὸ τραπέζι βρέθηκε ἕνα γράμμα τοῦ αὐτόχειρος ἀπευθυνόμενο πρὸς τὸν Ντυρετούρ, μ' αὐτὲς τὶς λίγες λέξεις :

«Σᾶς ἀφήνω καὶ σᾶς ἐμπιστεύομαι τὸ μικρό».

Γκὺ ντὲ Μωπασσὰν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ὁ Πόε καὶ ἡ καπνοπῶλις. Πῶς τὴν μπέρδεψε. Ἕνα... πολύπλοκο πρόβλημα. Ἡ ἀφηρημάδα τοῦ Μαλλαρμέ. Τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀμποῦ. Τὰ μακάβρια ἀστεῖα τοῦ Μπωντελαίρ. Πῶς ἔκαμε ἕναν καρβουνιάρη ν' αὐτοκτονήση κλπ.

Ὁ Ἀμερικανὸς ποιητὴς Πόε συνήθιζε νάστειεύεται κατὰ τρόπο πολὺ παράξενο. Κάποτε, μπαίνοντας σ' ἕνα καπνοπωλεῖο γιὰ νάγοράση τσιγάρα, παρετήρησε ὅτι τὰ μάτια τῆς καπνοπώλιδος ἦσαν βαθειὰ χωμένα στὶς κόγχες της—ἀπόδειξη ὅτι εἶχε ἀδύνατη μνήμη—σὲ μεγάλη ἀπόσταση τὸ ἕνα ἀπὸ τἄλλο—γνώρισμα κι' αὐτὸ τῆς βραδυνοίας—κι' ὅτι τέλος τὸ μέτωπό της ἦταν στενὸ καὶ ἡ μύτη της ἀπεῖχε πολὺ ἀπὸ τὸ στόμα της—δυὸ ἀκόμη ἀσφαλέστατα γνωρίσματα ἠλιθιότητος.

Γιὰ νὰ διαπιστώση ὁ Πόε ἂν ἡ παρατηρήσεις του ἦταν ὀρθὲς πλησίασε σ' ἕνα κουτὶ μὲ ποῦρα καὶ πῆρε ἕνα στὸ χέρι του. Κατόπιν, προσποιούμενος ὅτι ἄλλαξε γνώμη, ἔβαλε πάλι τὸ ποῦρο μέσα στὸ κουτὶ καὶ παρήγγειλε ἕνα ποτὸ ποὺ κόστιζε ὅσο καὶ τὸ ποῦρο. Αὐτὸ ἦταν ἀρκετό ! Κι' ἀφοῦ ἔπιε τὸ ποτό του, διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα.

— Κύριε, συγγνώμην, ξεχάσατε νὰ πληρώσετε τὸ τζὶν ποὔπιατε, τοῦ φώναξε ἡ καπνοπῶλις.

— Μὲ συγχωρεῖς, ἀπήντησε ἀτάραχος ὁ ποιητής, τὸ τζὶν τὸ πῆρα ἀντὶ τοῦ πούρου.

— Ἔ, τότε νὰ πληρώσετε τὸ ποῦρο !

— Μὰ πῶς μπορεῖ νὰ γίνη αὐτό, ἀφοῦ δὲν τὸ κάπνισα ! Εἶδες ἄλλωστε μὲ τὰ μάτια σου ὅτι τὸ ξανάβαλα μέσ' στὸ κουτί !

— Ἄ, ναί, ἔχετε δίκηο... μουρμούρισε τότε ἐκείνη.

Καὶ πρὶν προφτάση, μὲ τὸ φτωχὸ μυαλό της, νὰ λύση αὐτὸ τό... δύσκολο καὶ πολύπλοκο πρόβλημα, ὁ Ἔντγκαρ Πόε εἶχε ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὸ καπνοπωλεῖο της.

***

Ὁ Γάλλος ποιητὴς Μαλλαρμέ, ὅπως πολλοί ἄλλωστε ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι, εἶχε στιγμὲς τρομερῆς ἀφηρημάδας καὶ ἀφελείας.

Τὸ 1896, ἕνας περίφημος ἀμερικάνος ὀδοντοϊατρός, ἔχτισε στὸ Παρίσι ἕνα σπίτι τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος ἦταν μεγαλείτερο ἀπ' ὅτι ὥριζε ὁ νόμος. Ὕστερα λοιπὸν ἀπὸ πολλὲς διαδικασίες, οἱ ἁρμόδιοι ἐπέβαλαν στὸν ἀρχιτέκτονα νὰ ἐλαττώση τὸ ὕψος τῆς οἰκοδομῆς.

Αὐτὸ τὸ περιστατικὸ τὸ διηγήθηκαν στὸ Μαλλαρμὲ καὶ συνεπλήρωσαν :

— Θἀναγκασθῆ νὰ γκρεμίση ἕνα πάτωμα ὁ ἰδιοκτήτης.

— Ποιὸ ἀπ' ὅλα ; ρώτησε ὁ ποιητὴς ἀφελέστατα.

***

Τὸν περασμένο μῆνα γιορτάσθηκε στὸ Παρίσι ἡ ἑκατοστὴ ἐπέτειος τῆς γεννήσεως τοῦ τόσον γνωστοῦ μας συγγραφέως Ἐδμόνδου Ἀμποῦ. Μαζὺ μὲ τὰ τόσα ἄλλα χαριτωμένα ἀνέκδοτα τῆς ζωῆς του ποὺ δημοσίευσαν τὰ ξένα φύλλα εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς :

— Ἀπευθυνόμενος κάποτε ὁ Ἀμποῦ σὲ μιὰ δεσποινίδα τῆς εἶπε :

— Δεσποινίς, ὅταν σᾶς βλέπη κανείς, σᾶς ἀγαπᾶ. Ὅταν σᾶς ἀγαπᾶ... ποῦ σᾶς βλέπει ;...

***

Τ' ἀστεῖα τοῦ παράξενου καὶ σατανικοῦ Γάλλου ποιητοῦ Μπωντελαίρ εἶχαν πάντοτε κάτι τὸ μακάβριο καὶ τἀποτελέσματά τους ἦσαν συχνὰ δυσάρεστα καὶ θλιβερά.

Κάποτε εὑρισκόμενος ὁ Μπωντελαὶρ στὸ Βέλγιο, περιεπλανᾶτο ἕνα σκοτεινὸ καὶ βροχερὸ ἀπόγευμα σὲ κάτι στενοσόκακα ἑνὸς προαστείου τῶν Βρυξελλῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ βροχὴ εἶχε δυναμώση, ἀναγκάσθηκε νὰ ζητήση καταφύγιο στὴν παράγκα ἑνὸς καρβουνιάρη μὲ τὸν ὁποῖο δὲν ἄργησε νὰ πιάση κουβέντα. Τό θλιβερὸ ὕφος καὶ τὸ διαπεραστικὸ βλέμμα τοῦ ποιητοῦ ἐπροκάλεσαν ἀμέσως στὸν ἁπλοϊκὸ καρβουνιάρη μιὰ παράξενη ἐντύπωση, ἕνα εἶδος φόβου.

— Δικά σου εἶνε ὅλα αὐτὰ τὰ κάρβουνα ; τὸν ρώτησε ἔξαφνα ὁ Μπωντελαὶρ μὲ ὕφος κυριαρχικό. Δικά σου εἶνε ; Πές μου.

— Δικά μου, μάλιστα, κύριε, ἀπάντησε αὐτός, στενοχωρημένος κάπως μὲ τὸν τρόπο τῆς ἐρωτήσεως.

— Πῶς ! ἀνέκραξε τότε μὲ ἔκπληξη ὁ ποιητής. Δικά σου εἶνε, εἶπες, ὅλα αὐτά ! ***Καὶ δὲν αὐτοκτονεῖς !***

Ἡ βροχὴ εἶχε πάψει στὸ μεταξύ. Κι' ὁ Μπωντελαίρ, ἀφήνοντας ἕνα διαβολικὸ καγχασμὸ ποὺ ἐπάγωσε κυριολεκτικῶς τὸν δυστυχισμένο τὸν καρβουνιάρη, ἄνοιξε τὴν πόρτα ἀπότομα καὶ χάθηκε σὰν καπνὸς μέσ' στὴν ὁμίχλη.

Λίγες μέρες ἀργότερα μιὰ νοσηρὴ περιέργεια ὡδήγησε τὸν ποιητὴ στὸ ἴδιο στενοσόκακο. Τὰ παραθυρόφυλλα τοῦ μαγαζιοῦ τοῦ καρβουνιάρη ἦταν κλειστά ! Ὁ Μπωντελαίρ, ὠθούμενος ἀπὸ μιὰν ἀλλόκοτη περιέργεια, ἐζήτησε πληροφορίες γι' αὐτὸν ἀπὸ τὴ γειτονιά.

— Τὸ δυστυχισμένο τὸν Τασσέλ, τοῦ εἶπε τότε μιὰ γρηά, τὸν βρῆκαν χθὲς νεκρό, μὲς στὸ μαγαζί του ! Ὡς προχτές, ἦταν χαρούμενος πάντοτε, ὅταν, ἕνα βράδυ, ἦρθε ὁ διάβολος προσωποποιημένος καὶ τὸν διέταξε ν' αὐτοκτονήση. Τοῦ σφήνωσε τόσο γερὰ στὸ κεφάλι ὥστε ἀπὸ τότε ἔχασε τὸν ὕπνο του καὶ τὴν ὄρεξή του. Χτὲς ἀκριβῶς ἔχασε κ' ἕνα μεγάλο ποσὸν χρημάτων ἐξ αἰτίας κάποιας χρεωκοπίας. Κατάλαβε πὼς ἦταν χαμένος, ὅτι ὅλα τελείωσαν γι' αὐτόν. Κλείστηκε τότε στὸ δωμάτιό του, ἄναψε ἕνα μαγκάλι κάρβουνα καὶ τὸ πρωΐ βρέθηκε νεκρὸς ἀπὸ ἀσφυξία !

Ὁ Μπωντελαὶρ δὲ ζήτησε νὰ μάθη περισσότερα. Χαιρέτησε τὴ γυναίκα κ' ἔφυγε στενοχωρημένος καὶ καταλυπημένος γιὰ τὸ φέρσιμό του.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΚΟΠΠΕ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΒΡΑΔΥΑ

Τὸ νὰ σ' ἀγαποῦν μόνο δὲν εἶνε τόσο γλυκό. Γιὰ νὰ νοιώσης τὴ γλύκα τῆς ἀγάπης πρέπει κι' ὁ ἴδιος ν' ἀγαπᾶς. Κανένας ἄνθρωπος στὸν κόσμο δὲν εἶχε καταλάβει τόσο αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀλήθεια ὅσο ὁ διάσημος μουσικὸς Μιχαὴλ Πάζ, ὁ μόνος ἀξιόλογος συνθέτης βὰλς ὕστερα ἀπὸ τὸ Σοπέν.

Μὲ πόσες γυναῖκες δὲν συνεδέθη στὴ ζωή του ἄλλοτε ἀπὸ ματαιότητα, ἄλλοτε ἀπὸ ἰδιοτροπία, ἄλλοτε ἀπὸ τρυφερότητα. Ἀλλοίμονο, ποτὲ ὅμως ἀπὸ ἔρωτα! Ὡστόσο ἄλλοτε, ὅταν ἀκόμα ἦταν ἕνας ἁπλὸς κι' ἄγνωστος πιανίστας στὸ Ἀμπιγκού, εἶχε ἐρωτευθῆ γιὰ καλά. Ἄ! τί θλιβερός, τί ἀπαίσιος ἔρωτας ἦταν ἐκεῖνος! Εἶχε ἀγαπήσει μιὰ ἠθοποιὸ δεκάτης κατηγορίας, μιὰ πανάθλια γυναίκα! Καὶ πόσο ἐκείνη τὸν εἶχε ἐξευτελίσει! Τὸ δεσμό του αὐτὸ μὲ τὴν ἠθοποιὸ τὸν ἔσπασε ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια σκλαβιᾶς, ὅταν πειὰ εἶχε ἀρχίση νὰ τοῦ χαμογελᾶ ἡ δόξα. Τότε, διάσημος πειά, ταξείδεψε σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, δίνοντας συναυλίες καὶ γύρισε μὲ τὴ βαλίτσα του γεμάτη τρυφερὰ γραμματάκια γραμμένα σ' ὅλες τὶς γλῶσσες.

Καὶ τώρα, ὕστερ' ἀπὸ δέκα χρόνια, ὁ Μιχαὴλ διαβάζοντας αὐτὰ τὰ γράμματα, ξαναζῆ μὲ τὴ φαντασία του ὅλους ἐκείνους τοὺς ἐφήμερους δεσμούς του, καὶ θυμᾶται συχνὰ τὶς χειμωνιάτικες νύχτες, ὅταν ἄσημος καλλιτέχνης στέκονταν στὴν πόρτα τοῦ θεάτρου, βουτηγμένος στὴ λάσπη καὶ περιμένοντας τὴν ἀγαπημένη του ἠθοποιό, τὴ γυναίκα αὐτὴ ποὺ τὶς περισσότερες φορὲς τὴν εὕρισκε πιασμένη στὸ μπράτσο ἑνὸς ἄλλου, μὰ ποὺ τὴν ἀγαποῦσε ὡστόσο ἀπελπισμένα.

«Εὐτυχία ὑπάρχει μονάχα γιὰ κεῖνον ποὺ ἀγαπᾶ», συλλογίζεται καὶ ἕνα δάκρυ λαμπυρίζει στὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ του, τὸ σπάνιο καὶ ἀλγεινὸ δάκρυ τοῦ νευρικοῦ ἀνθρώπου.

Σ' αὐτὴ τὴν ψυχολογικὴ κατάσταση βρισκόταν ὁ Μιχαὴλ Πάζ. Μιὰ μέρα ποὺ τριγυρίζοντας ἄσκοπα στὸ φθινοπωρινὸ Παρίσι, βρέθηκε ἄξαφνα, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη, στὸν κῆπο τοῦ Λουξεμβούργου κοντὰ στὴν κρήνη τῶν Μεδίκων. Προχώρησε τότε σιγὰ-σιγὰ ὡς τὴν ἐξέδρα, ἀκούμπησε στὰ κάγκελά του καὶ ἄρχισε νὰ θαυμάζη τὸ παληὸ Ἰταλικὸ ἀνάκτορο καὶ τὴν κρουσταλλένια δεξαμενή, στὰ νερὰ τῆς ὁποίας γλυστροῦσαν ἀθόρυβα δυὸ κύκνοι. Ἄξαφνα, δυὸ βήματα πιὸ πέρα εἶδε καθισμένη σ' ἕνα ψάθινο κάθισμα μιὰ νέα γυναίκα, ἡ ὁποία τὸν κύτταζε ἐπίμονα. Ἦταν μιὰ λεπτὴ καὶ χαριτωμένη ξανθὴ μὲ γλυκὰ γαλάζια μάτια καὶ ὡραία κανονικὴ μύτη. Περίεργος ἀπὸ τὸ κύτταγμά της ὁ μουσουργός, ἔβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ τὴν πλησίασε.

— Μήπως εἶχα ἄλλοτε τὴν εὐτυχία, τῆς εἶπε, κυρία μου, νὰ σᾶς συναντήσω καὶ τώρα εἶχα τὸ ἀτύχημα νὰ μὴ σᾶς θυμηθῶ;

Ἐκείνη ἀκούγοντάς τον ζαλίστηκε, κοκκίνησε καὶ ψιθύρισε:

— Ὄχι, κύριε, ἐσεῖς δὲ μὲ γνωρίζετε, ἐγὼ ὅμως σᾶς γνωρίζω.

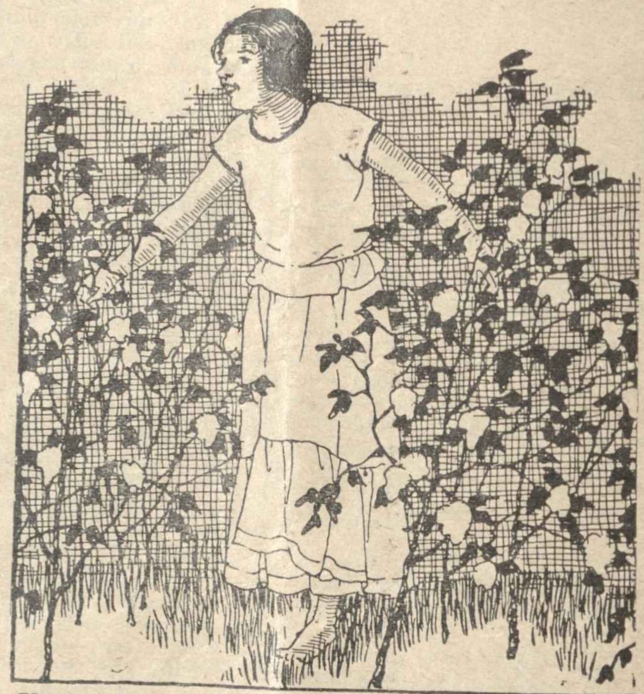

Προχωροῦσε ἀνασαίνοντας τὶς εὐωδίες τοῦ δάσους.

Ὁ μουσικὸς κάθησε κοντά της καὶ ἄρχισαν τὴ συζήτηση. Ἡ κυρία ἔλεγε ὅτι τὸν εἶχε ἰδεῖ μιὰ φορὰ πρὸ τριῶν ἐτῶν στὴ συναυλία τοῦ «Κολόν». Ὁ Μιχαὴλ Πὰζ κολακεύτηκε. Πῶς! Τὸν εἶχε ἰδεῖ μιὰ φορὰ στὴ ζωή της πρὸ τριῶν ἐτῶν καὶ τὸν θυμόταν τόσο καλὰ ἀκόμα! Ποιὰ νὰ ἦταν λοιπόν; Ὤ! ἁπλούστατα, τὴν ἔλεγαν Λουκία καὶ κατοικοῦσε στὴν ὁδὸ Γκεῖ-Λουσσὰκ μὲ τὴ χήρα ἀδελφή της, στὴν ὁποία εἶχε ἀφήσει τὴ φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς τοῦ μικροῦ της ἀγοριοῦ. Εἶχε λοιπὸν καὶ παιδί; Ἦταν παντρεμένη; Ὁ μουσικὸς τὴ ρώτησε σχετικῶς καὶ ἐκείνη δὲν ἐδίστασε νὰ τοῦ ἀπαντήση.

Ὄχι, δὲν ἦταν παντρεμένη. Καὶ ἡ ἐκμυστηρεύσεις ἄρχισαν σὲ λίγο μὲ περισσότερη οἰκειότητα. Τοῦ εἶπε πὼς ἔβλεπε ἄλλοτε συχνὰ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἦταν πατέρας τοῦ παιδιοῦ της, μὰ πὼς τώρα πειὰ ζοῦσε φρόνιμα. Ὅλα εἶχαν τελειώσει. Τώρα ἔκλεινε τὰ εἰκοσιτέσσερα χρόνια της, ἤτανε πειὰ γρηὰ γυναῖκα. Προτιμοῦσε νὰ ζῆ ἥσυχα μὲ τὴν ἀδελφή της, μὲ τὰ λίγα εἰσοδήματά τους. Πήγαινε πότε-πότε στὸ Λουξεμβοῦργο γιὰ νἀκούση τὴ στρατιωτικὴ μουσικὴ κ' ἔπειτα περνοῦσε νὰ πάρη τὸ παιδί της ποὺ ἦταν ἐξωτερικὸς μαθητὴς σ' ἕνα σχολεῖο στὴν ὁδὸ Ρουαγιὲρ-Κολλάρ.

Ἡ φωνή της ἦταν γλυκειὰ καὶ σιγανή. Μιλῶντας εἶχε τὰ μάτια χαμηλωμένα καὶ σχεδίαζε μὲ τὴν ἄκρη τῆς ὀμπρέλλας της κύκλους στὴν ἄμμο. Ὁ Μιχαὴλ τὴν ἄκουγε χαμογελῶντας καὶ ἀποροῦσε μὲ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔννοιωθε γιὰ μιὰ τόσο κοινὴ ἱστορία. Αἰσθανόταν κἄποια θλίψη κυττάζοντας τὶς ἐλαφρὲς ρυτίδες ποὺ εἶχε στοὺς κροτάφους της ἡ νέα ἐκείνη γυναίκα.

Τὴν ἄλλη μέρα καὶ τὴν παράλλη ὁ Μιχαὴλ συνάντησε καὶ πάλι στὸ ἴδιο μέρος τὴ Λουκία. Ἀφοῦ ἄρχισε ἔτσι τὸ μυθιστόρημά τους, ἦταν μοιραῖο νὰ φτάση γρήγορα στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ὅπου μπαίνουν τρεῖς σειρὲς ἀποσιωπητικά.

Ἐνῶ ὅμως ὁ χορτασμένος ἀπ' ὅλα Μιχαὴλ ἔπαιρνε στὴν ἀρχὴ τὸ πρᾶγμα ὡς μιὰ ἀσήμαντη ἐρωτικὴ περιπέτεια, ἔννοιωθε τώρα μιὰ ἀσυνήθιστη εὐχαρίστηση. Ἦταν τόσο καλὸς ὁ ἔρωτας αὐτός! Ἕνας ἔρωτας χωρὶς κοκεταρία, χωρὶς παζάρια, ἕνας λαϊκὸς ἔρωτας, ἁπλὸς καὶ εὐγενικός. Ὁ Μιχαὴλ ζοῦσε μὲ τὴ μητέρα του καὶ ἡ Λουκία μὲ τὴν ἀδελφή της καὶ γι' αὐτὸ ἡ πρώτη τους συνάντηση ἔγινε σ' ἕνα ἀπαίσιο καὶ πληκτικὸ δωμάτιο ξενοδοχείου. Μὰ σ' αὐτὸ τὸ ἀπαίσιο ὁ Μιχαὴλ παρὰ τὰ τριανταπέντε χρόνια του, παρὰ τὶς τόσες ἐρωτικές του περιπέτειες, ἔννοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾶ. Ὤ! πόσον καιρὸ εἶχε νὰ τὸ νοιώση αὐτό! Ὅταν ἐχώρισαν, θυμόταν συχνὰ μὲ συγκίνηση τὴ φίλη του καὶ ἡ εἰκόνα της ζωντάνευε στὴ φαντασία του μ' ὅλη τὴν ἁβρότητα τῶν γραμμῶν της.

— Θεέ μου! φώναξε μιὰ μέρα ξαφνικά. Μήπως τὴν ἀγαπήσω; Μήπως τὴν ἀγαπῶ πειά;

Ἀλλοίμονο ὅμως, ὁ Μιχαὴλ δὲν ἤθελε ν' ἀκούση μιὰ μυστικὴ φωνὴ εἰρωνική, ἡ ὁποία μιλοῦσε μέσα του. Πλησίαζε μῆνας, ἀφ' ὅτου εἶχε γνωριστεῖ μὲ τὴ Λουκία, ὅταν ἀποφάσισε νὰ περάση μιὰ εὐχάριστη μέρα μαζύ της στὴν ἐξοχή. Ἔπρεπε νὰ ξεκινήσουν πολὺ νωρὶς γιὰ νὰ προφτάσουν νὰ πάρουν τὸ πρόγευμά τους στὸ χωριουδάκι, ποὺ βρίσκεται στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, στὸ βόρειο μέρος τοῦ Παρισιοῦ, τριγυρισμένο ἀπὸ δέντρα καὶ λιμνάκια.

Στὸ βαγόνι ἦσαν μονάχοι. Τὸ ἴδιο καὶ στὸ λεωφορεῖο, ποὺ περνοῦσε μὲ δαιμονισμένη γληγοράδα ἕνα δρόμο, ποὺ τὸν ἴσκιωνε ἕνα πλῆθος ἀπιδιές.

Ἡ Λουκία, μεθυσμένη ἀπὸ τὸν καθαρὸ ἀέρα γελοῦσε διαρκῶς καὶ φώναζε σὰν πουλάκι. Μετὰ μιὰ ὥρα τὸ ἁμάξι σταματοῦσε πλάϊ στὸν κισσοζωμένο τοῖχο ἑνὸς σπιτιοῦ. Εἶχαν φτάσει. Μπῆκαν στὸ πανδοχεῖο, ἄφησαν τὰ πανωφόρια καὶ τὶς ἀποσκευές τους σ' ἕνα τραπέζι καὶ γιὰ νὰ μὴ χάσουν οὔτε μιὰ ὥρα ἀπὸ τὴν ὄμορφη ἡμέρα, βγῆκαν νὰ προγευματίσουν στὸ βάθος τοῦ κήπου. Κάθησαν κάτω ἀπὸ ἕνα κιόσκι σκεπασμένο μὲ πολύχρωμες ἀγράμπελες καὶ κισσούς. Ἔφαγαν βιαστικὰ καὶ πῆραν ἀμέσως δρόμο γιὰ τὸ δάσος. Κάτω ἀπὸ τὰ ἰσκιερὰ καὶ ὑγρὰ δέντρα περπατοῦσαν πατῶντας στὸ μαλακὸ χαλὶ ποὺ εἶχαν στρώσει τὰ φθινοπωρινὰ φύλλα. Πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τους, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μισογυμνωμένα κλαδιὰ παρακολουθοῦσαν τὸ γαλάζιο φόντο τοῦ οὐρανοῦ ἕνα κοπάδι μαῦρα κοράκια, ποὺ ταξείδευαν, ταξείδευαν πολὺ μακρυά. Καὶ προχωροῦσαν, προχωροῦσαν μέσα στὸ δάσος ἀνασαίνοντας τὶς παρθένες εὐωδίες. Ἡ Λουκία ἔσκυβε κάθε τόσο καὶ μάζευε τὰ τελευταῖα ριγηλὰ λουλουδάκια, ἐνῶ ὁ Μιχαὴλ μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μπαστουνιοῦ του ἔσπαζε τὰ κεφαλάκια τῶν μανιταριῶν ποὺ φυτρώναν στὶς ρίζες τῶν βαλανιδιῶν. Κἄποτε κοντοστεκόταν καὶ θαύμαζε τὴ φίλη του καὶ χαιρόταν, βλέποντάς την τόσο εὐτυχισμένη.

Πόσο λεπτὴ καὶ κομψὴ ἦταν μὲ τὸ σκοῦρο φουστάνι της. Πόσο ὤμορφα περπατοῦσε καὶ τί ὡραῖο ἀνάστημα ποὺ εἶχε.

Μὰ νά την ποὺ στέκεται πάλι στὴν ἄκρη τοῦ μονοπατιοῦ. Γυρίζει ξαφνικὰ καὶ λέει στὸ συνοδό της:

— Ὤ! Φουντούκια! Φουντούκια!

Καὶ εἶνε τόσο χαριτωμένη, καθὼς σκύβει γιὰ νὰ τὰ μαζέψη! Ἂς τρέξη λοιπὸν ἐκεῖνος νὰ τὴ φιλήση θερμὰ-θερμὰ στὸ σβέρκο, κάτω ἀπὸ τὰ σγουρὰ μαλλιά της...

— Ἄ! Μιμή μου—ἔτσι τὸν ἔκραζε χαϊδευτικὰ—μ' ἐτρόμαξες!

Ἔτσι τρέχουν ὅλη τὴν ἡμέρα. Κατεβαίνουν διάφορα μονοπάτια, ἐνῶ ἡ ἠχὼ ἀντιλαλεῖ τὰ γέλια τους, ἀνεβαίνουν στὰ βραχάκια καὶ γλυστροῦν πάλι ἀπ' ἐκεῖ καὶ ξαναγίνονται ἀμίλητοι μπρὸς στὴ μεγαλοπρέπεια τῶν ψηλῶν δέντρων. Ὅταν στέκονται κάπου, ἐκείνη ἀκουμπᾶ ἐπάνω του κουρασμένη καὶ μεθυσμένη ἀπὸ εὐτυχία.

Τέλος τὸ δειλινὸ τοὺς βρῆκε κοντὰ στὴ μεγάλη λίμνη. Ἡ Λουκία κάθησε στὸν κορμὸ ἑνὸς πεσμένου δέντρου, ἐνῶ ὁ μουσικὸς ξαπλώθηκε στὴ μαλακὴ χλόη κοντὰ στὰ πόδια της. Ἐκείνη ἄρχισε τότε νὰ χώνη τὰ κρινοδάχτυλά της μέσα στὰ μαλλιὰ τοῦ ἀγαπημένου της.

Τί ὑπέροχη ὥρα! Κανένα φύσημα, καμμιὰ πνοούλα, κανένα σύγνεφο!

Ὁ ἥλιος κατεβαίνει στὸν ὁλοκάθαρο οὐρανὸ καὶ τὸ ἀκίνητο νερὸ τοῦ βάλτου, ὅμοιο μ' ἀτσαλένιο καθρέφτη, καθρεφτίζει τὰ πανύψηλα ἀκίνητα δέντρα.

Ὁ μουσικὸς νοιώθει νὰ πλημμυρίζη τὴν καρδιά του μιὰ ἄπειρη, μιὰ ἀπέραντη τρυφερότητα.

Τοῦ φαίνεται πὼς τὸ παρελθόν του δὲν ὑπάρχει καὶ ὅτι ἡ ζωή του ἄρχιζε ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή.

Ἡ παγωμένη καρδιά του, ποὺ μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ φύσις τὴν εἶχε ξαναενειώσει, ἡ νεκρὴ καρδιά του ὅμοια μὲ στερνὸ λούλουδο τοῦ φθινοπώρου κάνει τὶς τελευταῖες της προσπάθειες ν' ἀνοίξη στὸν ἥλιο τῆς Ἀγάπης.

Πέρνει τὸ χέρι τῆς Λουκίας, τὸ φέρνει στὰ χείλη του καὶ τὸ φιλεῖ, τὸ φιλεῖ ἀχόρταστα, θερμά, γεμᾶτα. Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Μιχαὴλ ψιθυρίζει τὴ λέξη, ποὺ ἐπὶ τόσα χρόνια ἀπὸ μεγάλη ἀποστροφὴ πρὸς τὸ ψέμα, δὲν εἶχε πεῖ:

— Σ' ἀγαπῶ...

Μὰ μόλις πρόφερε τὴ θεία λέξη ὁ ἥλιος βούτηξε ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη τῆς λίμνης πίσω ἀπὸ τὴ μαύρη γραμμὴ τῶν ἐλατιῶν. Ὅλα μαζὺ τότε, ὁ οὐρανός, τὸ ἀκίνητο νερό, τὰ δέντρα καὶ ἡ καρδιὰ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀλλοίμονο! πῆραν κἄποια ψυχρότητα.

Ἡ Λουκία ποὺ κύτταζε τὸ φίλο της μέσα στὰ μάτια εἶδε τότε νὰ περνάη κι' αὐτὸν ἡ κρυάδα αὐτὴ τοῦ σουρουπώματος. Τότε μὲ τὴν ἀνάγκη ποὺ νοιώθουν οἱ ἁπλοὶ ἄνθρωποι γιὰ νὰ ποῦν τὴν ἀλήθεια καὶ μὲ τὴν ἥσυχη καὶ ἤρεμη ὑποταγὴ τῶν ταπεινῶν τοῦ ἀπάντησε, μὲ μιὰ φωνούλα ποὺ ἔσβυνε σὰ ραγισμένη:

— Ὄχι, Μιμή μου, ὄχι! Δὲ μ' ἀγαπᾶς ἐσύ, ἐγὼ σ' ἀγαπῶ...

. . . .

Ἡ Λουκία ἀγαπᾶ πάντα τὸ μουσουργό. Ἐκεῖνος ἀνέχεται ἁπλῶς τὸν ἔρωτά της. Μὰ ἂν ἡ στροφὴ τοῦ τελευταίου βὰλς ποὺ συνέθεσε ὁ Μιχαὴλ Πὰζ ἐκφράζει ἕναν ἀπελπισμένο, σπαραχτικὸ πόνο, εἶνε γιατὶ ὁ μουσικοσυνθέτης κατώρθωσε νὰ μεταφράση, νὰ ἀποδώση σὲ μουσικοὺς φθόγγους τὰ θλιμμένα λόγια, ποὺ τοῦ εἶπε ἡ νέα γυναίκα στὴν ἄκρη τῆς λίμνης, τὴν ὥρα ποὺ χανόταν ὁ ἥλιος πίσω ἀπὸ τὸ δάσος τῶν ἐλατιῶν.

Τὸ βὰλς αὐτὸ ποὺ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ τἀκούση, χωρὶς νὰ πλημμυρίσουν ἀπὸ δάκρυα τὰ μάτια του ἐπιγράφεται: «Φθινοπωρινὴ βραδυά».

Φρ. Κοππὲ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΤΑ ΠΛΟΥΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Ὁ περίφημος Κροῖσος, ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῶν Λυδῶν, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος τῶν ἀρχαίων χρόνων, εἶχε περιουσία 90 ἑκατομμύρια χρυσᾶ γαλλικὰ προπολεμικὰ φράγκα, σὲ χρήματα, χωράφια, δούλους καὶ πολύτιμα σκεύη.

Καὶ ὅμως, ἀδίκως φημιζόταν ὡς ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ὑπῆρχαν καὶ ἄλλοι πλουσιώτεροί του. Ὁ Σενέκας, ὁ διάσημος ρωμαῖος φιλόσοφος καὶ τραγικὸς ποιητὴς εἶχε περιουσία 100 ἑκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων, ὁ δὲ Τιβέριος, ὁ θετὸς υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου, ἄφισε ὅταν πέθανε 833 ἑκατομμύρια φράγκα—τὰ ὁποῖα ὅμως ξόδεψε μέσα σὲ 12 μῆνες ὁ διάδοχός του Καλλιγούλας, ὁ διάσημος αὐτὸς τύραννος!

Ὁ Βεσπασιανός, ὅταν ἀνῆλθε στὸ θρόνο, ἔκανε λογαριασμὸ ὅτι ἡ δαπάνες τῆς πολιτείας ἔφταναν τὸ ἕνα δισεκατομμύριο φράγκα. Ὁ Μίλων, ὁ περίφημος ἀθλητής, ποὺ νίκησε ἕξη φορὲς στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, χρωστοῦσε 18 ἑκατομμύρια δραχμές. Ὁ Καῖσαρ, πρὶν καταλάβη τὴν ἐξουσία, χρωστοῦσε 85 ἑκατομμύρια δραχμές.

Ὁ Ἀντώνιος, ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς τριανδρίας τῆς Ρώμης, χρωστοῦσε μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Καίσαρος 844 ἑκατομμύρια φράγκα. Ὁ ὕπατος αὐτὸς μέσα σὲ δεκαπέντε μέρες ἔφαγε, σὲ γλέντια καὶ διασκεδάσεις 40 ἑκατομμύρια φράγκα!... Ἔτσι μονάχα μπορεῖ νὰ ἐξηγηθῆ ἡ μυθώδης πολυτέλεια τῶν ρωμαϊκῶν ἑορτῶν!...

Ὁ Ἄππιος δαπάνησε σὲ γλέντια 15 ἑκατομμύρια φράγκα καὶ ὅταν μιὰ μέρα ἔκατσε νὰ κάνη λογαριασμὸ καὶ εἶδε πὼς τοῦ ἔμεναν μονάχα 2.300.000 φρ., αὐτοκτόνησε ἀπὸ τὸ κακό του, ἐπειδὴ μὲ τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ κάνη οὔτ' ἕνα γλέντι!...

Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ εἶχε προσφέρει στὴ Σερουηλία, μητέρα τοῦ Βρούτου, ἕνα μαργαρίτη, ἀξίας 300.000 φρ.

Καὶ ἡ Κλεοπάτρα, ἡ κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ, ἡ ὁποία ἀνηγορεύθη κατόπιν ἀπὸ τὸν Καίσαρα Ἰούλιο βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου, ἕνα βράδυ ποὺ εἶχε καλεσμένο σὲ δεῖπνο τὸν Ἀντώνιο, ἔλυωσε μέσα σὲ ξύδι ἕνα ἀπὸ τὰ μαργαριτάρια ποὺ στόλιζαν τὰ σκουλαρίκια της ἀξίας 13.185.000 φρ., καὶ τὸ κατάπιε, ἐπειδὴ εἶχε χάσει δῆθεν τὴ λάμψη του καὶ δὲ χρησίμευε πειὰ σὲ τίποτα!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΚΑΙ Η ΘΗΚΗ ΤΟΥ

Εἶνε γνωστὸ ὅτι ὁ περίφημος στρατάρχης τῆς Γαλλίας, κόμης τῆς Σαξωνίας, ἦταν τὸ δεξὶ χέρι τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 15ου στοὺς πολέμους του, τοὺς ὁποίους εἶχε διεξαγάγει ὅλους ἐκεῖνος. Εἶνε ἐπίσης γνωστὸ ὅτι ὁ κόμης τῆς Σαξωνίας ὁ ὁποῖος εἶχε τὶς περισσότερες ἐρωτικὲς κατακτήσεις ἀπὸ κάθε ἄλλον στὴν ἐποχή του, ἦταν γιὰ πολὺν καιρὸ καὶ φίλος τῆς περίφημης «φαβορίτας τοῦ Βασιλέως» μαρκησίας Πομπαδούρ.

Μιὰ μέρα ἡ Πομπαδοὺρ περνοῦσε ἀνάμεσα στοὺς αὐλικούς, στηριζομένη στὸ μπράτσο τοῦ κόμητος τῆς Σαξωνίας. Ὁ τότε πρωθυπουργὸς Σουτιζέλ, ποὺ δὲν ἐχώνευε καθόλου τὴν Πομπαδοὺρ καὶ ὁ ὁποῖος ἀκριβῶς ἔγινε ἀφορμὴ νὰ τὴν διώξη ὁ Βασιλεύς, μόλις τοὺς εἶδε, εἶπε δείχνοντάς τους στοὺς ἄλλους αὐλικούς.

— Νὰ τὸ σπαθὶ τοῦ βασιλέως (γιὰ τὸν στρατάρχη) μὲ τὴ θήκη του!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΧΟΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ὁ περίφημος χοροδιδάσκαλος Βεστρίς. Βεστρὶς πατὴρ καὶ υἱός. Οἱ Βεστρὶς καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας. Κολιὸς καὶ κολιὸς ἀπ' τὸ ἴδιο βαρέλι! Ὁ διάσημος χορευτὴς Τρενίς. Πῶς χρωματίζεται ὁ χορός. Ὁ Μ. Ναπολέων περὶ τῶν χορευτῶν.

Ὁ διάσημος χοροδιδάσκαλος Βεστρὶς ἦταν ὑπερβολικὰ ὑπερήφανος γιὰ τὴν τέχνη του, κι' ἐθεωροῦσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χροδιδασκάλου ὡς τίτλο εὐγενείας! Συνήθιζε μάλιστα νὰ λέη σχετικῶς:

— Τρεῖς ἀνθρώπους μόνο, στὴν Εὐρώπη, ἀναγνωρίζω ὡς μοναδικοὺς στὸ εἶδος τους: τὸν βασιλέα τῆς Πρωσσίας, τὸν Βολταῖρο καὶ τὸν ἑαυτό μου!...

***

Ἕνα βράδυ, ἡ βασίλισσα τῆς Γαλλίας ἐπῆγε στὴν Ὄπερα κι' ἀφοῦ παρηκολούθησε τὴν παράσταση ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμία νὰ δῆ τὸν Βεστρὶς υἱό, στοὺς τελευταίους του χορούς. Κατὰ σύμπτωσιν ὅμως, ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ Βεστρὶς δὲν ἐπρόκειτο νὰ χορέψη, καὶ παρ' ὅλες τὶς πρεσβεῖες ποὺ τοῦ ἔστειλεν ἡ βασίλισσα, παρέμεινεν ἀνένδοτος. Ἀποτέλεσμα ὅμως τῆς ἐπιμονῆς του αὐτῆς, ἦταν τὸ νὰ συλληφθῆ καὶ νὰ φυλακισθῆ.

Ὅταν ὁ πατέρας του ἔμαθε τὰ διατρέξαντα ἔγινε ἔξω φρενῶν. Ἔτρεξε, βρῆκε τὸ γυιό του στὴ φυλακή, καὶ τοῦ εἶπε μὲ θυμό:

— Δὲ μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, τί εἶν' αὐτὰ ποὺ μαθαίνω γιὰ λογαριασμό σου;...Τσακώθηκες, λέει, μὲ τὴ βασίλισσα! Δὲν ξέρεις λοιπὸν ὅτι ἡ οἰκογένεια τῶν Βεστρὶς διέκειτο πάντοτε φιλικῶς πρὸς τὴν Βασιλικὴν Οἰκογένεια τῆς Βουργουνδίας! Σοῦ ἀπαγορεύω—τάκοῦς; —νὰ δημιουργήσης στὸ ἑξῆς προστριβὰς ἀνάμεσα στὶς δυὸ αὐτὲς οἰκογένειες!...

***

Ἄλλος διάσημος χορευτὴς ἦταν καὶ ὁ Τρενίς. Ὁ Τρενὶς αὐτὸς δὲν ἦταν χοροδιδάσκαλος ἐξ ἐπαγγέλματος σὰν τὸν Βεστρίς. Ἐχόρευε ὅμως θαυμάσια, καὶ γι' αὐτὸν τὸν λόγον κυρίως ἦταν περιζήτητος στὰ σαλόνια. Ἐθεωρεῖτο ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς κοσμικοτέρους τύπους τῆς ἐποχῆς του, ἐκτὸς δὲ ἀπὸ τὴν χορευτική του δεινότητα, ἦταν περίφημος καὶ γιὰ τὶς ἐκκεντρικότητές του.

Ὅταν π. χ. παρευρίσκετο σ' ἕναν χορό, δὲν ἐπέτρεπε στὸν ἑαυτό του οὔτε στιγμὴ νὰ παρασυρθῆ ἀπὸ τὴν εὐθυμία τῶν ἄλλων χορευτῶν καὶ νὰ χάση τὴν σοβαρότητά του. Τὸν χορὸ τὸν θεωροῦσε ὡς μιὰ ἱεροτελεστία! Δὲν γελοῦσε ποτὲ τὴν ὥρα ποὺ χόρευε, ἐκτὸς ἐὰν ἡ μουσικὴ τοῦ χοροῦ ἦταν ἐξαιρετικὰ εὔθυμη. Ἀλλὰ καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ δὲν ἐπέτρεπε στὸν ἑαυτό του παρὰ νὰ χαμογελάση μόνο. Ἀποτεινόμενος συγχρόνως στὴν ντάμα του, τῆς ἔλεγε:

— Συγγνώμην, κυρία μου, ποὺ χαμογελῶ... Μὲ ἀναγκάζει ὅμως ἡ ὀρχήστρα... Μόνον ἔτσι μπορῶ ἄλλωστε νὰ δώσω ἕναν εὔθυμο χρωματισμὸ στὸν χορό μου...

Ἡ ντάμα του, φυσικά, ἂν δὲν τὸν ἤξερε θὰ τόν περνοῦσε γιὰ τρελλό.

***

Ἕνα βράδυ, ὁ Τρενὶς ἦταν καλεσμένος σ' ἕναν χορὸ ποὺ ἔδινε κἄποιος στρατηγός. Στὸν χορὸ αὐτὸν παρευρίσκετο καὶ ὁ Μέγας Ναπολέων, ὁ ὁποῖος τότε ἦταν ἀκόμη πρῶτος Ὕπατος.

Ὁ Ναπολέων μὴ τρέφοντας καμμιὰ ἰδιαίτερη συμπάθεια στὸν χορό, εἶχε ἀποτραβηχθεῖ σὲ κἄποιο παράμερο σαλονάκι καὶ κουβέντιαζε μὲ τὸν Ταλλεϋράνδο. Στὴν διπλανὴ αἴθουσα βρισκόταν μόνος καὶ σκυθρωπός, ὅπως πάντα ὁ Τρενίς.

Ἔξαφνα τὸν πλησίασε ὁ οἰκοδεσπότης καὶ τὸν ρώτησε!

— Πῶς τὰ πάτε μὲ τὸν κ. ντὲ Ραστινιάκ;

Ὁ ντὲ Ραστινιὰκ αὐτὸς ἦταν ἕνας ἄλλος διάσημος «χορευταρᾶς» τῆς ἐποχῆς καὶ φυσικὰ ἀντίπαλος τοῦ Τρενίς.

— Θαυμάσια! ἀπήντησεν ὁ Τρενίς. Συνδεόμεθα ὅπως μποροῦν νὰ συνδεθοῦν δυό...μεγαλοφυεῖς! Τὸ περίεργο εἶνε ὅμως ὅτι, δὲν μὲ ζηλεύει διόλου γιὰ τὶς ἐπιτυχίες μου, ὅπως δὲν τὸν ζηλεύω κι' ἐγὼ γιὰ τὶς δικές του. Εἶνε βέβαια ἀνώτερός μου κάπως στὶς χορευτικές του κινήσεις, κ' ἐγὼ τὸν συντρίβω στὴν εὐκινησία τῶν κνημῶν! Κ' ἔτσι εἴμεθα ἴσοι.

Ὁ Ναπολέων, ἀκούγοντας τὴ στιχομυθία αὐτή, εἶχε μείνει μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Καὶ ἀργότερα πέρνοντας κατὰ μέρος τὸν οἰκοδεσπότη τοῦ εἶπε:

— Ἄκουσα προηγουμένως τὴν συζήτηση ποὺ εἶχες μὲ τὸν Τρενίς. Καὶ τί νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου... Ἔμεινα κατάπληκτος. Ὡς τώρα, τοὺς χορευτὰς τοὺς θεωροῦσα ὡς γελοῖα ὑποκείμενα ἁπλῶς. Τώρα ὅμως ἄλλαξα γνώμη. Ἐπείσθην ὅτι οἱ δυστυχισμένοι αὐτοὶ εἶνε τρελλοί... Πῶς τοὺς ἀφίνουν ἐλεύθερους καὶ δὲν τοὺς κλείνουν, τοὺς φτωχούς, σὲ κανένα φρενοκομεῖο, ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι!...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ CHARLES LE GOFFIC

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΗ

Σὲ ἡλικία σαρανταπέντε ἐτῶν,ὁ ὑπερήφανος εὐπατρίδης κόμης ντὲ Τρομορβάν, παντρεύτηκε μὲ τὴν ὥμορφη καὶ χαριτωμένη δεσποινίδα Κλωτίλδη Λεσσώ, κόρη ἑνὸς πλουσίου συγγενοῦς του, ποὺ δὲν εἶχε κλείσει ἀκόμα τὰ δεκαοχτώ της χρόνια. Λίγον καιρὸ μετὰ τὸ γάμο του—πάνε ἑκατὸν πενῆντα χρόνια ἀπὸ τότε—ὁ κόμης ντὲ Τρομορβὰν πῆγε καὶ ἐγκατεστάθηκε μὲ τὴ γυναίκα του στὸ Τρεγκιέ, σὲ μιὰ ἐπαυλη δική του, τὴν ὁποία εἶχε κληρονομήσει ἀπ' τὸν πατέρα του καὶ ἡ ὁποία βρισκότανε στὴ μέση ἑνὸς μεγάλου κήπου.

Ἦταν παντρεμένος τρία χρόνια ὁ κόμης ντὲ Τρομορβάν, καὶ ποτὲ ἡ γυναίκα του δὲν τοὔχε δώσει ἀφορμὴ ὑποψίας. Λίγον καιρὸ ὅμως, μετὰ τὴν ἐγκατάστασή τους στὴν ἐπαυλη τοῦ Τρεγκιέ, ὁ Χερύ, ἕνας ἔμπιστος ὑπηρέτης τοῦ Τρομορβάν, ἀνεκάλυψε κάτι, ποὔβαλε τὸν κύριό του σὲ μεγάλη ἀνησυχία.

Δίπλα στὴν ἐπαυλη τοῦ Τρομορβάν, χτισμένο κι' αὐτὸ στὴ μέση ἑνὸς κήπου,ἤτανε κι'ἄλλο ἕνα σπίτι,στὸ ὁποῖο ἔμενε ὁ νεαρὸς μαρκήσιος ντὲ Κερκαντό. Τὸ σπίτι αὐτὸ εἶχε χτιστεῖ τὸν ἴδιο καιρὸ ποὺχε γίνει καὶ ἡ ἐπαυλη τοῦ Τρομορβάν. Τὄχε χτίσει ὁ πάππος τοῦ Κερκαντό, ποὺ ἦτανε στενὸς φίλος τοῦ πατέρα τοῦ Τρομορβάν.

Ἐπειδὴ ὁ πατέρας τοῦ ντὲ Τρομορβὰν κι' ὁ παπποῦς τοῦ Κερκαντὸ ἦσαν στενοὶ φίλοι ,ε' ἤθελαν νά πηγαίνουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο καὶ νὰ βλέπωνται συχνά, εἶχαν ἀποφασίσει νὰ κάνουν τοὺς κήπους των νὰ συγκοινωνοῦν μὲ μιὰ μικρὴ πορτοῦλα. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ὅμως ποὺ πέθανε ὁ παπποῦς τοῦ Κερκαντό, ἡ πορτοῦλα αὐτὴ ἔμενε πάντα κλειδωμένη.

Ἄξαφνα ὅμως μιὰ μέρα ποὺ σιγύριζε τὸν κῆπο ὁ Χερύ, ὁ ὑπηρέτης τοῦ Τρομορβάν, εἶδε πὼς κάποιος εἶχε ἀνοίξει τὴν πορτοῦλα, αὐτὴ τὴ νύχτα. Τὰ χόρτα καὶ τάγκάθια ποὺ γέμιζαν τὸ κατῶφλι ἦσαν παραμερισμένα καὶ στὸ χῶμα φαινόντουσαν πατημασιές. Ἡ πατημασιὲς αὐτὲς ἦσαν ἀπὸ πόδι ἀνδρικό...Καὶ σταματοῦσαν ἀκριβῶς μπροστὰ στὴν πόρτα ποὺ ὁδηγοῦσε στὴν ἰδιαίτερη σκάλα τῶν διαμερισμάτων τῆς κομήσσης ντὲ Τρομορβάν.

Τὴν ἄλλη νύχτα, χωρὶς νὰ πῇ τίποτα στὸν κύριό του, πῆγε στὴν πορτοῦλα καὶ παραφύλαξε, νὰ ἰδῇ ἂν θἀρχότανε κανείς... Κρυμμένος πίσω ἀπὸ κάτι χαμόδενδρα, περίμενε ὥς μιὰ ὥρα. Τέλος, κατὰ τὶς ἕντεκα εἶδε κάτι, ποὺ μεγάλωσε τὴν πεποίθησή του πὼς πράγματι κάτι συνέβαινε. Εἶδε τὸ παράθυρο τῆς κυρίας του, ποὖμενε πάντα φωτισμένο, νὰ σκοτεινιάζῃ καὶ νὰ ξαναφωτίζεται τρεῖς φορές...

— Θἄνε τὸ σύνθημα, σκέφτηκε ὁ ὑπηρέτης.

Καὶ πραγματικά, ἀμέσως σχεδόν, ἄκουσε κάποιον νὰ ξεκλειδώνῃ τὴ μικρὴ πορτοῦλα τοῦ κήπου. Μ' ἕνα ἐλαφρὸ τρίξιμο, ἡ πόρτα ἄνοιξε σιγὰ-σιγά, καὶ μιὰ σκιὰ γλύστρησε μέσ' στὸν κῆπο. Στὸ λίγο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ὁ ὑπηρέτης κατάλαβε ἀμέσως ποιὸς ἦταν. Ἦταν ὁ γείτονάς τους, ὁ νεαρὸς μαρκήσιος ντὲ Κερκαντό. Σιγά-σιγά, πατῶντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, ὁ μαρκήσιος προχώρησε ὥς τὸ σπίτι, καὶ μπῆκε μέσα ἀπ' τὴν ἰδιαίτερη πόρτα ποὺ ὁδηγοῦσε κατ' εὐθεῖαν στὰ διαμερίσματα τῆς κομήσσης.

Ὁ ὑπηρέτης δὲν κουνήθηκε ἀπ' τὴν κρυψώνα του. Ἔμεινε κεῖ καὶ περίμενε. Ὁ μαρκήσιος ἀνέβηκε στῆς κυρίας ντὲ Τρομορβάν, ἔμεινε μαζύ της ὥς μιὰ ὥρα, κι' ἔπειτα ξανακατέβηκε, βγῆκε πάλι ἀπ' τὴ μικρὴ πορτούλα κ' ἔφυγε.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πρωῒ ποὺ βοηθοῦσε τὸν κύριό του νὰ ντυθῇ, ὁ Χερὺ τοῦ τὰ εἶπε ὅλα.

Μιὰ ξαφνικὴ σύσπασις τοῦ χαρακτηριστικοῦ ἄλλαξε, γιὰ μιὰ στιγμή, τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου τοῦ κόμητος. Ὁ Χερὺ ὅμως, γυρισμένος ἀλλοῦ αὐτὴ τὴ στιγμή, δὲν τὸ πρόσεξε αὐτό. Στὸ μεταξὺ ὁ κόμης ξαναβρῆκε τὴ συνηθισμένη ψυχραιμία του καὶ εἶπε στὸν ὑπηρέτη του :

— Τὶ λές ! Εἶσαι μὲ τὰ σωστά σου ; Μὲ τὴν κυρία κόμησσα ἔμεινα χτὲς τὸ βράδυ ὥς τὸ πρωῒ...Πῶς εἶνε δυνατὸ νἄγινε αὐτὸ ποὺ μοῦ λές ;

Ὁ Χερὺ παραξενεύτηκε.

Ποιὸς ἦτανε λοιπὸν καὶ ποῦ εἶχε πάει ὁ μυστηριώδης ἐκεῖνος ἄνθρωπος ποὖχε μπεῖ μέσ' στὸ σπίτι ;

Κρύβοντας τὴν ψυχικὴ ταραχή του καὶ κάνοντας τὸ θυμωμένο, ὁ κόμης ντὲ Τρομορβὰν εἶπε στὸν ὑπηρέτη του :

— Ἄκου νὰ σοῦ πῶ...Ξέρεις γιὰ ποιὰ μιλᾶς ; Ξέρεις πὼς ἡ κυρία κόμησσα εἶνε σύζυγός μου ; Νὰ μοῦ κάνῃς τὴ χάρη νὰ μὴ μοῦ ξαναπῇς αὐτὲς τὶς ἀνοησίες...Ἀλλοιῶς, νἀρθῇς νὰ σοῦ κανονίσω τὸ λογαριασμό σου καὶ νὰ φύγῃς ἀπ' τὸ σπίτι μου...Δὲν ἐννοῶ νἄχω ὑπηρέτες ἀναιδεῖς...

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κύριε, φώναξε ὁ ὑπηρέτης, δὲν σᾶς εἶπα ψέμματα.

— Ἐπιμένεις ; Θὰ σἔδιωχνα ἀπ' τὸ σπίτι μου ἀμέσως, καῒμένε, ἀλλὰ δὲ θέλω γιατὶ θὰ νομίσῃς πὼς τὸ κάνω ἀπὸ ἰδιοτροπία..."Ἂν θέλης λοιπόν, πήγαινε νὰ φυλάξῃς στὸ περιβόλι κι' ἀπόψε. Ἐγὼ θἀ λείπω ἀπὸ τὰ δωμάτια τῆς κυρίας κομήσσης. Ἅμα λοιπὸν δῇς νὰ μπαίνῃ στὸ σπίτι μου ὁ μαρκήσιος Κερκαντό, τότε ἔλα νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς ἀμέσως. Ἂν δῶ πὼς μοῦ λὲς ἀλήθεια κι' ἔχεις δίκηο, θὰ σὲ πειράξω. Ἂν ὅμως δῶ πὼς ἔχεις ἄδικο, θὰ σοῦ πληρώσω τοὺς μισθούς σου καὶ θὰ σὲ διώξω ἀμέσως.

Ὁ Χερὺ δέχτηκε πρόθυμα αὐτὸ τὸν ὅρο. Καὶ τὸ βράδυ πῆγε πάλι στὴν πορτοῦλα καὶ παραμόνεψε κρυμμένος πίσ' ἀπ' τὰ χαμόδενδρα, ὅπως εἶχε κάνει καὶ τὴν ἄλλη βραδυά. Στὴν ἴδια ὥρα, ἡ πορτοῦλα ἄνοιξε κι' ὁ μαρκήσιος Κερκαντὸ μπῆκε στὸ περιβόλι. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως ὁ Χερὺ δὲν τὸν ἄφισε νὰ πάῃ μόνος του ἀπάνω. Μόλις ὁ μαρκήσιος ἄρχισε ν' ἀνεβαίνῃ τὴ σκάλα, ὁ ὑπηρέτης, μὲ χίλιες προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴ τὸν ἰδῇ ὁ μαρκήσιος, τὸν πῆρε ἀπὸ πίσω. Πράγματι, ὁ μαρκήσιος ἀνέβηκε ἀπάνω καὶ μπῆκε ἀμέσως στὸ ἰδιαίτερο δωμάτιο τῆς κομήσσης. Τότε ὁ Χερὺ ἔτρεξε καὶ εἰδοποίησε τὸν κύριό του.

Ὁ κόμης ντὲ Τρομορβὰν τὸν ἐπερίμενε. Μόλις ἔμαθε πὼς ὁ νεαρὸς μαρκήσιος ἦταν μέσ' στὸ σπίτι του, σηκώθηκε καὶ μὲ προσοχητὴ ἡρεμία, πῆγε μὲ τὸν ὑπηρέτη του ὥς τὴν πόρτα ποὺ ὁδηγοῦσε στὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματα τῆς κομήσσης.

— Εἶνε μέσα, εἶπε στὸν κόμητα ὁ ὑπηρέτης μόλις στάθηκαν στὴν πόρτα.

— Ἔτσι λές ; τοῦ εἶπε κυττάζοντάς τον ἄγρια ὁ Τρομορβάν. Ἐγὼ σοῦ λέω πὼς δὲν εἶνε κανεὶς μέσα...

— Μά, κύριε κόμη, ἀφοῦ τὸν εἶδα...

— Λέγε ὅ,τι θές... Ἐγὼ σοῦ λέω πὼς εἶνε ἀδύνατον αὐτό. Ἂς εἶνε ὅμως, θὰ μπῶ τώρα μέσα καὶ θὰ ἰδῶ. Κι'ἂν δὲν εἶνε κανεὶς μέσα —καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν εἶνε—ἐτοιμάσου νὰ φύγῃς...Ἐν τῷ μεταξύ, μεῖνε σὺ ἐδῶ καὶ περίμενε ἀπέξω...Καθὼς ξέρεις, ἄλλη ἔξοδος δὲν ὑπάρχει. Ἂν θελήσῃ νὰ φύγῃ ὁ μαρκήσιος ἀπὸ δῶ θὰ περάσῃ...Κάθησε λοιπὸν καὶ φύλαγε στὴν πόρτα. Μὴν τὸ κουνήσῃς ἀπὸ δῶ προτοῦ γυρίσω...

Ὁ κόμης ντὲ Τρομορβὰν ἄνοιξε μὲ τὸ κλειδί του τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα. Περπατῶντας μὲ τὶς μύτες τῶν ποδιῶν, πέρασε ἕνα διάδρομο, ἔπειτα ἕνα μικρὸ χολλ, κι' ἔτσι βρέθηκε σὲ λίγο μπροστὰ στὴν πόρτα τῆς κρεββατοκάμαρας τῆς κομήσσης. Ὁ Τρομορβὰν τὴν ἄνοιξε ξαφνικὰ καὶ μπῆκε μέσα...

Μόλις τὸν εἶδε, ἡ κόμησσα, ποὺ βρισκόταν αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ νεαροῦ μαρκησίου, ἔβγαλε μιὰ φωνὴ τρόμου. Ὁ μαρκήσιος πετάχτηκε ἐπίσης ξαφνιασμένος καὶ κύτταξε γιὰ τὸ σταθί του, ποὺ τὄχε ἀκουμπήσῃ σὲ μιὰ καρέκλα κοντὰ στὴν πόρτα. Ἤνοιγε καὶ ψύχραιμα, ὁ κόμης ντὲ Τρομορβὰν τὸ σήκωσε ἀπ' τὴν καρέκλα καὶ τοῦ τὸ δωσε. Ἡ χειρονομία αὐτὴ ἐξέπληξε πολὺ τὸ μαρκήσιο.Καὶ τὸν ἐξέπληξε πολὺ γιατὶ ὁ Τρομορβὰν ἦταν ἐντελῶς ἄοπλος.

— Κύριε μαρκήσιε, εἶπε τότε, ἤρεμος πάντα, ὁ κόμης στὸν Κερκαντό, θἄσᾶς παρακαλέσω νὰ πάρετε γρήγορα κι' ἀθόρυβα τὰ πράμματά σας καὶ νὰ φύγετε ἀμέσως. Καὶ σεῖς, κυρία, ἐξακολουθήσετε ὁ κόμης ἀποτεινόμενος στὴν Κλοτίλδη, πάρε τὰ σεντόνια σου, κάνε τα λουρίδες, δέσε τες μαζύ, καὶ φτιάξε ἕνα σχοινὶ γιὰ νὰ κατεβῇς ὁ κύριος μαρκήσιος, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸς ἀπὸ κανέναν. Ἕτοιμος ; ρώτησε σὲ λίγο ὁ κόμης τὸ μαρκήσιο.

— Ἕτοιμος, ἀπήντησε ὁ Κερκαντό.

Ὁ Τρομορβὰν πῆγε κι' ἄνοιξε ἀθόρυβα τὸ παράθυρο. Ἀμέσως ἡ κόμησσα πῆγε κ' ἔδεσε ἐκεῖ τὴν ἄκρη τοῦ σεντονιοῦ.

Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ ὁ μαρκήσιος πιανόταν ἀπὸ τὸ σεντόνι κ' ἐτοιμαζότανε νὰ κατεβῇ στὸν κῆπο, ὁ κόμης τὸν ἐσταμάτησε μιὰ στιγμὴ καὶ τοῦ εἶπε :

— Μιὰ λέξη, κύριε μαρκήσιε. Προτοῦ φύγετε, θέλω νὰ σᾶς πῶ γιατὶ τὸ κάνω αὐτὸ καὶ δὲν σᾶς καλῶ σὲ μονομαχία ἐδῶ ἀμέσως. Μάθετε λοιπὸν ὅτι δὲν ἔννοῶ μὲ κανένα τρόπο νὰ ρεζιλευτῶ στὸν κόσμο. Μάθετε ἀκόμα ὅτι πίσω ἀπ' αὐτὴν τὴν πόρτα περιμένει ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ σᾶς εἶδε ὅταν μπήκατε δῶ μέσα καὶ ποὺ δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ σᾶς δῇ νὰ βγαίνετε. Μάλιστα, κύριε ! Μοῦ φτάνει νὰ ξέρω ἐγὼ τὴν ντροπή μου...Δὲν εἶνε καμμιὰ ἀνάγκη νὰ τὸ μάθουν κι' οἱ ὑπηρέτες μου καὶ νὰ τὴ διαδώσουν σ' ὅλον τὸν κόσμο. Βρίσκουμαι, καθὼς βλέπετε σὲ πολὺ δύσκολη θέσι. Πρέπει ἢ νὰ σᾶς σκοτώσω καὶ νὰ διαλαλήσω ἔτσι σ' ὅλο τὸν κόσμο τὴν ντροπή μου, ἢ νὰ πνίξω τὴ φωνὴ τῆς ἐκδικήσεως, καὶ νὰ σᾶς χαρίσω τὴ ζωή, κρύβοντας ἔτσι ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κόσμου τὴν ντροπή μου. Προτίμησα τὸ δεύτερο, γιατὶ τὸ βρίσκω φρονιμώτερο Καὶ τώρα, καταλαβαίνετε γιατὶ σᾶς μεταχειρίζομαι ἔτσι καὶ σᾶς παρακαλῶ μονάχα νὰ φύγετε, νὰ φύγετε ἀμέσως...Χαίρετε, κύριε...Καὶ παρσέχτε μὴ ζητεῖστε...

Σ'ἕνα λεπτό, ὁ μαρκήσιος ἦτανε κάτω. Τότε ὁ κόμης ντὲ Τρομορβὰν ἔλυσε τὸ σεντόνι ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ εἶπε στὴ γυναίκα του νὰ πέσῃ ἀμέσως στὸ κρεββάτι καὶ νὰ κάνῃ πὼς κοιμᾶται.

Ἔπειτα πῆγε καὶ βρῆκε τὸ Χερύ, ποὺ περίμενε ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα.

— Δὲ σοῦ τόλεγα ; τοῦ εἶπε. Ἔχω ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ποὺ γύζνω...Τίποτα...Κύτταξα μὴν εἶχε κρυφτεῖ κάτ' ἀπ' τὸ κρεββάτι, μέσ' στὴ ντουλάπα...Μὰ δὲν βρῆκα κανέναν, πουθενά.

— Ἀδύνατο ! κύριέ μου. Τὸν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου...

— Σκασμός ! ἠλίθιε ! Ἂν θέλης, κύτταξε καὶ σύ, καὶ θὰ βεβαιωθῇς μὲ τὰ ἴδια σου τὰ μάτια.

Κι' ὁ Τρομορβὰν ἔκανε τόπο νὰ περάσῃ ὁ ὑπηρέτης του.

Ὁ Χερὺ μπῆκε κ' ἔψαξε παντοῦ. Μὰ δὲ βρῆκε τίποτα. Καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ ὑποθέσῃ...Τὰ μάτια του τὸν εἶχανε γελάσει ; Φάντασμα εἶχε δεῖ ; Τί μυστήριο εἶχε συμβεῖ ἐπὶ τέλους ;

Στὸ λευκὸ κρεββάτι της, ἡ κόμησσα φαινότανε σἂν νὰ κοιμόταν ἤσυχη-ἤσυχη. Ὁ Χερὺ πίστεψε πειὰ πὼς εἶχε κάνει λάθος...

— Λοιπόν ; τοῦ εἶπε ὁ κόμης. Βλέπεις ὅτι ἔκανες λάθος ; Καὶ πλησιάζοντας τὴ λάμπα στὸ πρόσωπο τῆς γυναίκας του, ποὖκανε πάντα πὼς κοιμᾶται,ἐξακολούθησε :

— Τὴ βλέπεις πῶς κοιμᾶται ; τὴ ἤσυχα καὶ γλυκὰ ποὺ ἀναπαύεται ; Ἂν ἦταν ἔνοχη αὐτὴ ἡ γυναίκα, θἄχε τὸ πρόσωπό της αὐτὴ τὴ θεία ἔκφραση, τὴν ἀπόλυτη γαλήνη, τὸ ἀθῶο αὐτὸ χαμόγελο ;

Κι' ὁ κόμης ντὲ Τρομορβὰν ἐξακολούθησε νὰ μιλᾶ ἔτσι πολλὴν ὥρα, χωρὶς νὰ βλέπῃ πὼς τὸ ἴδιο φῶς ποὺ φώτιζε τὸ νεανικὸ κεφάλι τῆς Κλοτίλδης φώτιζε συγχρόνως καὶ τὸ δικό του, στὸ ὁποῖο ἡ τρίχες εἶχανε ἀσπρίσει μέσα σὲ λίγα λεπτά !...

Ὁ μεγάλος Ἰταλὸς ζωγράφος Τιντορέτο

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΜΑΙΤΕΡΛΙΓΚ... ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ ΦΟΝΕΥΣ!...

Ὁ μεγάλος κ' ἔνδοξος Βέλγος ποιητὴς Μωρὶς Μαίτερλιγκ ἔγινε πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἀφορμὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ γλυτώσῃ ἕνας ἄνθρωπος ἀπὸ βέβαιο θάνατο,ἀφ' ἑτέρου δὲ νά...χάσῃ ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος τὴ ζωή του. Ἡ περιστάσεις ὑπὸ τὶς ὁποῖες συνέβησαν τὰ δύο αὐτὰ γεγονότα, τὰ τόσον ἀντιφατικά, εἶνε πολὺ δραματικές.

Μιὰ μέρα, ὁ Μαίτερλιγκ ἔλαβε ἕνα δέμα τὸ ὁποῖο περιεῖχε ἕνα ἀντίτυπο τοῦ περιρήμου βιβλίου του *Ἡ ζωὴ τῶν μελισσῶν* — ποὺ μεταφράστηκε καὶ στὴ γλῶσσα μας — μαζὺ μ' ἕνα γράμμα. Στὴν ἐπιστολὴν αὐτήν, κάποιος ἄγνωστος τοῦ ἔγραφε πὼς τοῦ χρωστοῦσε τὴ ζωή, καὶ νὰ πῶς : Ὁ ἄγνωστος αὐτὸς εἶχε διαβάσει τὴ *Ζωὴ τῶν μελισσῶν* καὶ τοῦ εἶχε ἀρέσει τόσο πολὺ ὥστε εἶχε διαρκῶς ἕνα ἀντίτυπο στὴν τσέπη του καὶ τὸ ξεφύλλιζε ὅπου κι' ἂν βρισκότανε. Ὅταν κηρύχθηκε ὁ παγκόσμιος πόλεμος καὶ πῆγε στρατιώτης, φρόντισε νὰ πάρῃ μαζύ του τὸ ἀγαπημένο του βιβλίο, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ἔδωσε καὶ τοῦ ἔδεσαν μὲ χοντρὸ δέρμα. Καὶ ὅταν, στὸ μέτωπο, οἱ συνάδελφοί του, ξεκουράζον.αν ἀπὸ τὶς μάχες ἢ τὴν κοπαστικὴ ζωὴ τῶν χαρακωμάτων, ἐκεῖνος καθότανε σὲ μιὰ ἄκρη καὶ ἄνοιγε τὸ προσφιλές του βιβλίο τὸ ὁποῖο εἶχε σχεδὸν ἀποστηθίσει. Τὸ ἄψυχο ὅμως αὐτὸ βιβλίο, σὰν νὰ ἤθελε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ φανατικό φίλο του γιὰ τὴν ἀγάπη ποὺ τοῦ εἶχε, τοῦ ἔσωσε μιὰ μέρα τὴ ζωή. Σὲ μιὰ μάχη, μιὰ σφαίρα βρῆκε κατάκαρδα τὸ θαυμαστὴ τοῦ Μαίτερλιγκ. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως πὼς ἡ σφαίρα κατρώθηκε στὸ δερματόδετο βιβλίο. Κ' ἔτσι ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ της. Ὁ ἀφοσιωμένος θαυμαστὴς τοῦ Μαίτερλιγκ, ἀφοῦ κράτησε ἀκόμα λίγο τὸ σωτῆριο αὐτὸ βιβλίο,—τὸ ὁποῖο ἔφερε μιὰ τρύπα: τὰ ἴχνη τῆς σφαίρας —τὸ ἔστειλε, μετὰ τὴν ἀποστράτευσή του, στὸν ποιητὴ μ' ἕνα θερμὸτατο εὐχαριστήριο γράμμα.

Ἡ ἄλλη περίπτωση εἶνε ἡ ἑξῆς :

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου, ὁ Μαίτερλιγκ εἶχε γράψει ἕνα πατριωτικὸ δρᾶμα, στὸ ὁποῖο παρουσίαζε μερικοὺς γάλλους στρατιῶτες τοῦ 7ου συντάγματος πεζικοῦ νὰ συλλαμβάνουν αἰχμάλωτο ἕνα γερμανὸ καὶ νὰ τὸν τυφεκίζουν ἐπὶ τόπου.

Ἡ γαλλικὴ κυβέρνηση ἀγόρασε πολλὰ ἀντίτυπα ἀπὸ τὸ βιβλίο αὐτὸ καὶ τἀστειλε στοὺς στρατιῶτες στὸ μέτωπο, γιὰ νὰ τονωθῇ τὸ πατριωτικό τους φρόνημα.

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγον καιρὸ ὁ Μαίτερλιγκ ἐλάμβανε ἕνα γράμμα ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν τοῦ 7ου συντάγματος οἱ ὁποῖοι τοῦ ἔγραφαν ὅτι εἶχαν συλλάβει ἕνα γερμανὸ αἰχμάλωτο, διατελοῦντες ἀκόμα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐνευπώσεως ποὺ τοὺς προξένησε τὸ θερμό, πατριωτικὸ δρᾶμα του,τὸν τυφέκισαν αὐθωρεί, παρὰ κάθε κανόνα !...

Κ' ἔτσι ὁ Μαίτερλιγκ, ὁ ὁποῖος ἔγραψε ἕνα φανατικὸ δράμα, ἔγινε ἀφορμὴ νὰ τυφεκισθῇ ἕνας ἄνθρωπος χωρὶς λόγο !...

Η ΕΥΘΥΜΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ἀπὸ τὰ σκτυρικὰ φύλλα ὅλου τοῦ κόσμου

— Μένει τὸ τραῖνο ἐδῶ ἀρκετά ; Προφτάνει κανεὶς νὰ φάῃ μιὰ μπριζόλα ;

— Βέβαια.

— Ξέρετε τὸ δρομολόγιο ;

— Ὄχι, ἀλλὰ ξέρω τὶς μπριζόλες !...

***

— Λένε πὼς κάθε ποτῆρι κρασὶ ποὺ πίνει κανεὶς κόβει καὶ μιὰ βδομάδα ἀπὸ τὴ ζωή του.

— Κουταμάρα ! "Αν ἦταν ἀλήθεια αὐτὸ ἐγὼ δέν....θἄπρεπε νὰ εἶχα γεννηθῇ !...

***

Ἡ ὑπηρέτρια ποὺ μόλις κατέβηκε ἀπ' τὸ χωριό της.

— *Ἡ Κυρία* : Μαρία, ἔβαλες στὰ χρυσόψαρα τῆς γυάλας φρέσκο νερό ;

— *Ἡ ὑπηρέτρια* : "Οχι, κυρία, δὲν ἤπιανε ἀκόμα τὸ παληό!...

***

Ἐμπιστευτικὰ ὁ κύριος στὸν ὑπηρέτη του :

— Ξέρεις, Γιάννη, ἡ γυναῖκα μου, πάχυνε τόσο ὥστε δὲν μπορῶ νὰ τὴν ἀγκαλιάσω μὲ τὸ ἕνα μου χέρι.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο, κύριε !

***

Ἡ σύγχρονη γυναῖκα.

— *Ἐκεῖνος* : Δὲν μένει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ χωρίσουμε.

— *Ἐκείνη* : Καλά, πάρε σὺ τὰ παιδιὰ καὶ ἐγὼ...τὸ αὐτοκίνητο!..

***

— Τί σοῦ εἶπεν ὁ πατέρας μου ὅταν τοῦ εἶπες ὅτι μὲ συλλογίζεσαι ὅλη τὴ νύχτα καὶ δὲν μπορεῖς νὰ κοιμηθῇς ;

— Μοῦ πρότεινε θέσι νυκτοφύλακος στὸ ἐργοστάσιό σας !...

***

— Ἐμπρὸς δεσποινίς,ἀνεβῆτε γρήγορα στὸ τραῖνο γιατὶ θὰ φύγῃ.

— Μιὰ στιγμή. Νὰ φιλήσω τὴν ἀδελφή μου,κύριε σταθμάρχα.

— Δὲν πειράζει. Τὴν φιλῶ ἐγὼ ποὺ θὰ μείνω !...

***

— Ἀπόψε νειρεύθηκα ὅτι μοῦ ἔκαμες ἕνα θαυμάσιο δῶρο, τί σημαίνει αὐτό ;

— Σημαίνει ὅτι...'νειρεύθηκες !...

***

— Εἴπατε ὅτι μὲ ἀγαπᾶτε,ὥστε θέλετε νὰ μὲ πάρετε γυναῖκα σας;

— Μὰ γιατὶ ἀλλάζετε κουβέντα δεσποινίς ;

***

— Δεσποινίς, σᾶς ἀγαπῶ μέχρι παραφροσύνης.

— Σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ πῆτε τοῦ μπαμπᾶ μου, εἶνε φρενολόγος.

***

Ὁ Πατέρας : Καλλονή, βέβαια, δὲν εἶνε ἡ κόρη μου, ἀλλὰ παίρνει 300.000 δραχμὲς προῖκα. Ἔχει ἕνα θεῖο τὸν ὁποῖο θὰ κληρονομήσῃ....

Ὁ ὑποψήφιος γαμβρός : Ἐξακολουθήσατε παρακαλῶ, ὅσο πάει καὶ γίνεται....ὡραιότερη !....

***

— Ἀπεπειράθη ποτὲ ἡ γυναῖκα σου νὰ λιποθυμήσῃ ;

— Βέβαια μιὰ φορὰ ἀλλὰ τὴν ξελιποθύμησα ἀμέσως.

— Πῶς ;

— Τῆς ἐφώναξα : "Εμμα, κάθησες ἀπάνω στὸ κουνουπιὸ κωπέλλο σου !...

***

— Λοιπόν, Μαρία, βρῆκες τὸ τριαντάφυλλο ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου ;

— Μάλιστα, κυρία, ἀλλὰ...ἔχασα τὰ μαλλιὰ σας !...

***

Ἡ πεθερά : Ἂχ, γιατρέ μου καλὰ ποὺ ἦλθατε, ὁ γαμβρός μου εἶνε πολὺ ἄρρωστος, ὁλο φαντάσματα καὶ θηρία βλέπει ἔμπρός του.

Γιατρός : Μὰ εὐλογημένη γυναίκα, τί θέλεις στὸ δωμάτιό του δλη τὴν ὥρα !...

***

— Συνήντησα τὸν ἄνδρα σου χθὲς ἀτὸ Ζάππειο,ἀλλὰ δὲν μὲ εἶδε.

— Νά...μοῦ τὸ εἶπε.

***

— Κι' ἀφοῦ πεινᾶς γιατὶ δὲν ἐργάζεσαι, ἀλλὰ κάθεσαι καὶ ξιτιανεύεις ;

— Ἂχ ! κύριε, Ὅταν ἐργάζομαι πεινάω περισσότερο.

***

— Ὁ γιός μου γράφει τώρα συχνὰ καὶ τὰ γραφόμενά του διαβάζονται μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον ἀπὸ πολλοὺς ἀνθρώπους.

— Βέβαια, θὰ γράφῃ χρονογραφήματα.

— Ὄχι...τὸν κατάλογο τῶν φαγητῶν στὸ ρεστοράν !...

***

— Τώρα ποὺ ἄνοιξαν τὰ κρασιὰ ὁ νυκτοφύλακας ὁδηγεῖ ἕνα μεθυσμένο σὲ κάποιο σπίτι.

— Αὐτὸς ὁ κύριος ἀνήκει στὸ σπίτι σας ;

Ἡ ὑπηρέτρια : Ὄχι, τοὺς δικούς μας κυρίους....τοὺς φέραμε ὅλους !...

Ὁ Κατεψυγμένος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

Ο ΧΑΝΣ ΧΟΛΜΠΑ·Ι·Ν ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ ζωγράφου. Μέγας καλλιτέχνης, ἀλλὰ δυστυχισμένος σύζυγος. Ὁ χαρακτὴρ τῆς γυναίκας του. Σωστὴ τίγρις. Πῶς τὸν διευκόλυνε ὁ Ἔρασμος νὰ φύγη γιὰ τὸ Λονδῖνο. Ὅπου ὁ Καγκελάριος Μῶρος τὸν κρύβει ζηλοτύπως. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Βασιλέως. Ἕνα ἐπεισόδιο.—«Μὴ μοῦ γγίξετε τὸν Χολμπάϊν», κλπ. κλπ.

Ὁ μεγάλος Γερμανὸς ζωγράφος
ΧΑΝΣ ΧΟΛΜΠΑ·Ι·Ν

Μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων ζωγράφων τῶν νεωτέρων χρόνων, συγκαταλέγεται καὶ ὁ Γερμανὸς Χὰνς Χολμπάϊν. Ὁ ἀθάνατος αὐτὸς προσωπογράφος γεννήθηκε στὰ 1498 ἀπὸ μικρὸς δὲ ἔδειξε τέτοια πρώϊμη ζωγραφικὴ ἱκανότητα, ὥστε ὅλοι ὅσοι εἶδαν πίνακάς του ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἐπροφήτευαν πὼς θὰ γίνη μιὰ μέρα πολὺ μεγάλος. Καὶ ὁ Χολμπάϊν δὲν διέψευσε τὶς προφητεῖες τους, ἀπεναντίας μάλιστα ὑπερέβη τὶς προσδοκίες τους.

Ὁ ζωγράφος αὐτὸς δοξάστηκε κυρίως στὴν Ἀγγλία, ἐκεῖ δὲ ἔφτιαξε τοὺς κυριώτερους πίνακάς του οἱ ὁποῖοι παριστάνουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προσωπογραφίες ἄγγλων μεγιστάνων. Μὰ γιατὶ ἔφυγε ἀπὸ τὴν πατρίδα του; Ἁπλούστατα: γιὰ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὴ γυναίκα του, μιὰ μέγαιρα ἡ ὁποία τοῦ ἔψηνε κυριολεκτικῶς τὸ ψάρι στὰ χείλη. Ὁ Χὰνς Χολμπάϊν ἀναγκαζότανε νὰ λείπη ὅλη τὴ μέρα ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ νὰ γυρνάη στὶς διάφορες ταβέρνες, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴ βλέπη μπροστά του τὴ γυναίκα του. Καὶ ὅταν ὁ φίλος του ὁ Ἔρασμος, ὁ περίφημος φιλόσοφος καὶ συγγραφεὺς τοῦ πολυκρότου βιβλίου «*Ἐγκώμιον βλακείας*», τοῦ παρέσχε τὰ μέσα νὰ φύγη γιὰ τὴν Ἀγγλία, ὁ Χολμπάϊν δὲν ἐδίστασε καθόλου νὰ παρατήση τὴν προσφιλῆ του γυναικούλα καὶ νὰ ξενιτευθῆ. Ἡ φυγὴ αὐτὴ ἀπὸ τὴ συζυγικὴ ἑστία στάθηκε ἡ σωτηρία του. Γιατὶ ἂν ἔμενε κοντὰ στὴ γυναίκα του, ὅπως ὁ ἄλλος μεγάλος ζωγράφος Ἀλβέρτος Ντύρερ—ὁ ὁποῖος εἶχε κι' ἐκεῖνος τὴν ἀτυχία νὰ πάρη γυναίκα ὄχι ἀνταξία του—θὰ πέθαινε ἀσφαλῶς ἀπὸ μαρασμὸ καὶ θλίψη.

Ὅταν πῆγε στὴν Ἀγγλία ὁ Χολμπάϊν παρουσιάστηκε ἀμέσως στὸν παντοδύναμο καγκελάριο Θωμᾶ Μῶρο, μὲ συστατικὰ γράμματα τοῦ Ἐράσμου. Ὁ Θωμᾶς Μῶρος κατενθουσιάστηκε μὲ τὴν τέχνη τοῦ Χολμπάϊν καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν κρατήση κοντά του, κρυφὰ ἀπὸ τὸν βασιλέα, γιὰ νὰ μὴν τοῦ τὸν πάρη. Ὁ Χολμπάϊν δὲν ἔμεινε καθόλου δυσαρεστημένος ἀπὸ αὐτό, γιατὶ φοβότανε μήπως ἂν γίνη πολὺ γνωστὸς στὴν Ἀγγλία, τὸν ἀνακαλύψει ἡ γυναῖκα του.

Ὁ Θωμᾶς Μῶρος κράτησε τὸ γερμανὸ ζωγράφο πολὺν καιρὸ κοντά του καὶ τὸν ἔβαλε νὰ τοῦ ζωγραφίση ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους του. Ἦρθε ὅμως μιὰ μέρα ποὺ ὁ καγκελάριος σκέφθηκε ὅτι ὁ ζωγράφος αὐτὸς θὰ μποροῦσε, μὲ τὴ μεγάλη τέχνη του, ν' ἀποκτήση πολὺ σύντομα δόξα καὶ περιουσία, καὶ πὼς ἦτανε κρῖμα νὰ τὸν κρατάη κλεισμένο σπίτι του. Κ' ἕνα βράδυ ποὺ εἶχε καλέσει τὸ βασιλέα σὲ μιὰ μεγάλη τελετὴ στὸ μέγαρό του, τὸν πῆρε στὸ ἰδιαίτερο δωμάτιο ὅπου ἐφύλαγε τὰ πορτραῖτα τοῦ Χὰνς Χολμπάϊν καὶ τοῦ τὰ ἔδειξε.

Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἦτανε τότε ὁ περίφημος γιὰ τὴν ἀκολασία καὶ τὴ θηριωδία του Ἐρρῖκος Η'. Μὰ ὁ αὐταρχικὸς αὐτὸς μονάρχης ἐνδιεφέρετο πολὺ γιὰ τὶς καλὲς τέχνες καί, ὡς ἦτο ἑπόμενο, ἔμεινε κατενθουσιασμένος μὲ τοὺς πίνακας ποὺ τοῦ ἔδειξε ὁ καγκελάριός του. Ζήτησε ἀμέσως νὰ μάθη τ' ὄνομα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ζωγράφου καὶ ὅταν τὸν γνώρισε, τὸν πῆρε κοντά του στ' ἀνάκτορα καὶ τὸν ὠνόμασε ἐπίσημο ζωγράφο του!

Ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη ὁ Χολμπάϊν ἔγινε διάσημος, πλούσιος, παντοδύναμος.

Γιὰ νὰ καταλάβετε δὲ πόση δύναμη κ' ἐξουσία εἶχε ὁ ζωγράφος στὰ χέρια του, θὰ σᾶς διηγηθοῦμε τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο, ποὺ δείχνει πόσο ἐκτιμούσανε τότε τοὺς καλλιτέχνας, τοὺς ἀνώτερους ἀνθρώπους.

***

Ὅλοι οἱ ζωγράφοι ποὺ φτιάχνουν ἀποκλειστικῶς πορτραῖτα, βρίσκονται πολλὲς φορὲς ὑποχρεωμένοι νὰ κάνουν μιὰ προσωπογραφία μὲ πάσα μυστικότητα. (Μιὰ παντρεμένη κυρία θέλει νὰ ἔχη τὸ πορτραῖτο ἑνὸς φίλου της ἢ νὰ φτιάξη τὸ δικό του καὶ νὰ τὸ χαρίση στὸν ἐκλεκτὸ τῆς καρδιᾶς της, καὶ οὕτω καθεξῆς). Τὰ πορτραῖτα βέβαια αὐτὰ πρέπει νὰ γίνουν μυστικά, γιὰ νὰ μὴν τὸ μάθουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ προκληθοῦν σκάνδαλα ἢ ἄλλες φασαρίες. Μιὰ μέρα, λοιπόν, ποὺ ὁ Χολμπάϊν ἦταν ἀπησχολημένος μὲ μιὰ «*ἐμπιστευτική*» ἐργασία αὐτοῦ τοῦ εἴδους, τὸν ἐπεσκέφθη ἕνας νεαρὸς λόρδος γιὰ νὰ τοῦ φτιάξη τὸ πορτραῖτο του. Ὁ Χολμπάϊν σταμάτησε τὴν ἐργασία του καὶ πῆγε νὰ τὸν δῆ στὸ σαλόνι του. Ὅταν ὅμως τοῦ ζήτησε νὰ δῆ τὸ ἀτελιέ του, ὁ ζωγράφος τοῦ ἀρνήθηκε μὲ μεγάλη εὐγένεια, λέγοντας πὼς αὐτὸ τοῦ ἦταν ἀδύνατο τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Ὁ λόρδος ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐπιμένη κι' ὁ Χολμπάϊν νὰ ἀρνιέται.

— Ἀφοῦ ἦρθα, ἐννοῶ νὰ ἐπισκεφθῶ τό ἀτελιέ σας, καὶ ἂν ἀκόμα δὲν θέλετε σεῖς, τοῦ ἀποκρίθηκε τότε, θυμωμένος ὁ λόρδος.

Ὁ Χολμπάϊν ἔγινε ἔξω φρενῶν, μὲ τὴν παράλογο ἀπαίτηση τοῦ λόρδου. Καί, χωρὶς νὰ χάση καιρό, τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ γιακᾶ καὶ τὸν πέταξε κάτω ἀπὸ τὶς σκάλες—ἡ ὁποῖες, σημειωτέον, ἦσαν μαρμάρινες!...

Τότε ὅμως ὁ ζωγράφος συνῆλθε. Κατάλαβε τί ἀνοησία εἶχε διαπράξει καὶ φοβήθηκε σοβαρὰ μήπως ὁ λόρδος διαμαρτυρηθεῖ στὶς ἀρχές, μήπως τὸν πιάσουν καὶ τὸν φυλακίσουν. Ἔτρεξε ἀμέσως στὸ δωμάτιό του, πήδηξε ἀπὸ τὸ παράθυρο στὰ κεραμίδια τοῦ ἀντικρυνοῦ σπιτιοῦ καὶ ἀφοῦ περιπλανήθηκε κάμποσο, σὰν γάτος στὶς στέγες διαφόρων σπιτιῶν, ἔφτασε τέλος στὴ συνοικία τοῦ ἀνακτόρου καὶ παρουσιάστηκε τρέμοντας στὸ βασιλέα, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἐζήτησε χάρη καὶ συγχώρεση γιὰ τὴν ἄφρονα πράξη του. Ὁ Ἐρρῖκος τὸν ἐπέπληξε, τοῦ συνέστησε νὰ συγκρατῆ καλύτερα στὸ ἑξῆς τὰ νεῦρα του καὶ τοῦ προσέφερε ἄσυλο σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἀμέτρητα δωμάτιά του.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο, κατέφθασε στ' ἀνάκτορα καὶ ὁ λόρδος, ὑποστηριζόμενος ἀπὸ δυὸ ὑπηρέτες του, ἐπειδὴ εἴχανε σπάσει τὰ πλευρά του καὶ δὲν μποροῦσε νὰ περπατήση, μὲ τὸ πρόσωπο γεμάτο ἐπιδέσμους. Ζήτησε ἀκρόαση ἀπὸ τὸ βασιλέα καὶ ὅταν παρουσιάστηκε μπροστά του, τοῦ παραπονέθηκε γιὰ τὸ θράσος καὶ τὴν ἀναίδεια τοῦ γερμανοῦ ζωγράφου καὶ ζήτησε τὴν παραδειγματικὴ τιμωρία του. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ περίμενε νὰ δῆ τὸ βασιλέα νὰ πάρη μὲ ζέση τὸ μέρος του καὶ νὰ διατάσση ἀμέσως τὴ σύλληψη καὶ τὴ βιαία προσαγωγὴ τοῦ αὐθάδους γερμανοῦ, βρῆκε τὸν Ἐρρῖκο πολὺ λίγο διατεθειμένο νὰ δίωξη τὸ ζωγράφο. Πράγματι, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἀγαποῦσε τόσο πολὺ τὸ Χολμπάϊν, ὥστε δὲν πήγαινε ἡ καρδιά του νὰ τοῦ κάνη κακό. Τότε ὁ λόρδος ἐξεμάνη καὶ ἐδήλωσε στὸ βασιλέα πὼς ἀφοῦ ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ τὸν τιμωρήση, θὰ τὸν τιμωροῦσε μόνος του.

Ὁ Ἐρρῖκος ἔγινε τότε κ' ἐκεῖνος ἔξω φρενῶν μὲ τὴν ἀσεβῆ ἀπάντηση τοῦ νεαροῦ λόρδου. Τὸν ἐπέπληξε δριμύτατα γιὰ τ' ἀστόχαστα λόγια του καὶ τοῦ εἶπε πὼς ὅποιος θὰ τολμοῦσε νὰ σηκώση χέρι πάνω στὸ Χὰνς Χολμπάϊν, τὸ ζωγράφο τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, θὰ εἶχε νὰ κάνη μὲ τὸν ἴδιο προσωπικῶς.

— Φαντάζεσαι λοιπόν, ἐξακολούθησε ὁ ὀργισμένος βασιλεύς, πὼς ὁ ζωγράφος αὐτὸς εἶνε ἄνθρωπος χωρὶς σημασία; Φέρε μου ἑφτὰ χωριάτες νὰ τοὺς κάνω ἀμέσως λόρδους σὰν καὶ σένα!... Ἑφτὰ ὅμως λόρδοι σὰν τὴν ἀφεντιά σου, δὲν μποροῦν νὰ κάνουν ἕνα Χὰνς Χολμπάϊν!...

Κ' ἔτσι ὁ Χολμπάϊν δὲν ξαναενοχλήθηκε πειὰ ἀπὸ κανένα.

☐ ΑΠΟ ΤΟΝ «ΜΑΚΑΒΡΙΟ ΧΟΡΟ» ΤΟΥ ΧΟΛΜΠΑ·Ι·Ν ☐

ΜΑΚΑΒΡΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ἢ ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ λεγόντουσαν στὸ μεσαίωνα ἀλληγορικὲς εἰκόνες ποὺ παρίσταναν ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ ἀνθρώπου συνοδευόμενα ἀπὸ τὸ φάσμα τοῦ θανάτου—σύμβολο τῆς αἰωνίας φθορᾶς. Περίφημοι εἶνε σχετικῶς 48 τέτοιοι πίνακες τοῦ Χολμπάϊν, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ «Μακάβριο Χορό» ὅπως ὀνόμαζε τὴ σειρά αὐτή. Στὶς εἰκόνες αὐτὲς δεξιὰ βλέπετε τὴ βασιλικὴ καὶ ἀριστερὰ τὴν κληρικὴ ἐξουσία ἀπειλούμενες καὶ τὶς δυὸ ἀπὸ τὸ δρέπανο τοῦ θανάτου.

☐ ΑΠΟ ΤΟΝ «ΜΑΚΑΒΡΙΟ ΧΟΡΟ» ΤΟΥ ΧΟΛΜΠΑ·Ι·Ν ☐

Τὰ ὄργια καὶ ὁ Ἱεροκῆρυξ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΑΣ

ΟΙ ΑΡΜΑΤΩΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἕνας παπᾶς ποὺ πετάει τὰ ράσσα του, γιὰ νὰ πολεμήση Τούρκους. Ὁ Ξέπαπας πεθαίνει ἀλλὰ δὲν προσκυνάει τοὺς «μουρτάτες». Τὸ μεγάλο Κρητικὸ παράπονο τοῦ 1830. Τὰ σκορπισμένα κόκκαλα τῶν Χριστιανῶν. Ἕνα ἀνάθεμα κατὰ τῶν Εὐρωπαίων. Τὸ σάλτο—μορτάλε τοῦ Χατζημιχάλη. Ὁ «Χατζῆς γνωστικὸς» καὶ ὁ «ἀνθρωπόμορφος Λέων».

Ἐγράψαμε σὲ προηγούμενα φύλλα, γιὰ τὸν Κρητικὸ ἀρματωλισμό, ἀπὸ τότε ποὺ σκλαβώθηκε ἡ μεγαλόννησος μέχρι τοῦ 1821.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡρώων καὶ ἀρματωλῶν ποὺ ἀναφέραμε, ἦταν καὶ ὁ Ξεπατέρας ἢ Ξέπαπας. Αὐτός, καθὼς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομά του, ἦταν παπᾶς, ἐπέταξε δὲ τὰ ράσσα του — ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα Ξέπαπας καὶ Ξεπατέρας — ἐπῆρε τὸ ντουφέκι καὶ ἔκαμε θαύματα ἀνδρείας.

Ἦταν πληγωμένος στὸ χέρι μιὰ ἡμέρα, ὅταν ἕνα μεγάλο ἀπόσπασμα Τουρκικοῦ στρατοῦ, ἄρχισε νὰ τὸν κυνηγάη, ὥς ποὺ τὸν ἔκλεισε σ' ἕναν πῦργο ὀχυρό.

Ὁ Σαλιχτὰρ-Ἀγᾶς, ποὺ ἦταν ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος αὐτοῦ, θαυμάζοντας τὴν ἀνδρεία τοῦ Ξεπατέρα, τοῦ πρότεινε νὰ παραδοθῆ καὶ τοῦ ἔκανε βαρὺ ὅρκο, νὰ τοῦ χαρίση τὴ ζωή.

— *«Προδόσου Ξεπατέρα μου, νὰ δώσης τ' ἄρματά σου.*
νὰ ξεμιστέψης τὴ ζωὴ καὶ τὴν παλληκαριά σου».

Ὁ γενναῖος ὅμως Κρητικὸς ἀπάντησε, προβάλοντας ἀπὸ τὶς ἐπάλξεις τοῦ πύργου καὶ δείχνοντας τὸ τσακισμένο χέρι του:

— *«Δὲν προσκυνῶ, μουρτάτηδες, μόνο θὰ τὸ βροντήσω*
Μπέλικι (μήπως) μοῦρθουν φίλοι μου καὶ θὰ σασὲ νικήσω».

Καὶ ἐξακολούθησε νὰ πυροβολῆ, μὲ τὸ ἕνα χέρι ἀπὸ τὶς πολεμίστρες τοῦ πύργου καὶ τόση ζημία ἔκανε, στοὺς Τούρκους, ποὺ ἀποφασίσανε στὸ τέλος νὰ βάλουνε φωτιὰ στὸν πῦργο:

Νὰ πῶς διηγεῖται τὴ σκηνὴ αὐτὴ τὸ Κρητικὸ δημοτικὸ τραγοῦδι.

Τοῦ πύργου δώκανε φωθιά, κι' ἀνοίξαν τὰ θεμέλια
ποὺ τὸν ἐσιγουρέρνανε τὰ τέσσερα [καστέλια·
Πότε πορίζει ὁ παπᾶς καὶ παίζου- [σίν του μπάλλες,
κι' ἐπήρασίν του τὴ ψυχή, μὲ δί- (χως λιγομάρες!..

***

Μολαταῦτα σ' ὅλους τοὺς μακροὺς καὶ αἱματηροὺς ἀγῶνες ἡ Κρήτη, δὲν ἐλευθερώθηκε στὰ 1830, ὅπως ὅλοι ἔλπιζαν, καὶ δὲν ἑνώθηκε μὲ τὸ ἐλεύθερο Ἑλληνικὸ βασίλειο.

Τὴν μεγάλη πίκρα τῶν Κρητικῶν καὶ τὸ βαθὺ παράπονό τους, κατὰ τῆς ἀδικίας τῶν βασιλέων καὶ τῶν διπλωματῶν, καὶ τῆς σκληρότητος τῆς Εὐρώπης, τὸ ἐκφράζουνε πολὺ βαθειὰ τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Εἴχαμε θάρρος εἰς ἐσᾶς, τσὴ βασιλεῖς, τσὴ φράγκους,
κι' ἐδῶ μᾶς ἀδικήσατε, κι' ἀφίκατέ μας σκλάβους.
Ὅποιος ἀνέβει τὰ βουνά, νὰ κάτση εἰς τὶς στράτες,
θὰ ἰδῆ πουλιὰ πετούμενα π' τσὴ δρόμους νὰ πετοῦσι,
τὰ κόκκαλα τῶν Χριστιανῶν στὰ δόντια νὰ βαστοῦσι...

Εἶνε δὲ ἀκόμα συγκινητικὴ ἡ ἀφέλεια μὲ τὴν ὁποίαν ἡ Δημοτικὴ Μοῦσα ἀπειλεῖ τὴ Γαλλία καὶ τὴν Ἀγγλία μὲ τὴν τιμωρία τοῦ Θεοῦ στὴ Δευτέρα Παρουσία:

Σὰν ἔρθη ὁ φοβερὸς κριτὴς οὔλους νὰ μᾶσε κρίνη
τὰ τάγματ' οὖλα τ' οὐρανοῦ τριγύρω ν' ἀκλουθοῦσι,
θἄρθουνε μὲ παράπονο κι' οἱ Κρῆτες νὰ σταθοῦνε,
μπροστὰ στὸ φοβερὸ κριτὴ τ' ἄδικά των νὰ ποῦνε,
τότες ν' ἀποκριθῆτ' ἐσεῖς Ἀγγλία καὶ Γαλλία
μπροστὰ στὸ φοβερὸ κριτή, δευτέρα παρουσία!

***

Ἀπὸ τότε ποὺ ἐλευθερώθηκεν ἡ Ἑλλὰς στὰ 1830, ἕξη φορὲς σήκωσε ἐπανάστασι ἡ Κρήτη, ζητῶντας τὴν ἐλευθερία της. Στὰ 1833, 1841, 1858, 1866, 1878, 1889 καὶ 1896.

Ἡ πιὸ σπουδαία, ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἐπαναστάσεις ἦταν ἡ τοῦ 1866, κατὰ τὴν ὁποίαν συνεκροτήθη στὴ Κρήτη καὶ προσωρινὴ Κυβέρνησι καὶ ἐκήρυξε τὴν ἕνωσιν τῆς νήσου μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα.

Ἡ ἐπανάστασις αὐτὴ διήρκησε δυὸ ὁλόκληρα χρόνια καὶ ὑποστηρίχθηκε «ἀναφανδὸν» ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ ἐλευθέρου βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐμμέσως ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνησι. Ἀνέδειξε δὲ δυὸ ἐντοπίους ἥρωας τὸν Χατζῆ-Μιχάλη καὶ τὸν Κριάρη.

Πρέπει ὅμως νὰ μνημονεύσουμε ἐδῶ καὶ τοὺς δύο ἀνδρείους ἀξιωματικοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ τὸν Κυθήριον Π. Κορωναῖον καὶ τὸν ἀπὸ τὴν Κρήτην καταγόμενον Ι. Ζυμβρακάκη, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τεθεῖ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐπαναστατῶν στὴν Κρήτην, διηύθυναν τὸν ἀγῶνα καὶ εἶχαν καὶ ἐπιτυχίες ἀρκετὲς κατὰ τὸ πρῶτο ἔτος.

Ἡ ἐπανάστασις αὐτὴ τοῦ 1866 ὑποκινήθηκε ἀπὸ τὸν Ἀρχιμανδρίτη Παρθένιον Κελαϊδῆν καὶ ὑποστηρίχθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸν Κωσταρὸν (Βολουδάκην), ποὺ εἶχε μεγάλη ἐπιρροὴ στὴν Κρήτη. Οἱ παπάδες πάντοτε λάβαιναν μέρος στὶς ἐπαναστάσεις τῆς Κρήτης, καὶ πολλὲς φορὲς καὶ τὶς ὑποκινούσανε αὐτοί. Παράδειγμα ὡς ὁ Παπαμαλέκος, ποὺ ἔδωσε στὸ Βάμα, τοῦ Ἀποκορώνου, τὸ σύνθημα τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1896.

***

Ὁ Χατζῆ Μιχάλης ἦταν ἕνας ἄνδρας ψηλός, παλληκάρι ἀναγνωρισμένο ἀπὸ νέος ἀκόμα, ὅταν ριχνότανε κατὰ τῶν Τούρκων, γιὰ τὶς πιὸ ἀσήμαντες ἀφορμές.

Στὰ 1861 ἦταν φυλακισμένος στὸ φρούριο τῶν Χανίων, ὡς ὕποπτος, γιὰ τὰ ἐπαναστατικὰ του φρονήματα. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀποφάσισε νὰ δραπετεύση πηδῶντας ἀπὸ τὶς ἐπάλξεις, ἂν καὶ τὸ φρούριο ἦτανε ψηλὸ καὶ γύρω-γύρω εἶχε μιὰ πολὺ βαθειὰ τάφρο.

Τὸ φρούριο τῶν Χανίων, ὅπως καὶ ἐκεῖνα τῆς Ρεθύμνης καὶ τοῦ Ἡρακλείου ἔχουν χτισθεῖ ἀπὸ τοὺς Βενετούς. Τὰ φρούρια αὐτὰ εἶνε πολὺ ἀδύνατα ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, ἰσχυρότατα ὅμως ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς.

Τὸν Χατζῆ Μιχάλη, ὅμως, δὲν τὸν τρόμαζε τὸ ὕψος τοῦ φρουρίου. Γι' αὐτὸ συνεννοήθηκε μὲ μερικοὺς φίλους του, ἀπὸ τοὺς Λάκκους, νὰ τὸν περιμένουν σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ φρουρίου. Μόλις ἐκεῖνοι μαζευτῆκαν τὰ μεσάνυχτα ἐκεῖ, ὁ Χατζημιχάλης πήδησε τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο πήδημα, ποὺ καὶ νὰ τὸ σκεφθῆ κανεὶς ἀνατριχιάζει. Οἱ φίλοι του τὸν σήκωσαν, μὲ τὸ πόδι τσακισμένο, τὸν ἔβαλαν ἀπάνω σ' ἕνα μουλάρι καὶ τὸν πήγανε στοὺς Λάκκους.

Κ' ἔπειτα ἀπὸ πέντε χρόνια ὁ Χατζῆ Μιχάλης ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους ἀρχηγοὺς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866, στὴν ὁποία διακρίθηκε γιὰ τὴν φρόνησι καὶ τὴ μετριοπάθειά του.

Τὰ δημοτικὰ τραγούδια τὸν ἀποκαλοῦν:

«Ὁ Χατζῆς ὁ γνωστικὸς»

Τὸν ἐπαινοῦν δὲ γιατὶ προσπαθοῦσε νὰ σώζη τὴν ζωὴ τῶν αἰχμαλώτων Τούρκων καὶ νὰ ἀποφεύγη τὶς φρικαλεότητες.

***

Ἐντελῶς διάφορος ἀπὸ τὸν Χατζῆ-Μιχάλη ἦταν ὁ ἄλλος ἥρως τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866, ὁ Κριάρης.

Αὐτὸς καταγότανε ἀπὸ τὴν ἐπαρχία τοῦ Σελίνου, ἦταν κοντὸς καὶ παχύς, οἱ δὲ σύγχρονοι τὸν λέγανε:

—*«Λιοντάρι μὲ μορφὴ ἀνθρώπου!»*

Ὅταν ἄρχιζεν ἡ μάχη, ὁ Κριάρης ἄφηνε δυνατὲς κραυγὲς καὶ ὥρμουσε κατὰ τῶν Τούρκων, ἀδιαφορῶντας καὶ περιφρονῶντας τὶς σφαῖρες.

Κ' ἡ ἀλήθεια εἶνε, πὼς σφαῖρα δὲν τὸν ἄγγιξε, καὶ πέθανε λίγα χρόνια μετὰ τὴν ἐπανάστασι, πρόσφυγας στὴν Ἀθήνα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΑΡΤΕΜΙΣ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΙ Η ΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ ΤΗΣ

Ἀπόλλων

Ἡ Ἄρτεμις, κόρη τοῦ Διὸς καὶ μεγαλείτερη ἀδελφὴ τοῦ Ἀπόλλωνος, γεννήθηκε μιὰ μέρα πρὶν ἀπὸ αὐτόν. Μόλις ἦρθε στὸν κόσμο, ἡ πρώτη της δουλειὰ ἦταν νὰ βοηθήσῃ τὴ μητέρα της, τὴ Λητώ, νὰ ξεγεννήσῃ τὸν Ἀπόλλωνα. Ὅταν ὅμως εἶδε τοὺς πόνους ποὺ τράβηξε ἡ μητέρα της γιὰ νὰ φέρῃ στὸν κόσμο ἕνα παιδί, αἰσθάνθηκε τέτοια ἀποστροφὴ πρὸς τὸ γάμο, ὥστε παρεκάλεσε τὸ Δία, τὸν πατέρα της, νὰ μείνῃ πάντα παρθένα, σὰν τὴν ἀδελφή της τὴν Ἀθηνᾶ.

— Ὦ, πατέρα μου, εἶπε μιὰ μέρα στὸν Δία, ἐνῶ καθότανε στὰ γόνατά του, κάνε τὴν κόρη σου νὰ μείνῃ πάντα παρθένα. Δόσμου ἕνα τόξο καὶ βέλη γοργόφτερα καὶ ντύσε με μ' ἕνα κοντὸ χιτῶνα, γιὰ νἄμαι ἐλεύθερη στὶς κινήσεις μου καὶ νὰ μπορῶ νὰ κυνηγῶ εὔκολα τ' ἄγρια θηρία. Παραχώρησέ μου ἑξῆντα Ὠκεανίδες καὶ εἴκοσι νύμφες γιὰ νὰ μοῦ παραστέκωνται καὶ νὰ φροντίζουν γιὰ τὰ κυνηγετικά μου ὅπλα.

Ὁ Ζεὺς τῆς ἔκανε αὐτὴ τὴ χάρη καὶ ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ἡ Ἄρτεμις κυνηγοῦσε ὁλημερὶς στὰ δάση ἄγρια θηρία, ὡπλισμένη μὲ τόξα καὶ βέλη. Ὁδηγῶντας ἕνα ἅρμα ζεμένο μὲ δύο ἐλάφια καὶ ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὶς νύφες της, ἡ Ἄρτεμις, ἔτρεχε στοὺς δρόμους καὶ στὰ λαγκάδια. Καὶ ὅταν τὸ τρελλὸ κυνήγι μεθοῦσε τὴν ψυχή της καὶ κούραζε τὸ κορμί της, πήγαινε κ' ἔβρισκε τὸν ἀδελφό της τὸν Ἀπόλλωνα καὶ ξεκουραζότανε κοντά του.

Σὰν ἀδερφὴ τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ ἡλιακοῦ Θεοῦ, ποὺ χάριζε στοὺς ἀνθρώπους τὸ ὕψιστο ἀγαθὸ τοῦ φωτός, ἡ Ἄρτεμις ἦταν ἡ Θεὰ τῆς σελήνης, ποὺ ἄρχιζε νὰ λάμπῃ μόλις βασίλευε ὁ ἥλιος. Ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ ἰδιότητά της τὴν ἔκανε πολὺ περήφανη. Μιὰ μέρα—λέει ἡ παράδοση— ἡ Νιόβη, κόρη τοῦ Ταντάλου καὶ μητέρα δώδεκα παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν τὸ ἕνα ὡμορφώτερο ἀπ' τ' ἄλλο, τόλμησε σὲ στιγμὲς μεγάλης μητρικῆς ὑπερηφανίας, νὰ πῇ πὼς τὰ παιδιά της ἦσαν πολὺ πιὸ ὡραῖα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Λητοῦς, τῆς μητέρας τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος.

— Εἶμαι εὐτυχισμένη ! ἔλεγε ἡ Νιόβη. Καὶ θὰ εἶμαι πάντα εὐτυχισμένη ὅ,τι κι' ἂν μοῦ συμβῇ. Ἔχω πλῆθος παιδιά, καὶ ἡ Μοίρα εἶνε ἀδύνατο νὰ μοῦ τὰ στερήσῃ ὅλα ! Δὲν ἔχω νὰ ζηλέψω καμμιὰ ἄλλη γυναίκα στὸν κόσμο.

Ἡ Λητὼ τ' ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, τῆς κακοφάνηκαν πολύ, ἀγανάκτησε μὲ τὴν τόση ἀσέβεια τῆς Νιόβης, φώναξε τὰ δυὸ παιδιά της καὶ τὰ διέταξε νὰ τὴν ἐκδικήσουν γιὰ τὴ μεγάλη προσβολὴ ποὺ τῆς εἶχε κάνει ἡ Νιόβη.

Κ' ἡ Νιόβη τιμωρήθηκε πολὺ σκληρά, ἡ δυστυχισμένη, γιὰ τ' ἀστόχαστα λόγια της.

Οἱ ἕξη γυιοί της, ποὺ κυνηγούσανε στὸν Κιθαιρῶνα, σκοτώθηκαν ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὅταν τὸμαθαν αὐτὸ ἡ ἕξη ἀδελφές τους, ἔτρεξαν ἀμέσως στὸν τόπο τῆς σφαγῆς, μὰ ἔπεσαν κἄι κεῖνες νεκρές, ἀπὸ τὰ βέλη τῆς Ἀρτέμιδος αὐτὴ τὴ φορά. Τὰ πτώματα τῶν ἕξη παρθένων ἔμειναν ἐνιὰ μέρες ἄταφα, ἐπειδὴ κανεὶς δὲν ἀνελάμβανε νὰ τὰ θάψῃ.

Καὶ ἡ Νιόβη, ἡ τραγικὴ μητέρα τους, πεσμένη ἀνάμεσα στὰ πτώματα τῶν πολυαγαπημένων παιδιῶν της, ἀφοῦ ἔχυσε ὅλα τὰ δάκρυα τῶν ματιῶν καὶ κούρασε τὸ στῆθος της ἀπὸ τοὺς βόγγους καὶ τοὺς θρήνους, ἔπεσε ὕστερα σὲ βαθειὰ σιωπὴ καὶ στάθηκεν ἀκίνητη σὰν τὸ ἄγαλμα τοῦ πόνου. Γιὰ νὰ δώσῃ δὲ ἕνα τέλος στὴν ἄσωτη ὀλίγη της, παρακάλεσε τὸ Δία νὰ τὴ μεταβάλῃ σὲ βράχο. Πῆγε τότε στὴ Σίπυλο καὶ ὁ βράχος τοῦ ἀπότομου αὐτοῦ ὄρους τὴν περιτύλιξε καὶ πῆρε τὸ σχῆμα της. Καὶ ἀπὸ τότε τὸ λίθινο αὐτὸ σῶμα, ποὺ εἶνε ὅμοιο μὲ τὴ Νιόβη, δὲν παύει νύχτα καὶ μέρα νὰ εἶνε ὑγρὸ ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς πολύπαθης μητέρας ποὺ πέτρωσε !...

***

Ἡ ἄγρια καὶ ζηλότυπη καλλονὴ τῆς Ἀρτέμιδος προξένησε ἐπίσης τὸ θάνατο τοῦ Ἀκταίωνος. Ἕνα ἀνοιξιάτικο βράδυ, ἡ Ἄρτεμις, ἐνῶ περνοῦσε ἀπὸ μιὰ χαράδρα, εἶδε μιὰ γλυκοτραγουδοῦσα πηγὴ καὶ καθὼς ἤτανε κατάκοπη ἀπὸ τὸ κυνήγι, σκέφτηκε νὰ κάνῃ ἕνα λουτρό. Οἱ νύμφες ποὺ τὴν συνώδευαν πάντοτε, τὴ βοήθησαν νὰ γδυθῇ κι' ὕστερα ἄρχισαν νὰ τῆς χύνουν νερὸ πάνω στὸ σῶμα της.

Ἄρτεμις

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ Μοῖρα ἔσπρωξε τὸν Ἀκταίωνα νὰ περάσῃ ἀπὸ κεῖ. Εἶχε βγῆ κυνῆγι καὶ γυρνοῦσε σπίτι του. Μόλις ὅμως τὸν εἶδαν ἡ νύμφες φοβήθηκαν κι' ἔμπηξαν τὶς φωνές. Καὶ ἡ Ἄρτεμις ἔνιωσε κατακόκκινη ἀπὸ τὴ ντροπή της ἐπειδὴ τὴν εἶδε γυμνὴ ἕνας κοινὸς θνητός. Βύθισε τότε τὰ χέρια της στὸ νερὸ καὶ κατάβρεξε τὸν Ἀκταίωνα. Καί, ἄξαφνα, τὸ μέτωπο τοῦ κυνηγοῦ ἔβγαλε ἐλαφίσια κέρατα, ὁ λαιμός του ἄρχισε νὰ μακραίνῃ, τ' αὐτιά του μεγάλωσαν, τὰ πόδια του καὶ τὰ χέρια του ἔγιναν λεπτὰ καὶ τὸ σῶμα του σκεπάστηκε ἀπὸ δέρμα ἐλαφιοῦ. Μόλις τὸν εἶδανε ἔτσι τὰ σκυλιά του, δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν, τὸν πέρασαν γιὰ πραγματικὸ ἐλάφι, χύμησαν ἀπάνω του καὶ τὸν καταξέσκισαν.

***

Ὡστόσο, ἡ ἀγνὴ κόρη τοῦ Διός, μολονότι ἔμεινε πάντοτε παρθένα δὲν ἤτανε καὶ ἀναίσθητη.

Μιὰ μέρα—λέει ἡ παράδοση—αἰσθάνθηκε παρθενικὴ τρυφερότητα γιὰ ἕνα νεαρὸ καὶ ὡραιότατο κυνηγό. Καὶ ἦταν ἕτοιμη νὰ λάβῃ τὴ μεγάλη ἀπόφαση νὰ τὸν παντρευτῇ, μὰ ἐπενέβη τότε ὁ Ἀπόλλων. Ὁ Θεὸς τοῦ Ἡλίου, βλέποντας πὼς δὲν θὰ μποροῦσε μὲ τὰ λόγια νὰ μεταπείσῃ τὴν ἀδελφή του καὶ ζηλεύοντας ἐξάλλου τὸν Ὠρίωνα—ἔτσι λεγόταν ὁ ὡραῖος κυνηγός—γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ἀγάπη ποὺ τοῦ εἶχε ἡ Ἄρτεμις, σκέφθηκε νὰ καταφύγῃ σ' ἕνα δόλιο καὶ πανοῦργο μέσο γιὰ νὰ ξεκάνῃ ἀπὸ τὴ μέση τὸν ἐπικίνδυνο αὐτὸν ἀντίπαλο. Μιὰ μέρα ποὺ ὁ Ὠρίων κολυμποῦσε, εἶχε ξανοιχτεῖ τόσο ὥστε τὸ κεφάλι του φαινότανε μονάχα σὰν ἕνα μακρὸ μαῦρο σημεῖο μέσα στὴ θάλασσα, ὁ Ἀπόλλων προσεποιήθη πὼς ἀμφέβαλε γιὰ τὴ σκοπευτικὴ ἱκανότητα τῆς ἀδερφῆς του καὶ τὴν προκάλεσε νὰ βρῇ αὐτὸν τὸν στόχο. Ἡ Ἄρτεμις θύμωσε, ἔβαλε ἕνα βέλος στὸ τόξο της, τὸ τράβηξε, βρῆκε τὸ μαῦρο σημεῖο ποὺ τῆς εἶχε δείξει ὁ ἀδελφός της καὶ σκότωσε τὸν ἀγαπημένο της χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ !

Ὅταν ἔμαθε τί ἔκανε, κόντεψε νὰ παραφρονήσῃ ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της...Καὶ παρεκάλεσε τὸν πατέρα της νὰ μεταβάλῃ τὸν Ὠρίωνα σὲ ἀστερισμό, γιὰ νὰ τὸν ἔχῃ κοντά της, τὴ νύχτα στὸν οὐρανό. Κι' ὁ Δίας τῆς ἔκαμε τὸ χατῆρι.

***

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τὴν ποιητικὴ διάθεση τὴν ὁποία μᾶς προβάλλει ἡ σεληνολουσμένη νυχτιά, φαντάστηκαν πὼς ἡ Ἄρτεμις ἀγάπησε, μὲ τ' ὄνομα Σελήνη, ἕνα ὥμορφο τσοπανόπουλο, τὸν Ἐνδυμίωνα. Ὅταν μιὰ μέρα ὁ Ζεὺς, θαυμασμένος ἀπὸ τὴν τόση ὡμορφιὰ τοῦ Ἐνδυμίωνος, τὸν ρώτησε τί εἶδους ζωὴ προτιμοῦσε, ἐκεῖνος τοῦ ἀποκρίθηκε πὼς ἤθελε, νἆεἶνε ἀθάνατος νὰ μὴ γεράσῃ ποτὲ καὶ νὰ μένῃ πάντα βυθισμένος σ' ἕναν ὕπνο ἀτελείωτο. Πράγματι, ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ὁ ὥμορφος τσοπάνος κοιμότανε σὲ μιὰ σπηλιά, πάντα ἀγέραστος κι' ἀμάραντος. Μιὰ νύχτα, τὸν εἶδε ἡ Ἄρτεμις—Σελήνη. Τὴν ξετρέλλαναν τὰ κάλλη του καὶ ἀπὸ τότε κατέβαινε κάθε νύχτα στὴ γῆ, τὸν πλησίαζε σιγὰ-σιγὰ ἐλαφροπατῶντας γιὰ νὰ μὴν τὸν ξυπνήσῃ, καθότανε ἀμπρός του, ἀνάπνεε τὴν εὐωδία τῆς ἀμβροσίας ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα του, θαύμαζε ἀμίλητη τὰ μάγουγα καὶ τὰ κλεισμένα μάτια του, τὸν φιλοῦσε στὸ μέτωπο καὶ ὕστερα ἔπεφτε καὶ πλάγιαζε δίπλα του...

***

Ἡ Ἄρτεμις βοηθοῦσε ἐπίσης τοὺς ἀνθρώπους στὴ σπορὰ καὶ στὴ συγκομιδή, μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως πὼς ἤθελε νὰ τῆς ἀφιερώνουν τὰ πρῶτα γεννήματα. Ὅποιος λησμονοῦσε τὸ καθῆκον αὐτό, ἐτιμωρεῖτο σκληρὰ γιὰ τὴν ἀμέλειά του.

Ἄλλοτε, ζοῦσε ἕνας τραγὸς καὶ πλούσιος βασιλιᾶς ποὺ τὸν ἔλεγαν Πηνειό. Ἡ γυναίκα του, ἡ Ἀλθεία, τοῦ ἔδωσε ἕνα γυιό, τὸ Μελέαγρο. Τὸ παιδὶ αὐτὸ δὲν ἦταν ἀκόμα ἑπτὰ ἡμερῶν, ὅταν ἡ νεφανίσθησαν οἱ Μοῖρες σ' ἀνάκτορα τῆς μητέρας του, στὴν ὁποία ἔδειξαν ἕνα ξύλο ποὺ ἔκαιγε στὸ τζάκι καὶ τῆς εἶπανε :

— Ὁ Μελέαγρος θὰ ζήσῃ ὅσον καιρὸ θὰ κάνῃ τὸ ξύλο αὐτὸ γιὰ νὰ γίνῃ στάχτη.

Ἡ μητέρα ἔτρεξε τότε τρομαγμένη στὸ τζάκι,πῆρε τὸ ξύλο ἐκεῖνο, τὸ ἔσβυσε καὶ τὸ ἔκρυψε σ' ἕνα κιβώτιο.

Πέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε. Κάποτε ὁ Πηνειὸς λησμόνησε ν' ἀφιερώσῃ στὴν Ἀρτέμιδα τὰ πρῶτα γεννήματα τῆς συγκομιδῆς, καὶ ἡ θεά, γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ, ἔστειλε στὸ βασίλειό του ἕναν κάπρο, τὸν περίφημο Καλυδώνιο κάπρο, ὁ ὁποῖος ξερίζωνε μὲ τὰ κέρατα του ὅλα τὰ ὀπωροφόρα δέντρα καὶ τ' ἀμπέλια. Πολλοὶ δοκίμασαν νὰ τὸν σκοτώσουν, μὰ ὅλοι βρήκανε ἄγριο θάνατο. Ὁ Μελέαγρος, νέο παλληκάρι τότε, ἀπεφάσισε νὰ κυνηγήσῃ κι' αὐτὸς τὸν Καλυδώνιο κάπρο. Μεταξὺ τῶν πολλῶν κυνηγῶν ποὺ θὰ τὸν συνώδευαν, ἦταν καὶ ἡ παρθένα Ἀταλάντη, ἡ ὁποία κατώρθωσε νὰ σκοτώσῃ πρώτη τὸν κάπρο. Κι' ὁ Μελέαγρος, ποὺ τὴν ἐρωτεύθηκε τρελλά, τῆς προσέφερε ὡς δῶρο τὸ κεφάλι καὶ τὸ δέρμα τοῦ κάπρου. Μὰ τότε, οἱ ἄλλοι κυνηγοί, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτανε θεῖοι του, ζηλεύοντας γιὰ τὴ μεγάλη τιμὴ ποὺ ἔκανε ὁ Μελέαγρος τὴν Ἀταλάντη, τῆς πῆραν πίσω τὸ δέρμα τοῦ κάπρου. Ἡ πράξη αὐτὴ ἐξόργισε τὸ Μελέαγρο, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ σκοτώνῃ ὅποιον ἔβλεπε μπροστά του, ξένους καὶ συγγενεῖς του. Ἡ μητέρα του βλέποντας τὰ ἐγκλήματα ποὺ ἔκανε ὁ γυιός της, πῆρε ἀπὸ τὸ κιβώτιο τὸ ξύλο ποὺ τὸ εἶχανε σημαδέψει ἡ Μοῖρες καὶ τὸ πέταξε στὴ φωτιά. Τὸ σβυσμένο ξύλο ἄναψε καὶ ὅταν ἔγινε στάχτη—ὁ Μελέαγρος ξεψύχησε !

Καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ ἡ Ἄρτεμις εἶχε ἐκδικηθῇ τὸν Πηνειό, σκοτώνοντας τὸ γυιό του, ἐπειδὴ δὲν τὴν ἐτίμησε ὅπως τῆς ἔπρεπε..

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸν Μάριο Μενιέ)

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Ι. ΔΕΖΑΚ

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΑΤΗ

Ὁ μπάρμπα Λαπὸρ, στάθηκε διστακτικὸς μπροστὰ στὴ βιτρίνα τοῦ ρολογάδικου τοῦ Γκρανούλ.

Πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα, ποὺ προφυλάγανε τὴν βιτρίνα, ὁ ρολογᾶς Γκρανούλ, ἔμοιαζε σὰν μιὰ ἀράχνη μαζεμένη στὰ δίχτυα της. Ὁ μαῦρος φακὸς ποὺ εἶχε στὸ δεξὶ του μάτι, τοῦ ἔδινε μιὰν ὄψι δλωσδιόλου ἀποκρουστική.

Ὁ μπάρμπα-Λαπὸρ διάβασε τὴν ἐπιγραφὴ ποὺ ἦταν κρεμασμένη πάνω ἀπ' τὸ μαγαζί : *«Ἀγορὰ καὶ πώλησις χρυσοῦ καὶ ἀργύρου»* κ' ὕστερα, σὰν νὰ πῆρε τὴ μεγάλη ἀπόφασι, μπῆκε μέσα στὸ ρολογάδικο.

Ὁ Γκρανοὺλ ἔβγαλε τὸν φακὸ ἀπὸ τὸ μάτι του, μισοσηκώθηκε ἀπὸ τὸ καθισμά του καὶ ρώτησε :

— Τί ἀγαπᾶτε ;

— Τίποτε !... Μιὰ μικρὴ πληροφορία... Εἶμαι ὁ Κωνστὰν Λαπόρ, ἀπὸ τὸ χωριὸ Βριβιέρο, δύο λεῦγες μακρυὰ ἀπὸ τὴν πόλι... Μήπως σᾶς ἀνησυχῶ ;

— Ὄχι ! Ὄχι ! Σὲ τί μπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος ;

— Νά... ἤθελα νὰ μάθω πόσα θὰ μοῦ δίνατε γιὰ ἕνα κομμάτι χρυσοῦ, σὰν τὶς δυὸ μου γροθιές... Εἶδα ὅτι ἀγοράζετε χρυσάφι καὶ μάτια... Μήπως σᾶς ἀνησυχῶ ;...

Ὁ Γκρανοὺλ γούρλωσε τὰ μάτια καὶ κύτταξε τὸν μπάρμπα Λαπὸρ μ' ἐκπληξι, εὐχαρίστησι καὶ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον...

— Καθῆστε, μὰ καθῆστε, λοιπὸν ! τοῦ εἶπε.

Κι' ἀρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὸ χωρικὸ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω. Ἤταν ὁλοφάνερο πὼς εἶχε μπροστά του ἕνα τίμιο κι' ἁπλοϊκὸ χωριάτη. Τὰ χεῖλη τοῦ μπάρμπα Λαπὸρ ὅμως, ποὺσαν λεπτὰ καὶ σφιγμένα σὰν κλειδωμένο πουγγί, τοῦ λέγανε συγχρόνως νἄνε προσεκτικὸς μαζύ του.

— Ἕνα κομμάτι χρυσάφι σὰν τὶς δυὸ γροθιὲς σου !... εἶπε τέλος στὸ γεωράτη, Χμ ! κάνει παράδες...

— Πόσο ἐπάνω κάτω, κατὰ τὴν ἰδέα σου ;

— Νὰ σοῦ πῶ, μοῦ φαίνεσαι τίμιος κι' ἔξυπνος ἄνθρωπος καὶ δὲν θέλω νὰ σὲ γελάσω. Δέν μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω χωρὶς νὰ δῶ τὸ χρυσάφι. Γιατί, ξέρεις, ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ μίγματα... Τὸ καθαρὸ χρυσάφι κοστίζει σήμερα 15 φράγκα τὸ γραμμάριο, ἐγὼ ὅμως θὰ σοῦ πληρώσω 17 φράγκα.

— Δηλαδὴ πόσα θὰ δώσῃς γιὰ ὅλο τὸ χρυσάφι μου ;

— Τριανταὲξ ὧς 40 χιλιάδες φράγκα. Ἀλλὰ στὸ ξαναλέω, πρέπει πρῶτα νὰ τὸ δῶ. Τὄφερες μαζύ σου ; ὄχι ;...

— Βέβαια καὶ δὲν τὄφερα. Σᾶς εὐχαριστῶ ὅμως γιὰ τὴν πληροφορία, μὲ ὑποχρεώσατε. Καὶ τώρα ἂς μὴ σᾶς ἀνησυχῶ. Πάω νὰ φάω κάτι στὴν ταβέρνα.

Ὁ ρολογᾶς εἶχε μείνει μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ! Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία πὼς ὁ χωρικὸς ἐκεῖνος θἄχε βρῇ κανένα θησαυρό. Σκεύη ἐκλησιαστικὰ ἴσως ποὺ εἶχαν καεῖ καὶ λυώσει κατὰ τὴν Ἐπανάστασι.

Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ τὸν ἀφίσῃ νὰ φύγῃ. Ἔπρεπε, μὲ κάθε τρόπο, νὰ τὸν κρατήσῃ καὶ νὰ κλείσουν συμφωνία.

— Ἀλήθεια εἶνε μεσημέρι, ἔχεις δίκηο, τοὔπε τώρα ὁ Γκρανούλ. Κι' ἐγὼ σκοπεύω νὰ κάμω ὅπως κ' ἐσεῖς, νὰ πάω νὰ φάω στὸ σπίτι. Ἂν καταδεχόσαστε, ὁρίστε, ἐλᾶτε νὰ φᾶμε μαζύ...

— Ἄ ! ὄχι, εἶπε πονηρὰ ὁ χωριάτης. Θἀ σᾶς ἀνησυχοῦσα.

— Μπᾶ ! τί λόγος ! Ἡ κυρία Γκρανοὺλ μάλιστα θὰ εὐχαριστηθῇ πολὺ νὰ σὲ γνωρίσῃ...

Ὁ χωριάτης ἐξακολούθησε ν' ἀρνιέται ἀρκετὴ ὥρα καὶ στὸ τέλος δέχτηκε τὴν πρόσκληση τοῦ ρολογᾶ.

— «Τὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς, ὅπως λέει κι' ἕνας φίλος μου, σκέφτηκε, δὲν πρέπει ποτὲ κανεὶς ν' ἀρνιέται τὸ τραπέζι ποὺ τοῦ προσφέρουν, προπάντων ὅταν εἶνε μακρυὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του». Καὶ πῆγε μὲ τὸν Γκρανούλ νὰ τοῦ κάμῃ τὸ γεῦμα σπίτι του.

Φάγανε καλά. Ἡ κ. Γκρανοὺλ ποὺ τῆς εἶχε πῆ ἰδιαιτέρως τὰ καθέκαστα ὁ ἄντρας της, δέχτηκε τὸν μπάρμπα Λαπὸρ σὰν ἕνα παληὸ φίλο.

Τοῦ ἔφτιαξε ἐκλεκτὰ φαγητὰ κι' ἀκόμα μιὰ καλὴ ὁμελέττα μὲ λαρδί, τὴν ὁποία ὁ μπάρμπα Λαπὸρ ἐτίμησε γενναῖα. Σερβιρίστηκε τρεῖς φορὲς καὶ στὸ τέλος ἔβαλε στὸ πιάτο του καὶ τὰ ρέστα ! Βρῆκε τὴν ὁμελέττα πολὺ ἀνώτερη ἀπὸ τὸ γεῦμα ποὺ θὰ τοῦ σέρβιραν στὴν ταβέρνα «Χρυσὸς Ἥλιος», ποὺ σκεφτόταν νὰ πάῃ νὰ φάῃ.

Κι' ὅταν πειὰ ὁ ρολογᾶς θέλησε νὰ θίξῃ τὸ θέμα ποὺ τὸν ἐνδιέφερε, ὁ μπάρμπα Λαπὸρ ἄρχισε νὰ κάνῃ ἕνα σωρὸ κομπλιμέντα γιὰ τὸ φαγητὸ τῆς κ. Γκρανούλ :

— Σπιτίσιο φαΐ ! ἔλεγε. Φαΐ ὄχι ἀστεῖα !... Καὶ πλατάγιζε τὴ γλῶσσα του, κ' ἔγλειφε τὰ χεῖλια του !...

Στὸ τέλος, ἀφοῦ ἔπιε καὶ πέντ'-ἓξη ποτήρια ἐκλεκτοῦ κρασιοῦ, ποὺ σκοπίμως ὁ ρολογᾶς τοῦ τὰ γέμιζε ὧς ἀπάνω, χορτᾶτος κ' εὐχαριστημένος πειὰ ὁ χωριάτης, εἶπε ὅτι ἕνα τέτοιο ἀρχοντικὸ γεῦμα ἀπαιτοῦσε, ἔτσι νὰ ποῦμε σὰν ἐπιδόρπιο, καὶ λίγο ξάπλωμα σὲ κανένα ἀπογευματινὸ κινηματογράφο !

— Δὲν ἔχω δῆ ποτέ μου, ξέρετε, τὸ θέαμα αὐτό, ἐξήγησε.

Ὁ κ. Γκρανούλ συγκατένευσε.

— Ἐκεῖ θὰ μιλήσουμε καλύτερα καὶ γιὰ τὴν ὑπόθεσή μας, εἶπε στὸ Λαπόρ.

Πῆγαν καὶ στὸν κινηματογράφο. Ὁ ρολογᾶς ἀναγκάσθηκε νὰ πληρώσῃ τὶς θέσεις, γιατὶ ὁ μπάρμπα Λαπὸρ δὲν εἶχε ψιλὰ πάνω του, ὅπως δήλωσε ἀπεροφάστως.

Εἶδανε τὸ 17ον ἐπεισόδιον τῆς *«Παρθένου ἡ ὁποία ἔγινε μητέρα τρεῖς φορές»* ! κ' ἔμειναν πολὺ εὐχαριστημένοι.

Ὁ μπάρμπα Λαπὸρ μὲ δάκρυα ἀνακατωμένα μὲ γέλια, βεβαίωνε τὸν κ. Γκρανούλ πὼς ποτὲ στὴ ζωή του δὲν εἶχε διασκεδάσει σὰν τὴν ἡμέρα ἐκείνη !

Τοὔφτιαξε ἐκλεκτὰ φαγητά

"Οταν βγῆκαν ἀπὸ τὸν κινηματογράφο, ὁ ρολογᾶς ἅρπαξε σφιχτὰ τὸν Λαπὸρ ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ μιλήσουν ἐπὶ τέλους καὶ γιὰ τὸ χρυσάφι καὶ νὰ κλείσουν μιὰ συμφωνία :

— Τὸ λοιπόν, ἀγαπητέ μου, τοῦ τόνισε, ἂς μιλήσουμε καὶ λίγο σοβαρὰ γιὰ τὴν ὑπόθεσή μας. Τὰ ὀχτω χιλιόμετρα ποὺ μᾶς χωρίζουν ἀπ' τὸ χωριὸ σου δὲν εἶνε τίποτα γιὰ μένα. Εἶνε μόλις δύο ὡρῶν δρόμος. Πᾶμε, λοιπόν, νὰ μοῦ δείξῃς τὸ χρυσάφι ποὺ ἔχεις βρῇ, νὰ τελειώνουμε καί...

Ἔκπληκτος ὁ μπάρμπα Λαπὸρ τὸν διέκοψε :

— Τὸ χρυσάφι ποὺ ἔχω βρῇ, εἶπατε ; Μπᾶς καὶ πήρατε τὸ πρᾶγμα ἔτσι ;

— Πῶς ἔτσι ;

— Χμ... Ἐγὼ σᾶς ρώτησα γιὰ νὰ ξέρω τί ἀξία θἄχε ἕνα τέτοιο κομμάτι χρυσαφιοῦ, ἂν τύχαινε νὰ βρῶ κανένα ἐκεῖ ποὺ σκάφτω τὴ γῆ..

— ...!

Ι. Δεζὰκ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΣ

Ἡ Σάρα Μπερνὰρ περίμενε μιὰ μέρα τὴν ἐπίσκεψι κάποιας κυρίας τῆς ἀριστοκρατίας καὶ τῆς κόρης της, τὶς ὁποῖες δὲν γνώνευε καθόλου. Π' αὐτὸ, λίγην ὥρα πρὶν ἔρθουν ἡ δυὸ κυρίες, ἡ Σάρα φώναξε τὴν καμαριέρα της καὶ τῆς εἶπε :

— Ἄκουσε. Σὲ λίγη ὥρα θἄρθῃ ἡ κυρία Τάδε μὲ τὴν κόρη της. Μόλις σοῦ χτυπήσουν τὴν πόρτα θὰ τους πῇς ὅτι βγῆκα ἔξω. Καταλάβες ;

— Μάλιστα, κυρία.

Σὲ λίγο χτύπησε τὸ κουδοῦνι τῆς ἐξώπορτας καὶ ἡ καμαριέρα κατέβηκε ν' ἀνοίξῃ. Ἤταν ἡ δυὸ κυρίες. Φυσικὰ ἡ καμαριέρα ἐξέτελεσε τὴν ἐντολή της κυριάς της. Ὅταν ἀνέβηκε ἐπάνω πάλι, ἡ Σάρα τὴν ρώτησε :

— Λοιπόν ! Αὐτὲς ἤτανε ;

— Μάλιστα κυρία. Τοὺς εἶπα πὼς ἔχετε βγῆ ἔξω.

— Κι' ἐκεῖνες τί εἶπαν ;

— Κυττάχτηκαν μεταξύ τους καὶ εἶπαν : Τί εὐτυχία. Καλύτερα ποὺ δὲν εἴν' ἐδῶ. Κι' ἔφυγαν εὐχαριστημένες !...

ΣΚΕΨΕΙΣ

Στὸν ἔρωτα ἡ ἐνάρετη γυναίκα λέει ὄχι. Ἡ αἰσθηματικὴ λέει ναί. Ἡ καπουτσίζα λέει ναὶ καὶ ὄχι. Ἡ φιλάρεσκη οὔτε ναὶ οὔτε ὄχι.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΟΥ ΔΕΜΙΡ-ΙΣΣΑΡ

Στὰ καλά χρόνια τῶν ἐνδόξων Βαλκανικῶν πολέμων. Ὁ Βράχος τοῦ Δεμίρ-Ἰσσάρ. Μία τολμηρὴ ἀπόφασις. Ὁ ὑπέροχος καὶ ἀλησμόνητος Παρθένιος. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Γαβριηλίδου. "Οπου μᾶς πέρνουν γιά... τρελλούς ! Ὁ Ρενιέρης. —"Εγω θὰ τὸν φτιάσω !..." Τὸ μεγαλειῶδες ἔργον. Ὁ κληρικὸς καὶ ὁ βασιλεύς. Μία συγκινητικὴ συνάντησις. "Οπου ἀρχίζει ἡ δυστυχία καὶ ἡ καταστροφή. Οἱ Βούλγαροι ἀνατινάζουν τὸν Βράχο. Ἡ σκιὰ τοῦ Παρθενίου κτλ. κτλ.

Η ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ στὰ 1914, στὸ Σιδηρόκαστρο ἦταν ὁ Παρθένιος. "Ενας ψηλός, σωματώδης καὶ εὔρωστος ἄνθρωπος, μὲ λίγα γράμματα, γι' αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς ἦταν καὶ πιὸ φυσικὸς καὶ ἀληθινὸς καὶ γι' αὐτὸ ἦταν ἐπιγραμματικὸς στὶς ἐκφράσεις του.

Ὁ Γαβριηλίδης, ὅταν ἔκαμε τὴν περίφημη ἐκείνη περιοδεία στὴν ἀπελευθερωθεῖσα Μακεδονία — θὰ γράψουμε κάποτε καὶ γιὰ αὐτὴν — καὶ ἤρθε καὶ στὸ Δεμὶρ-Ἰσσὰρ καὶ τὸν γνώρισε, ἔμεινε μαζύ του καταγοητευμένος. Τοῦ ἔκαναν ἰδιαιτέρα ἐντύπωσι οἱ πρωτότυποι καὶ ζωντανοὶ χαρακτηρισμοί, ποὺ ἔδινε.

— Ποῦ σπούδασες, Δεσπότη μου, τὸν ρώτησεν ὁ Γαβριηλίδης.

— Στὰ σοκάκια ! ἀπήντησεν ὁ Παρθένιος.

Ὁ Γαβριηλίδης τοῦ ζήτησε τὴν φωτογραφία του καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ στὰ γραφεῖα του τὸν εἶχε βάλει δίπλα στὴν φωτογραφία τῶν δυὸ προσώπων, ποὺ ἐξαιρετικὰ ἐθαύμαζε. Τοῦ Βίσμαρκ καὶ τοῦ Τρικούπη.

***

Στὸ Δεμὶρ-Ἰσσάρ, ὑψώνεται ἕνας μεγάλος βράχος, ὕψους 150 ἴσως μέτρων, καθέτως ἐντελῶς πρὸς τὸ μέρος τῆς πόλεως, στεφανωμένος ἐπάνω μὲ τὸ ἐρείπιο ἑνὸς κάστρου, Βυζαντινοῦ.

Στὰ πόδια τοῦ βράχου περνάει τὸ ποτάμι τοῦ Δεμὶρ-Ἰσσάρ, καὶ ἕνα καμαρωτὸ παμπάλαιο πέτρινο γεφύρι, ζευγνύει τὶς δυὸ ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, σὰν ἄλογο περήφανο, ποὺ πηδάει ἀπὸ πάνω.

Σὲ μιὰ ἄκρη, κοντὰ στὸ σπίτι τοῦ τότε Δημάρχου Λούγγουρα, ὑψώνεται ἕνας πύργος Βυζαντινός, καὶ ἀπέναντι ἦταν ἕνα καφενεῖο ποὺ λεγόταν «Καλλιθέα».

Ἡ τοποθεσία ἐκείνη ἔχει τόση γραφικότητα, ποὺ πολλὲς φορὲς ἐπήγαινα καὶ καθόμουνα στὸ καφενεῖο μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ ἀπομονοῦμαι μὲ τὰ παληὰ ἐρείπια καὶ νὰ ζωντανεύω, μὲ τὴν φαντασία μου, τὸν παληό τους κόσμο.

Μιὰ μέρα ὁ Παρθένιος, ποὺ εἶχε πολλοὺς ὡραίους ἐνθουσιασμούς, μοῦ λέει :

— Τὸν βλέπεις αὐτὸν τὸν βράχο, θὰ τὸν ὀνομάσω Δράκο ;

— Καὶ γιατί ὄχι Κένταυρο ;

— Θὰ τὸν ὀνομάσω Δράκο, γιατὶ εἶνε ὁ «Δράκοντας βασιλικὸς» ποὺ φυλάει ἐδῶ τὰ σύνορα. Καὶ ἐδῶ ἀπὸ κάτω, ποὺ εἶνε τὸ καφενεῖο, θὰ χτίσω ἕνα Βυζαντινὸ ναό, καὶ θὰ τὸν ὀνομάσω Κωνσταντῖνο. Ἅγιο-Κωνσταντῖνο, δηλαδή...

Καθὼς ἐκύταζα τὸν βράχο ποὺ ὑψοῦτο μὲ τὸ Βυζαντινό του στέμμα στὴν κορφή, μέγας καὶ ἐπιβλητικός, σὰν νὰ ἐπέβλεπε ὅλον τὸν κάμπον κάτω ἀπὸ τὸ Μπούτκοβο ὡς τὴ Τζουμαγιὰν καὶ ἀπὸ τὸ Σπάτοβο ὡς τὶς Σέρρες, μοῦ φάνηκε σὰν Δράκος πραγματικὸς τῶν παραμυθιῶν, ποὺ φύλαγε ἐκεῖ τὰ ἱερὰ ἐδάφη μὲ τὰς παραδόσεις τῆς φυλῆς καὶ τὰ κειμήλια τοῦ γένους. Τὸν εἶδα νὰ λάμπη καὶ νὰ ἀστραποβολάη, στὶς τελευταῖες ἀκτῖνες τοῦ ἡλιου καὶ ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία του νὰ κατ.υγάζεται ὅλος ὁ ἀπέραντος καὶ σιωπηλός, στὸ ἡσυχο δειλινό, κάμπος τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Καὶ μιὰ ἰδέα τολμηρὴ μοῦ ἦρθε στὸ μυαλό.

Γιατὶ νὰ μὴν κάνουμε τὸν βράχο αὐτόν, ἔτσι ὅπως τὸν ἔστησεν ἡ φύσις, ἕνα μνημεῖο αἰώνιο τῶν ἑλληνικῶν θριάμβων, τρόπαιον ἀτράνταχτο τῶν ἑλληνικῶν νικῶν ;

Γιατὶ νὰ μὴν χαράξουμε, μὲ γράμματα βαθειὰ καὶ δυνατά, σὰν τὸ ἔργο ποὺ θὰ συμβολίζουν, κάτι ποὺ νὰ θυμίζη τὸ ἔργο τῶν συγχρόνων τὸ ἀπελευθερωτικό ;

Καὶ σκέφτηκα στὴ μιὰ του μεριὰ νὰ γράψουμε τὸ ὄνομα τοῦ τότε Βασιλέως καὶ στὴν ἄλλη τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ.

Εἶπα τὴν γνώμη μου αὐτὴν στὸν Παρθένιο, ὁ ὁποῖος τόσο ἐνθουσιάστηκε, ποὺ ἀνέλαβε νὰ πληρώση ἐξ ἰδίων του, ὅλην τοῦ ἔργου τὴν ἀξία.

Ἐζήτησα τότε, δι' ἐπιστολῆς καὶ τὴν ἄδεια τοῦ Βασιλέως, καὶ εἶχα ἐνθουσιώδη ἀπάντησί του, μὲ συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἰδέα.

Δὲν ἔμενε πειὰ παρὰ νὰ βροῦμε μαστόρους γιὰ τὸ ἔργον.

Σ' ὅσους ἀποτανθήκαμε, μᾶς κυτάζαν σὰν τρελλούς.

Μόλις ἔβλεπαν τὸ ἰλιγγιῶδες κάθετο τοῦ βράχου, φεῦγαν χωρὶς οὔτε νὰ μᾶς ἀποχαιρετήσουν κἄν.

"Αλλοι μᾶς λέγαν λόγια ποὺ μᾶς πείραζαν καὶ ἄλλοι τὸ ἔρριχναν στὸ ἀστεῖο.

— Ἐκεῖ ἀπάνω μόνον καρακάξες καὶ κιρκινέζια μποροῦν νὰ ἐργασθοῦν !...

***

Κατέβηκα τότε στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ βρῶ τεχνίτες εἰδικούς, γύρισα τὴν Θεσσαλονίκη καὶ μιὰ μέρα ὁ πρώην βουλευτὴς Λουκᾶς Φλαμῆς, μοῦ συνιστᾶ τὸν Πολυχρόνη τὸ Ρενιέρη, καλλιτέχνη Γηνιακό, ποὺ κοσμεῖ τώρα τὴν Ἀθήνα μὲ Βυζαντινὰ σπιτάκια, ἀριστοτέχνη στὰ ψηφιδωτά, ἄνθρωπο μὲ γοῦστο καὶ γραμμὴ ἑλληνική, γεμάτον φαντασία, πόθους καὶ ἰδανικά. Μόλις εἶχε κατεβῆ ἀπὸ τὴ Ρουμανία, ἐκτελῶν ἕνα μυστικὸ πόθο τῆς μητρὸς τοῦ Λαζοβάρη, ἑλληνίδος Τριναιάδος, νὰ πάη στὴ Μεγαλόχαρη καὶ ν' ἀνάψη μιὰ τεραστία λαμπάδα στὴν εἰκόνα της.

Μόλις τὸν εἶδε τὸν βράχο ὁ Ρενιέρης, μοῦ ἀπάντησε ἀμέσως :

— Ἐγὼ τὸν φτιάνω !

— Πρόσεξες, μελέτησες τὸ ἐπικίνδυνο τοῦ ἔργου ; τοῦ εἶπα.

— Τίποτε. Θὰ τὸ φτιάσω, μοῦ ἀπήντησε. Εἶνε μιὰ ἕξοχη ἰδέα.

— "Εξοχη ἀλλὰ ἴσως νὰ εἶνε καὶ λίγο τρελλή ! Ποιητική.

— Πρέπει νὰ συναντηθῆ ἡ τρέλλα ἡ δική σου, μὲ τὴν τρέλλα τὴ δική μου, γιὰ νὰ γίνη αὐτὸ τὸ ἔργο καὶ θὰ γίνη ! Μόνον νὰ μοῦ δώσετε μιὰ προθεσμία νὰ ψάξω νὰ βρῶ μαστόρους, ποὺ νὰ μποροῦν νὰ σκαφαλώνουν ψηλὰ καὶ νὰ μὴ παθαίνουν ἴλιγγο ἀπὸ τὸ ὕψος.

Σὲ λίγον καιρό, μιὰ σκαλωσιά, ποὺ φαινόταν ἀπὸ μακριὰ σὰν ἱστὸς ἀράχνης, εἶχε κολλήσει ἀπάνω στὸν βράχο, τὸν θεόρατο. Ἀπάνω σκαλωμένοι σὰν μημύγκια, μερικοὶ ἐργάται δούλευαν - δούλευαν διαρκῶς.

Σὲ λίγους μῆνες εἶχε σκαλισθεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως : «*Κωνσταντῖνος ΙΒ'.*» καὶ ἑτοιμαζόμαστε καὶ γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ «*Βενιζέλου*».

Κάθε γράμμα εἶχε ὕψος 3 μέτρα ! "Ηταν σκαλισμένο σὲ βάθος δύο πιθαμῶν καὶ πλάτος τριῶν πιθαμῶν.

Ἀπὸ πάνω, πρόβαλλε ἀνάγλυφος, ἕνας τερώτσιος Δικέφαλος ἀετός, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκτίνα ἦταν δεκαέξη μέτρα.

Μνημειῶδες ἔργον δηλαδή, τὸ ὁποῖον ὅμως συνοχώρησε κάποιον εἰσαγγελέα, τυχαίως διελθόντα ἀπὸ ἐκεῖ.

— Κύριε, ὑποδιοικητά, μοῦ εἶπε, ξέρετε πὼς μ' αὐτὸ ποὺ κάνετε μπορεῖτε νὰ βρῆτε τὸν μπελᾶ σας ;

— Ἀπὸ ποιούς ; Μήπως ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους ;

— "Οχι, ἀπὸ ἐμᾶς !

— Ἀπὸ σᾶς ; Ποιοὺς ἐσᾶς ; τοὺς δικαστικούς ;

— Μάλιστα. Γιατὶ ἂν πέση καὶ σκοτωθῆ κανένας ἐργάτης ἀπὸ ἐκεῖ ψηλά, σεῖς θὰ ἐχετε τὴν εὐθύνη καὶ ὁ Διοικητὴς τοῦ Δεμὶρ-Ἰσσὰρ ἀπέναντι τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης.

— Δηλαδή, σὰν νὰ λέμε, τί θὰ κάνετε ;

— Τὸ καθῆκον μας.

— "Ε, κάμετε σεῖς τὸ καθῆκον σας, κι' ἀφῆστε καὶ μᾶς νὰ κάνουμε τὸ δικό μας.

***

Σὰν τελείωσαν τὰ γράμματα καὶ ὁ Δικέφαλος ἀετός, ἀποφασίσαμε τὸ βάθος τῶν γραμμάτων νὰ γίνη ὅπως καὶ τὸ φόντο τοῦ Δικεφάλου ἀετοῦ, μὲ μωσαϊκὰ χρυσᾶ, σκασπασμένα μὲ γυαλί, γιὰ νὰ μὴ φθείρωνται.

Τέτοια μωσαϊκὰ βρισκόντουσαν μόνον στὴν Ἰαπωνία καὶ τὴν Βενετία καὶ γιὰ τοῦτο τὰ παραγγείλαμε ἐκεῖ. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν εἶχε ὁ Ρενιέρης, καὶ ἦταν πολὺ καλή, γιατὶ σὰν ἔπεφτεν ὁ ἥλιος ἀπάνω στὴν ἐπιγραφή, τὰ μωσαϊκὰ αὐτὰ θὰ ἀναβαν καὶ θὰ ἀστραφτον σὰν ἀποθέωσις. "Ετσι καὶ τὰ γράμματα θὰ φαινόντουσαν σὰν σπίρινα σ' ὅλο τὸν κάμπο καὶ σ' ἀπόστασι πολλῶν χιλιομέτρων.

***

Ὁ Βασιλεύς, σὰν ἔμαθε τὴν λεπτομέρεια τοῦ ἔργου ἔδειξε ἀπεργοαπτο ἐνδιαφέρον.

Καὶ μιὰ φορά, ὅταν ἦρθε στὴ Θεσσαλονίκη νὰ παραδώση τὴ σημαία, δὲν ἐνθυμοῦμαι ποιοῦ συντάγματος, ὁ Παρθένιος κατέβηκε γιὰ νὰ τὸν ἰδῆ καὶ νὰ τὸν χαιρετήση.

"Οταν παρουσιάστηκε ἔμπρὸς στὸν Βασιλέα, ἡ πρώτη κουβέντα ποὺ τοῦ εἶπεν ἐκεῖνος ἦτανε :

— Τί γίνεται ὁ βράχος ;

Ὁ Παρθένιος ἑτοιμότατα τοῦ ἀπάντησε :

— Τὸν ἔχω Μεγαλειότατε μπροστά μου !

Ὁ Βασιλεὺς συγκινήθηκε ἀπὸ τὴν παρομοίωσι καὶ ἔσκυψε καὶ τοῦ ἄρπαξε τὸ χέρι.

— "Αφησε, Δεσπότη μου νὰ σοῦ ἀσπασθῶ τὸ χέρι.

Κι' ὁ Παρθένιος ἀπάντησε κατασυγκινημένος :

— "Αφησε, Βασιληᾶ μου, νὰ σὲ ἀσπασθῶ, ὅπως θὰ ἀσπαζόμουν τὴν Ἑλλάδα !...

Κι' ἀγκαλιαστήκανε καὶ φιλιόντουσαν ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα !

Ὁ Παρθένιος εἶχε ἀναλυθῆ σὲ λυγμοὺς καὶ κατασταζόπανε τὸ πρόσωπο τοῦ Βασιλέως. "Επειτα ἔβγαλε ἕνα παμπάλαιο καὶ μεγάλης ἀξίας ἐγκόλπιο ποὺ φοροῦσε, καὶ παρίστανε ἕναν δλόχρυσο Δικέφαλο ἀετό, κατασταλισμένον μὲ ποτίμα πετράδια καὶ τὸν πέρασε στὸ λαιμὸ τοῦ βασιληᾶ....

***

Πέρασε κάμποσος καιρὸς ἀπὸ τότε κι' ἄρχισε ἡ τόσο καταστρεπτικὴ γιὰ τὸν τόπο πολιτικὴ διαίρεσις. Ἐγὼ μετατέθηκα ἀπὸ τὸ Δεμὶρ-Ἰσσὰρ στὸ ....Καστελλόριζο, καὶ ὁ Παρθένιος πετροβολήθηκε μιὰ μέρα μέσα στὴν Μητρόπολι, ἀπὸ ἕξαλλους διαδηλωτάς !... Τὸ ἔργον ἐσταμάτησε.

Τὰ ψηφιδωτὰ δὲν ἤρθανε. Ἡ σκαλωσιὲς ἔπεφταν μιὰ-μιὰ ἀπὸ τὴν βροχὴ καὶ τοὺς ἀνεμους.

"Επειτα ἤρθαν χρόνια πιὸ χειρότερα ἀκόμα.

Εἰσέβαλαν οἱ Βούλγαροι. Πιάσαν τὸν Παρθένιο, καὶ μὲ τόσες ἄλλες χιλιάδες, τὸν ἔσυραν ὅμηρο στὴ Βουλγαρία ὅπου τὸν ἐβασάνισαν πολύ...

Κ' ἔμεινε ὁ βράχος μοναχός, μὲ τὴν τεράστια ἐπιγραφή του, μοναχὸς μ' ἄγριος, μέσα στοὺς Βουλγάρους, σὰν βράχος μέσα σὲ μιὰ ἀγριεμένη θάλασσα.

Οἱ Βούλγαροι τοῦ ρίχτηκαν.

Πόλεμο μὲ τοὺς συμμάχους, πόλεμο μὲ τήν ἐπιγραφή.

Κρέμασαν ἀνθρώπους, ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ βουνοῦ, μὲ σχοινιὰ καὶ τοῦ ἔβαλαν 700 φουρνέλλα, γιὰ νὰ χαλάσουν τὴν ἐπιγραφή του ! Δύο-τρεῖς Βούλγαροι σκοτώθηκαν ἀπὸ τὰ κοτρώνια ποὺ τινάζαν τὰ φουρνέλλα ! Σὰν εἴδανε ποὺ δὲν τοῦ κάναν τίποτε τὸν ἄρχισαν μὲ τὸ κανόνι.

Τώρα, καθὼς μοῦ λέν, ἀπὸ τὸ μέγα, τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο ἔργον τοῦ Ρενιέρη, τίποτε δὲν ἔμεινε, παρὰ ψηλὰ ἐπάνω ὁ σταυρὸς τοῦ στέμματος τοῦ Δικεφάλου ἀετοῦ !...

Πάει καὶ τὸ μνημεῖο αὐτό μαζὺ μὲ τὰ τόσα ὄνειρά μας..

***

"Ενα βράδυ, στὰ 1918, καθὼς καθόμουνα στὴ Πλατεία τῆς Ἐλευθερίας, στὴ Θεσσαλονίκη, εἶδα μιὰ σκιὰ νὰ γλυστράη στὸ σκοτάδι.

— Δὲν σοῦ φάνηκε, σὰν τὸν Παρθένιο, αὐτὸς ποὺ πέρασε ; Εἶπα στὸν σύντροφό μου.

— Ἄ, μπᾶ, μοῦ λέει, ὁ Παρθένιος εἶνε μεγαλοπρεπὴς στὸ παράστημα κι' ἐκεῖνος ποὺ πέρασε εἶνε σὰν τσακισμένος...

Μολαταῦτα ἔτρεξα ἀμέσως πρὸς τὸν μαῦρον ἴσκιο καὶ φώναξα :

— Παρθένιε !

Τὸ φάντασμα τοῦ Παρθενίου, στάθηκε.

— Σὺ εἶσαι Σεβασμιώτατε ;

— Ἐγώ !

Ἀλλοίμονο ! Δὲν ἦταν ἐκεῖνος. Δὲν ἦταν ὁ Παρθένιος ποὺ ἤξερα !...Μιὰ τσακισμένη σκιὰ τοῦ Παρθενίου ἦτανε. Ἀγνώριστος !... Ἀδύνατος. Συγκινητικὸ φαινόμενο.

— Τί μὲ κυττᾶς, μοῦ λέει, ἔτσι μὲ κατανταήσανε οἱ Βούλγαροι.

— Τί νέα ἀπὸ τὸ Δεμὶρ-Ἰσσάρ, τοῦ λέω !

— Πάει ὁ βράχος, μοῦ ἀπάντησε, μὲ μιὰ βραχνὴ φωνή, σὰν νὰ τὸν ἔπνιγαν.

— Δὲν πειράζει, θὰ τὸν ξαναφκιάσουμε ! Σὺ νὰ εἶσαι καλά !

— Τώρα ;...εἶνε πειὰ ἀργά. Πάει...πάει ὁ βράχος !

Καὶ σκύβει καὶ μοῦ λέει πιὸ κοντά :

— Καὶ τώρα ;... Πάει κι' ὁ Παρθένιος !...

Καὶ πῆγε...

Σὲ λίγο καιρὸ ἔμαθα ὅτι ἔσβυσε μιὰ νύχτα στὸ Δεμὶρ-Ἰσσάρ !... Ἀπὸ αὐτὸν δὲν ἔμεινε, παρὰ ἕνας μαρμάρινος σταυρός, στὸν τάφο του, ὅπως ἀπὸ τὸν βράχο, ὁ μαρμάρινος σταυρὸς τοῦ Δικεφάλου ἀετοῦ.

"Αλλος σταυρὸς αὐτός, σὲ ἄλλο εἴδους μνῆμα !...

Σταμ. Σταματίου

ΤΟ ΑΣΧΗΜΟΤΕΡΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΠΥΦΦΟΝ

Ὁ περίφημος Γάλλος φυσιολόγος τοῦ 18ου αἰῶνος Μπυφφόν, ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ πνευματώδεις ἀνθρώπους τῆς Γαλλίας. Ἐσατύριζε ἀλύπητα ὄχι μόνο τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του.

Ὁ Μπυφφὸν εἶχε ἕνα μοναχοπαίδι, ποὺ τὸ ἐλάτρευε σὲ ἀφάντασον βαθμό. Δυστυχῶς ὅμως τὸ παιδὶ του αὐτὸ ἦταν τρομακτικὰ ἀσχημο καὶ ὁ Μπυφφὸν στενοχωριόταν ὑπερβολικὰ γιὰ τὴν ἀσχημιά του.

Μιὰ μέρα ὁ κόμης ντὲ Ριβαρόλ, ἕνας ἀπ' τοὺς στενωτέρους φίλους τοῦ Μπυφφόν, τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸν γυιό του, καὶ τοῦ ἐξεθείαζε τὰ σπάνια χαρίσματά του, ἀποφεύγοντας φυσικὰ νὰ τοῦ κάνη λόγο γιὰ τὴν ἀσχήμια του.

— Τί τὰ θέλεις, Ριβαρόλ ! εἶπε τότε μελαγχολικὰ ὁ Μπυφφόν. Παρ' ὅλα τὰ χαρίσματά του τὸ παιδὶ αὐτὸ εἶνε τὸ ἀσχημότερο.... ἀπ' ὅλα μου τὰ ἔργα !...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Ἡ κυρία στὴ μοντέρνα μαγείρισσα:

— Τό Σάββατο ἔχουμε χορὸ στὸ σπίτι. Νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ τὰ καταφέρης ;

— Μὴν ἀνησυχῆτε,κυρία. Ξέρω ὅλους τοὺς χορούς !

ΞΕΦΥΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΑΛΗΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΕΣ

Ἡ μονομαχίες στὴ Γαλλία. Μιὰ αὐστηρὴ διαταγή. Πρὸ τοῦ δικαστηρίου. Ἡ εὐγενὴς κυρία ποὺ ζητεῖ νὰ μονομαχήση μὲ τὸν ἀντίπαλο τοῦ γυιοῦ της. Δυὸ αἱματηρὲς μονομαχίες στὴ Πρωσσία. Ὁ προσβληθεὶς μνηστήρ. Ἡ ὡραία μνηστὴ ποὺ μεταμφιέζεται σὲ ἀξιωματικὸ, μονομαχεῖ καὶ τραυματίζεται. Ἡ αὐτοκτονία τοῦ ἀντιπάλου της.Μονομαχία καλλιτεχνίδων.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ 17ου αἰῶνος, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θέλοντας νὰ καταπολεμήση τὴν ἐπιδημία τῶν «μονομαχιῶν» ποὺ ἀπειλοῦσε νὰ ξεκληρίση ὅλους τοὺς ἀπόγονους τῶν εὐγενικῶν οἴκων τῆς χώρας, εἶχεν ἐκδόσει μιὰ διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγορεύετο ἐπὶ ποινῇ φυλακίσεως τὸ ἱπποτικὸ αὐτὸ ἔθιμο.

Παρὰ τὴν αὐστηρότητα τῆς διαταγῆς, ἐντούτοις, ἕνας νεαρὸς ἀριστοκράτης, ὁ κ. ντὲ Λανζάκ, λογομάχησε μιὰ μέρα μὲ τὸν κόμητα ντὲ Ρουῶ καὶ τὸν προκάλεσε σὲ μονομαχία. Πρὶν γίνη ὅμως ἡ μονομαχία, κάποιος κατέδωσε τὸ γεγονὸς στὶς ἀρχές, καὶ οἱ δυὸ ἀντίπαλοι, ὡς Στρατιωτικοί, συνελήφθησαν καὶ παρεπέμφθησαν στὸ Ἀνώτατο Στρατιωτικὸ Συμβούλιο γιὰ νὰ δικασθοῦν. Τὸ Δικαστήριο, λαβὸν ὑπ' ὄψει του τὴν ἀριστοκρατικὴ καταγωγὴ τῶν δύο νέων, δὲν θέλησε νὰ φανῆ καὶ πολὺ αὐστηρὸ ἐναντίον τους. Καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς δίκης ἐπροσπάθησε νὰ τοὺς συμφιλιώση. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπεδείχθη συγχρόνως ὅτι ὁ προκαλέσας εἰς μονομαχίαν ἦταν ὁ ντὲ Λανζάκ, τὸν κατεδίκασε ἀφ' ἑνὸς στὸ νὰ ζητήση συγνώμη ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του, καὶ ἀφ' ἑτέρου σὲ φυλάκιση ἕξη μηνῶν.

Ἡ μητέρα τοῦ καταδικασθέντος κυρία ντὲ Λανζάκ, μόλις ἐπληροφορήθη τὴν ἀπόφασι τοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ἔστειλε στὸν ἀντίπαλο τοῦ γυιοῦ της, τὸν ντὲ Ρουῶ τὸ ἑξῆς μπιλιέτο :

«Μάθετε, κύριε κόμη, ὅτι ἡ γυναῖκες τῆς γενιᾶς μου, ὅταν προσβληθοῦν, εἶνε σὲ θέση ν' ἀντιμετωπίσουν καὶ τὸν γενναιότερο ἄνδρα ! Πολὺ περισσότερο δὲν λογαριάζουν τοὺς ἄνδρες ποὺ εἶνε τόσον δειλοὶ καὶ ἄναντροι, ὥστε, ὅταν βρεθοῦν μπρὸς σ' ἕναν κίνδυνο, νὰ ἐρέχουν νὰ σχυρωθοῦν πίσω ἀπὸ δικαστὰς, στρατηγοὺς καὶ στρατάρχας γιὰ νὰ γλυτώσουν τὸ εὐτελὲς σαρκίον τους.

Γι' αὐτὸν τὸν λόγο, θὰ σᾶς περιμένω ἀπόψε τὸ βράδυ, στὰς ἐννέα,στὴν Πλατεία τῆς Βασιλίσσης ὅπου καὶ θὰ σᾶς δώσω ἕνα μάθημα τιμῆς... Δὲν ὑπογράφω· γνωρίζετε τὸν γραφικό μου χαρακτῆρα..»

Ὁ ντὲ Ρουῶ, ὅταν ἔλαβε τὸ γράμμα αὐτό, βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέση.Δὲν μποροῦσε, φυσικά, νὰ πάη νὰ μονομαχήση μὲ μιὰ γυναίκα... Ἀναφέρθηκε λοιπὸν στὸν βασιλέα, καὶ ἡ θαρραλέα μητέρα κατεδικάσθη σὲ ἐξορία.

***

Κιὰ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1834, ἐπρόκειτο, νὰ τελεσθοῦν στὴ Πρωσσία οἱ γάμοι τοῦ βαρώνου φὸν Τροτμανσδόρφ με μιὰ θελκυστικότατη πολωνίδα, τὴν κόμησσα Λοδοΐσκα ντὲ P...., χήρα ἑνὸς στρατηγοῦ.

Τὴν παραμονὴ ὅμως τῆς ἡμέρας ποὺ εἶχεν ὁρισθεῖ γιὰ τὸ γάμο, κάποιος ἄλλος εὐγενὴς, ὁ βαρῶνος φὸν Ρόπ, ἐδημοσίευσεν ἕναν λίβελλο ἐναντίον τοῦ φὸν Τροτμανσδόρφ μὲ τὸν σκοπὸ νὰ τὸν γελοιοποιήση στὰ μάτια τῆς μνηστῆς του, νὰ ματαιώση τὸν γάμο, καὶ νὰ παντρευθῆ αὐτὸς τὴν ὡραία πολωνίδα.

Ὁ προσβληθεὶς μνηστὴρ ἐτρομάχτηκε, φυσικά, σὲ μονομαχία τὸν ὕβριστὴ του. Σύμφωνα ὅμως μὲ τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς, ὁ Ρὸπ ἀντιπροσωπεύθηκε στὸ πεδίον τῆς τιμῆς ἀπὸ κάποιον φίλο του, ὁ ὁποῖος ἀνέλυβε νὰ μονομαχήση αὐτὸ αὐτοῦ. Ὁ φίλος τοῦ Ρὸπ ἦταν δεινὸς ξιφομάχος, καὶ ἐφόνευσε τὸν Τροτμανσδόρφ. Τότε ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς, ποὺ εἶχε χρησιμεύσει ὡς μάστις τοῦ φονευθέντος, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Ρὸπ, μὲ τὸ σπαθί, στὸ χέρι καὶ τὸν ἐπροκάλεσε νὰ μονομαχήση μαζύ του, ἂν δὲν ἤθελε ἐνα χαρακτηρισθῆ ὡς δειλός. Ὁ Ρὸπ, θέλοντας καὶ μὴ, ἀναγκάσθηκε νὰ δεχθῆ καὶ τὴν νέα αὐτὴ πρόσκλησι. Στριφογύρισε λοιπὸν καὶ μετὰ τὶς πρῶτες σπαθιὲς χαρώθηκε νὰ τραυματίση θανασίμως τὸν νεαρὸ τὸν ἀντίπαλο. Φαντάζεσθε, ὅμως, τὴν κατάπληξί του, ὅταν ἀνεγνώρισε στὸ πρόσωπο τοῦ ἀντιπάλου του, τὴν ἰδία τὴν Λοδοΐσκα, ἡ ὁποία εἶχε μεταμφιεσθῆ σὲ ἀξιωματικὸ, γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἐκδικηθῆ προσωπικῶς τὸν ὕβριστὴ τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της !...

Ὁ Ρὸπ ἐταράχθηκε τόσο ἀπὸ τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἀποκάλυψη, ὥστε, χωρὶς νὰ χάση στιγμὴ, διεπέρασε μὲ τὸ ξίφος του τὸ στῆθος του κ' ἔπεσε νεκρός !

***

Ὁ Ταλλεϋὰν ντὲ Ρεῦ διηγεῖται καὶ τὸ ἑξῆς καταπληκτικὸ ἀνέκδοτο :

Ἡ περίφημος ἠθοποιὸς Μπωπρὲ τσακώθηκε, κάποτε, κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς πρόβας, ἐπάνω στὴ σκηνή, μὲ μιὰ νεαρὰ ἠθοποιό.

Καὶ, καθὼς βρισκόταν σὲ ἐξάλλη κατάσταση, ἅρπαξε ἕνα σπαθὶ ἀπὸ μιὰ πανοπλία ποὺ ἦταν κρεμασμένη κάπου ἐκεῖ, καὶ ὥρμησεν ἐναντίον τῆς ἀντιπάλου της. Ἡ νεαρὰ ἠθοποιὸς ἔσπευσε νὰ τὴν μιμηθῆ, κι' ἔτσι, σὲ λίγο, ἡ δυὸ γυναίκες ἄρχισαν νὰ ξιφομαχοῦν μὲ μανία... Τέλος ἡ Μπωπρὲ, μ' ἕναν ἐπιδέξιο διπλισμὸ, κατώρθωσε νὰ τραυματίση τὴν ἀντίπαλο της στὸ λαιμό. Θὰ τὴν ἐφόνευε βέβαιος, ἂν δὲν ἐπρολάβαιναν νὰ τὴν συγκρατήσουν οἱ παρευρισκόμενοι στὴ σκηνὴ ἠθοποιοί.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Ο ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ Η ΜΑΓΙΟΠΟΥΛΑ

ΤΟΥ Μ. ΩΛΝΟΥ

Ἦταν μιὰ φορὰ ἕνας βασιληᾶς καὶ μιὰ βασίλισσα ποὺ εἶχαν μονάχα ἕνα παιδί, το ὁποῖο ἀγαποῦσαν πάρα πολύ. Τὸ παιδὶ αὐτὸ ἦταν τόσο χοντρὸ ὅσο ὁ πιὸ χοντρὸς ἄνθρωπος καὶ τόσο κοντὸ ὅσο ὁ πιὸ μικρὸς νάνος. Ἡ ἀσχημιά του ὅμως δὲν ἦταν τίποτε μπροστὰ στὴν κακία τῆς ψυχῆς του. Ἡ βασίλισσα τὄχε βαφτίσει καὶ τὄλεγε «Θηρίο» !

Ὅταν τὸ παιδὶ ἐμεγάλωσε κάπως, ὁ βασιληᾶς τοῦ πῆρε ἕνα δάσκαλο. Ὁ δάσκαλος αὐτὸς εἶχε ἐπίσης ἕνα παιδὶ ποὺ λεγότανε Λέανδρος καὶ ἦταν τόσο καλὸ ποὺ τὸ ἀγαποῦσε ὅλος ὁ κόσμος.

Μιὰ μέρα ἦρθαν ξένοι ἀπεσταλμένοι στὸ παλάτι τοῦ βασιληᾶ. Τὸ βασιλόπουλο ἔτρεξε νὰ τοὺς ἰδῇ μαζὺ μὲ τὸ Λέανδρο. Τότε οἱ ξένοι ἐπῆραν τὸ Λέανδρο γιὰ βασιλόπουλο καὶ τοῦ ἔκαμαν βαθειὲς ὑποκλίσεις, ἐνῷ στὸ πραγματικὸ βασιλόπουλο ἔρριξαν μόνο μιὰ περιφρονητικὴ ματιά. Ὁ Λέανδρος τοὺς ἐφώναξε πολλὲς φορὲς ὅτι δὲν ἦταν αὐτὸς τὸ βασιλόπουλο, μὰ ἐκεῖνοι δὲν τὸν ἄκουσαν. Καὶ ὅταν οἱ ξένοι ἔφυγαν, τὸ βασιλόπουλο, γεμᾶτο ἀπὸ χολή, ὥρμησε ἐπάνω στὸ Λέανδρο καὶ τὸν χτυποῦσε σὰ μανιακό. Θὰ τὸν σκότωνε ἂν οἱ ὑπηρέται τοῦ παλατιοῦ δὲν ἔτρεχαν νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπὸ τὰ χέρια του.

Τὸ βασιλόπουλο ὁρκίσθηκε ἀπὸ τότε νὰ κάμῃ μεγάλο κακὸ στὸ Λέανδρο καὶ ἡ μητέρα του ἡ βασίλισσα ποὺ τὸ ἀγαποῦσε ὑπερβολικά, ὑποσχέθηκε νὰ τὸ βοηθήσῃ.

Μιὰ μέρα τὸ βασιλόπουλο, σύμφωνα μὲ τὴ συμβουλὴ τῆς βασίλισσας, ἐπῆγε στὸ κυνῆγι. Ὁ Λέανδρος ποὺ ἦταν κάπου ἐκεῖ κοντὰ στὸ δάσος, ἄκουσε τὸ θόρυβο καὶ τὰ γαυγίσματα τῶν σκυλιῶν κ' ἔτρεξε νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει. Τότε ὅμως οἱ ἀκόλουθοι τοῦ βασιλόπουλου ὥρμησαν ἐπάνω του γιὰ νὰ τὸν σκοτώσουν καὶ ὁ Λέανδρος μόλις καὶ μετὰ βίας κατώρθωσε νὰ τοὺς ξεφύγῃ καὶ νὰ σωθῇ.

Ἐκάθησε τότε σ' ἕνα κρυφὸ μέρος καὶ συλλογιζότανε τὶ νὰ κάμῃ, ὅταν μιὰ ὡραιοτάτη γυναίκα παρουσιάστηκε μπροστά του.

— Καλό μου πριγκηπόπουλο, τοῦ εἶπε τότε αὐτὴ ἡ γυναῖκα, μὴ στενοχωριέσαι καθόλου. Ἐγὼ θὰ σὲ κάμω ἕνα μεγάλο καὶ πλούσιο βασιληᾶ. Ἔλα ὅμως νὰ σὲ κάμω πρῶτα **ἀερικό.**

— Καὶ γιατὶ θὰ μὲ κάνῃς ἀερικό ; ρώτησε ὁ Λέανδρος.

— Γιατὶ ἔτσι θὰ μπορῇς νὰ εἶσαι ἀόρατος ὅταν θέλῃς, ἀποκρίθηκε ἡ ὡραία γυναίκα, θὰ μπορῇς νὰ ταξειδεύῃς στὸν ἀέρα ἢ μέσα στὸ νερό, θὰ μπορῇς νὰ μπαίνῃς παντοῦ καὶ ὅταν θέλῃς θὰ ξαναγυρίζῃς στὴν παληά σου μορφή.

Ὁ Λέανδρος δέχτηκε καὶ ἡ ὡραία γυναίκα τοῦ ἔδωσε ἕναν κόκκινο σκοῦφο : ὅταν τὸν ἐφοροῦσε γινότανε ἀερικό, κι' ὅταν τὸν ἔβγαζε ξαναγινότανε ἄνθρωπος. Τοῦ ἔδωσε καὶ τρία τριαντάφυλλα ποὺ ἦσαν κι' αὐτὰ θαυματουργὰ καὶ ἔπειτα χάθηκε.

Σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξύ, τὸ βασιλόπουλο εἶχε πῆ στὸν πατέρα του τὸ βασιληᾶ, ὅτι τάχα ὁ Λέανδρος θέλησε νὰ τὸν δολοφονήσῃ. Κι' ὁ βασιληᾶς διέταξε νὰ τὸν πιάσουν. Ὁ Λέανδρος ὅμως, μὴ ξέροντας τίποτα, ἀνέβηκε σ' ἕνα ὡραῖο ἄλογο καὶ πῆγε στὸ παλάτι. Προτοῦ ὅμως μπῇ μέσα, φόρεσε τὸν κόκκινο σκοῦφο ποὺ τοὔδωσε ἡ μάγισσα κ' ἔγινε ἀόρατος.

Ἔτσι ἀόρατος μπαίνοντας στὸ παλάτι ὁ Λέανδρος εἶδε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ βασιλόπουλο ποὺ καθότανε μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὸν τοῖχο. Πλησίασε τότε καὶ τοῦ κάρφωσε στὸν τοῖχο τὸ αὐτί ! Τὸ βασιλόπουλο ἔβαλε τὶς φωνές, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ ἰδῇ ποιὸς τοὔκανε αὐτὸ τὸ κακό. Ἡ βασίλισσα τὸ ἄκουσε κ' ἔτρεξε, μὰ ὁ Λέανδρος ἄρχισε νὰ τὴν χτυπάῃ μὲ τὸ καμτσίκι του χωρὶς νὰ φαίνεται. Ὁ βασιληᾶς ἀκούγοντας τὶς φωνές, ἔτρεξε κι' αὐτός, ἀλλὰ μὴ βλέποντας τίποτε εἶπε πὼς ἡ βασίλισσα σίγουρα θὰ εἶχε τρελλαθῇ.

Ὁ Λέανδρος σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ βγῆκε στὸν κῆπο, ἀνέβηκε στ' ἄλογό του κ' ἔφυγε...

***

Ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς μέρες ταξεῖδι, ἔφτασε σὲ μιὰ μεγάλη πολιτεία, μὲ τόση πομπὴ καὶ μεγαλοπρέπεια, ὥστε ἡ βασίλισσα τῆς πολιτείας αὐτῆς καὶ ἡ πριγκήπισσες τὸν δέχτηκαν μὲ μεγάλες τιμές.

Σέ λίγες μέρες, ὁ Λέανδρος κατάλαβε ὅτι ἡ βασίλισσα ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ ἀπὸ τὶς πριγκήπισσες γιὰ γυναίκα του, κ' ἐπειδὴ ἦσαν ὅλες τους φρικτὰ ἄσχημες τὶς ἄφησε, καβαλλίκεψε τὸ ὡραῖο του ἄλογο καὶ ξεκίνησε γιὰ καινούργιες περιπέτειες.

Στὸ δρόμο, ἐνῷ ἔμπαινε σ' ἕνα μεγάλο δάσος, ἄκουσε τὴν παραπονιάρικη φωνὴ μιᾶς νέας, κι' ἀμέσως κατόπι εἶδε τέσσερες ὁπλισμένους ἀνθρώπους ποὺ ἔσερναν μαζύ τους ἕνα κορίτσι, ἴσαμε δεκατεσσάρων χρονῶν. Ὁ Λέανδρος κατέβηκε τότε ἀπὸ τὸ ἄλογό του καὶ φόρεσε τὸν κόκκινο σκοῦφο του.

Μὲ πῆραν γιὰ τὴν κόρη τῆς μάγισσας

Οἱ κλέφτες, ποὺ τόν εἶχαν προτήτερα ἀντιληφθῆ, νόμισαν τώρα ὅτι εἶχε φύγει. Θέλησαν ὅμως νὰ πιάσουν τὸ ἄλογό του κι' ἄρχισαν νά τρέχουν ἀπὸ πίσω του, ἀφήνοντας ἕνα μονάχα κλέφτη κοντὰ στὸ κορίτσι. Ὁ Λέανδρος ἔπιασε τότε τὸν κλέφτη αὐτόν χωρὶς νὰ φαίνεται καὶ τὸν ἔδεσε σ' ἕνα δέντρο. Ἕνας δεύτερος κλέφτης ἄκουσε τὶς φωνὲς τοῦ πρώτου κι' ἔτρεξε νὰ τὸν βοηθήσῃ, μὰ ὁ Λέανδρος, ἀόρατος πάντα, τὸν ἔδεσε κι' αὐτόν. Ἐφώναξε τότε τὸ ἄλογό του, τὸ ὁποῖο ἔτρεξε ἀμέσως στὴ φωνή του, κι' ἀγκαλιάζοντας τὸ ὡραῖο κορίτσι, τοῦ εἶπε νὰ καβαλλήσῃ νὰ φύγουν.

Εἶχε βγάλει τώρα τὸ σκοῦφο του καὶ ἡ Ἀμπρικοτίνα—ἔτσι λεγότανε τὸ κορίτσι—ἐθαύμασε τὴν ὠμορφιά του καὶ τοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία της :

— Μιὰ μάγισσα, τοῦ εἶπε, ἀγάπησε ἕνα πρίγκηπα καὶ τὸν παντρεύτηκε. Ὁ πρίγκηπας ὅμως τὴν ἐβαρέθηκε σὲ λίγο γιατὶ ἦταν ἄσκημη καὶ κακή. Δοκίμασε λοιπὸν νὰ φύγῃ, μὰ ἡ μάγισσα θύμωσε καὶ τὸν ἔκλεισε μέσα σὲ μιὰ σπηλιά. Ἡ μάγισσα εἶχε κάμει μὲ τὸν πρίγκηπα ἕνα ὡραιότατο κορίτσι καὶ τὄχε κοντά της στὸ παλάτι της, μέσα στὸ ὁποῖο κανένας δὲν γερνοῦσε κι' ὅλοι ἦσαν νέοι κι' ἀγέραστοι !...

Κυττάξετέ με ἐμένα, εἶπε τὸ κορίτσι στὸ Λέανδρο. Ἔχω διακόσια χρόνια τώρα ποὺ εἶμαι πάντοτε ἡ ἴδια. Δὲν γέρασα γιατὶ κι' ἐγὼ ζοῦσα στὸ παλάτι τῆς μάγισσας, ὑπηρετῶντας τὴν κόρη της. Καὶ τώρα, ξέρεις γιατὶ αὐτοὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι μ' ἔπιασαν ;

— Γιὰ πές μου το, εἶπε ὁ Λέανδρος, θέλω πολὺ νὰ τὸ μάθω.

— Ἕνα κακὸ βασιλόπουλο, ποὺ τὸ λένε «Θηρίο», ἀγαπάει τὴν κόρη τῆς μάγισσας. Αὐτὸ ἔστειλε τοὺς κλέφτες ἐκείνους γιὰ νὰ τῆς κλέψουν τὴν κόρη. Μὰ αὐτοὶ δὲν τολμοῦσαν νὰ μποῦν στὸ παλάτι καὶ φύλαγαν ἀπέξω. Καὶ ὅταν βγῆκα ἐγὼ καμμιὰ φορὰ μὲ τὶς χῆρες μου, μὲ πῆραν γιὰ τὴν κόρη τῆς μάγισσας καὶ μ' ἅρπαξαν...

— Μπορῶ νὰ ἰδῶ αὐτὴν τὴν ὡραία μαγιοπούλα ; ρώτησε τότε ὁ Λέανδρος.

— Δὲν σοῦ τὸ συμβουλεύω, ἀποκρίθηκε τὸ κορίτσι. Γιατὶ ἡ μάγισσα θὰ μᾶς ἐθανάτωνε καὶ σένα καὶ μένα.

Στὸ μεταξὺ ἔφτασαν κοντὰ στὸ παλάτι τῆς μάγισσας, κι' ὁ Λέανδρος ἄφησε τὸ κορίτσι νὰ μπῇ μέσα. Ἔπειτα φόρεσε τὸν κόκκινο σκοῦφο του καὶ μπῆκε κι' αὐτὸς ἀόρατος στὸ παλάτι. Μέσα ἐκεῖ δὲν ὑπῆρχε κανένας ἄντρας, ὅλη ἡ ὑπηρεσία ἦταν ἀπὸ γυναῖκες.

Εἶδε τότε τὴν πεντάμορφη μαγιοπούλα ποὺ καθότανε καὶ ἄκουε τὴν Ἀμπρικοτίνα ποὺ τῆς διηγότανε τὶ τῆς εἶχε συμβῆ. Τῆς διηγήθηκε καὶ γιὰ τὸ ὥμορφο πριγκηπόπουλο ποὺ τὴν εἶχε σώσει ἀπὸ τοὺς κλέφτες τοῦ «Θηρίου».

— Πῶς ἦταν αὐτὸ τὸ πριγκηπόπουλο ; ρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον ἡ μαγιοποῦλα. Γιὰ περίγραψέ μου πῶς ἦταν. Πῶς ἤθελα νὰ ἰδῶ τὴ μορφή του !...

Ἡ Ἀμπρικοτίνα τῆς τὸν περιέγραψε ὅσο μποροῦσε καλύτερα κι' ἡ μαγιοποῦλα ἤθελε ν' ἀκούσῃ κι' ἄλλα, κι' ἄλλα ἀκόμη γιὰ τὸ ὥμορφο αὐτὸ παλληκάρι...

Σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ ὁ Λέανδρος τὴν ἐκύτταζε ἀόρατος κ' ἐθαύμαζε κι' αὐτὸς τὴν ὠμορφιὰ καὶ τὴ χάρη της...

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ μαγιοποῦλα βρῆκε, μόλις ἐξύπνησε, στὸ προσκέφαλό της πολλὰ ὡραῖα πράγματα ποὺ ὅλη τὴ νύχτα ἐγύριζε γιὰ νὰ τῆς τὰ μαζέψῃ καὶ νὰ τῆς τὰ φέρῃ ὁ Λέανδρος. Ἀνάμεσα σ' ὅλα ἦταν καὶ μιὰ δική του εἰκόνα.

— Ποιὸς νἆνε αὐτὸς ὁ ὡραῖος πρίγκηπας ! σκέφθηκε ἡ μαγιοποῦλα κ' ἐφώναξε τὴν Ἀμπρικοτίνα.

— Εἶνε ἐκεῖνος ! ἐκεῖνος κυρία, ὁ ὡραῖος νέος ποὺ σᾶς διηγήθηκα ψές ! εἶπε ἡ Ἀμπρικοτίνα.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Λέανδρος πῆγε καθὼς ἦταν ἀόρατος κοντά τους κι' ἄρχισε νὰ τραγουδάῃ τὸ ὡραιότατο τραγοῦδι. Ἡ μαγιοποῦλα τὸ ἄκουσε καταγοητευμένη καί, νομίζοντας πὼς ἡ φωνὴ ἐρχότανε ἀπὸ τὸν κῆπο, ἔστειλε τὴν Ἀμπρικοτίνα νὰ ψάξῃ γιὰ νὰ ἰδῇ ποιὸς τραγουδοῦσε τόσο ὥμορφα.

Μόλις ὅμως ἡ Ἀμπρικοτίνα βγῆκε ἔξω, ὁ Λέανδρος τῆς εἶπε :

— Ὡραία μου μαγιοποῦλα, ἐδῶ εἶμαι. Ἄδικα ἔστειλες νὰ ψάξουν στὸν κῆπο.

— Ποιός εἶσαι λοιπὸν ἐσὺ ποὺ δὲν σὲ βλέπω ; ρώτησε κατάπληκτη ἐκείνη. Εἶσαι ἐκεῖνος ποὺ θ' ἀγαπήσω ;

***

Σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ τὸ κακὸ βασιλόπουλο, ποὺ τ' ὀνομάτιζαν «Θηρίο» περίμενε ἀνυπόμονα τοὺς ἀνθρώπους του ποὺ εἶχε στείλη στὸ παλάτι τῆς μάγισσας. Ἔφτασαν τέλος αὐτοὶ καὶ τοῦ εἶπαν ὅτι μονάχα ἂν ἔστελνε ἕνα μεγάλο στρατὸ θὰ μποροῦσε νὰ μπῇ μέσα στὸ παλάτι. Γιατὶ ἡ μάγισσα εἶχε πολλὲς ἀνδρογυναῖκες ὁπλισμένες ποὺ τὸ φύλαγαν.

Ὁ βασιληᾶς, ὁ πατέρας τοῦ «Θηρίου» εἶχε πεθάνει στὸ μεταξὺ καὶ τὸ κακὸ βασιλόπουλο μάζεψε πολὺ στρατὸ καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι τῆς μάγισσας. Αὐτὴ εἶχε μάθη τώρα μὲ τὴ μαγική της δύναμη ὅτι ἡ κόρη της ἀγαποῦσε ἕνα ἀερικὸ καὶ ὅτι αὐτὸ τὸ ἀερικό, ποὺ ἦταν ὁ Λέανδρος, βρισκότανε μέσα στὸ παλάτι της καὶ ἤτανε πάρα πολὺ θυμωμένη γι' αὐτό. Μόλις λοιπὸν εἶδε τὴν κόρη της τῆς εἶπε :

— Δὲν θέλω νὰ ξέρω τίποτε γιὰ ἕνα κορίτσι ποὺ ἀγάπησε ἕνα κοινὸ ἄντρα ! Χάσου ἀπὸ μπρός μου !...

Ἡ μαγιοποῦλα ἔπεσε τότε σὲ θλίψη πολλή, γιατὶ φοβότανε τὴ μητέρα της.

Ὁ Λέανδρος ποὺ τὰ ἄκουσε ὅλα αὐτά, σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ στρατόπεδο τοῦ «Θηρίου». Ἐκεῖνος τὸν ἐδέχθηκε μὲ μεγάλη ὀργή.

— Ἄκουσε, τοῦ εἶπε ὁ Λέανδρος. Αὐτὸ ποὺ κάνεις δὲν εἶνε σωστό. Μὲ τὴ βία δὲν κάνει κανεὶς μιὰ γυναίκα νὰ τὸν ἀγαπήσῃ.

— Καὶ τί σὲ μέλλει ἐσένα ; εἶπε θυμωμένο τὸ κακὸ βασιλόπουλο. Πρόσεξε πῶς μοῦ μιλᾶς, γιατὶ θὰ διατάξω τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ σὲ πιάσουν καὶ νὰ σὲ κάμουν κομμάτια...

— Δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ κάνῃς τίποτε, εἶπε τότε ὁ Λέανδρος. Ἂν ὅμως, θέλεις νὰ πάρῃς χρήματα πολλὰ καὶ ν' ἀφήσῃς ἥσυχη τὴ Μαγιοποῦλα, μπορῶ νὰ σοῦ δώσω τρεῖς κάμαρες γεμάτες φλουριά.

Τὰ μάτια τοῦ Θηρίου ἄστραψαν ὅταν ἄκουσε γιὰ τόσο χρῆμα. Ἀλλὰ τὸ μῖσος ἦταν μεγαλείτερο ἀπὸ τὴν φιλαργυρία του κ' ἔκανε νόημα στοὺς ἀξιωματικούς του νὰ πιάσουν τὸ Λέανδρο. Ἐκεῖνος ὅμως φόρεσε ἀμέσως τὸν κόκκινο σκοῦφο του κι' ἔγινε ἄφαντος. Κ' ἔτσι ἀόρατος, ἄρχισε νὰ κτυπᾷ μὲ τὸ σπαθί του τοὺς ἀξιωματικοὺς ποὺ διασκορπίσθηκαν ἀμέσως ὅλοι.

Τότε ὁ Λέανδρος ἔβγαλε τὸ σκοῦφο του καὶ παρουσιάσθηκε μπρὸς στὸ τρομαγμένο καὶ ξεμοναχιασμένο βασιλόπουλο.

— Ἦρθε ἡ ὥρα νὰ λογαριαστοῦμε, τοῦ εἶπε. Τράβηξε τὸ σπαθί σου κ' ἔλα νὰ χτυπηθοῦμε.

Ἐχτυπήθηκαν πολλὴ ὥρα, μὲ λύσσα. Στὸ τέλος ὅμως τὸ βασιλόπουλο δέχτηκε μιὰ σπαθιὰ κατάστηθα κι' ἔπεσε νεκρό. Τότε ὁ στρατός του ἀνακήρυξε τὸ Λέανδρο γιὰ βασιλέα του !

Ὁ Λέανδρος ἔτρεξε εὐθὺς στὸ παλάτι τῆς μάγισσας καὶ παρουσιάσθηκε στὴ μαγιοπούλα ποὺ καθόταν μαζὺ μὲ τὴ μητέρα της.

Ἡ μαγιοποῦλα τὸν ἀνεγνώρισε ἀμέσως κ' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά του.

Ἡ μάγισσα ἐθύμωσε στὴν ἀρχὴ βλέποντας τὴ μοναχοκόρη της στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς νέου. Ἔπειτα ὅμως εἶδε τί ὡραῖο καὶ ταιριαστὸ ζευγάρι ἦσαν οἱ δυό τους ἔτσι ἀγκαλιασμένοι, καὶ εἶπε :

— Ἔχετε τὴν εὐχή μου, παιδιά μου. Ὅλοι οἱ θησαυροί μου εἶνε δικοί σας καὶ ὅλη μου ἡ δύναμη στὴ διάθεσή σας !...

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ἔγινε ὁ γάμος τους μὲ πομπὴ καὶ μεγαλεῖο. Ὁ Λέανδρος ἐπῆρε τότε τὴν ἀγαπημένη του μαζὺ μὲ τὴν Ἀμπρικοτίνα καὶ πῆγε στὸ βασίλειό του, ὅπου ἔζησαν εὐτυχισμένοι χρόνια πολλά...

Μ. Ὀλνοῦ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΥΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΜΠΕΡΤΟΛΔΟΥ

Ξέρετε πότε ἐξεδόθη γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Μπερτόλδος, τὸ ὡραῖο αὐτὸ ἀνάγνωσμα, τὸ ὁποῖο κυκλοφορεῖ σήμερα σ' ἑκατομμύρια ἀντιτύπων ἀνὰ τὸ πανελλήνιον ;

Πρὸ δυόμισυ αἰώνων, δηλαδή στὰ 1683. Ἡ πρώτη ἔκδοσίς του ἔφερε τὸν παρακάτω πομπώδη τίτλον :

Πανουργίαι ὑψηλόταται τοῦ Μπερτόλδου, ἐν ταῖς ὁποίαις φανερώνεται ἕνας χωριάτης πανοῦργος καὶ ὀξύνους, ὁ ὁποῖος ὕστερα ἀπὸ διάφορα καὶ δυσβάστακτα πάθη ὅπου τοῦ ἐσυνέβησαν, τέλος πάντων διὰ τὸν πολύν, ὀξύτατόν του νοῦν, γίνεται ἄνθρωπος τῆς Βασιλικῆς αὐλῆς καὶ βασιλικὸς σύμβουλος, ὁμοῦ δὲ καὶ ἡ διαθήκη τοῦ αὐτοῦ, ὅπου εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἔκαμεν, καὶ ἄλλα ρητὰ ἀποφασιστικά, κατὰ πολλὰ ὡραιότατα. Ποίημα νέον καὶ πολλὰ χαριέστατον συνθεμένον Ἰταλικῶς ἀπὸ τὸν Ἰούλιον Καίσαρα δελὰ Κρότζε. Καὶ τώρα μία μεταγλωττισμένον εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων ἁπλῆν γλῶσσαν, εἰς χάριν τῶν πάντων. Ἐνετίησιν, αχπγ' (1683) παρὰ Ἀνδρέα τῷ Ἰουλιανῷ.

Τὸ μόνο σωζόμενο ἀντίτυπο ἀπὸ τὴν πρώτη σπανία αὐτὴν ἔκδοση, βρισκόταν—καὶ ἴσως νὰ βρίσκεται ἀκόμα—στὴν Αὐτοκρατορικὴ Δημόσια Βιβλιοθήκη τῆς Πετρουπόλεως.

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

— Σ' ἄρεσε, μπάρμπα, ὁ κινηματογράφος ;

— Καλὸς ἦταν, παιδί μου, μόνον ποὺ οἱ θεατρίνοι μιλοῦσαν πολὺ σιγὰ καὶ δὲν τοὺς ἄκουγα !

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

Ἡ Πόλα Νέγκρι...σωφέρ !

Ἡ διάσημη πρωταγωνίστρια τοῦ κινηματογράφου Πόλα Νέγκρι εἶνε μανιώδης αὐτοκινητήστρια. Θεωρεῖται μάλιστα ὡς πρώτης τάξεως ὁδηγὸς αὐτοκινήτου. Τελευταῖα, μὲ τὸ ὡραῖο «τορπέντο» αὐτοκίνητό τῆς συναγωνίστηκε στὴν ταχύτητα μὲ τὸ μεγάλο ἐξπρὲς Παρισίων—Χάβρης, τὸ ὑπερωκεάνειο ἐξπρές, ὅπως τὸ λένε, γιατὶ παραλαμβάνει ἀπ' τὸ Παρίσι ἐπιβάτες γιὰ τὴν Ἀμερικὴ καὶ φθάνει στὴ Χάβρη ὀλίγα μόλις λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἐκκινήσεως τῶν ὑπερωκεανείων γιὰ τὴν Νέα Ὑόρκη. Ἰδοὺ πῶς ἔγινε ὁ συναγωνισμὸς αὐτός :

Ἡ Πόλα Νέγκρι μὲ τὸν σύζυγό της—ὡς γνωστὸν παντρεύτηκε πρὸ διετίας τὸν πάμπλουτο πρίγκηπα Μντιβάνι—ἐπρόκειτο νὰ ταξειδέψουν γιὰ τὴν Νέα Ὑόρκη μὲ τὸ ὑπερωκεάνειο «Παρίσι». Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ πήγαιναν μὲ τὸ αὐτοκίνητό τους ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο τους στὸν σταθμὸ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου γιὰ νὰ πάρουν τὸ ὑπερωκεάνειο ἐξπρές, καθὼς περνοῦσαν τὴν πλατεῖα Ἁγίου Αὐγουστίνου βρέθηκαν μπροστὰ σ' ἕνα πλῆθος αὐτοκινήτων ποὺ εἶχαν ἀναγκασθεῖ νὰ σταματήσουν, γιατὶ ἕνα τρὰμ κι' ἕνα αὐτοκίνητο εἶχαν συγκρουσθεῖ κι' εἶχαν φράξει τὸ δρόμο. Ἔτσι καθυστέρησαν ἀρκετὰ λεπτὰ τῆς ὥρας κι' ὅταν ἔφθασαν στὸ σταθμὸ εἶδαν πὼς τὸ ὑπερωκεάνειο ἐξπρὲς εἶχε ξεκινήσει.

Ἡ Πόλα Νέγκρι δὲν τὰ ἔχασε καθόλου, ἀλλὰ ξεκίνησε ἀμέσως μὲ τὸ αὐτοκίνητό της—τὸ ὁποῖον σημειωτέον εἶνε μεγάλης δυνάμεως—γιὰ τὴ Χάβρη, ἀκολουθῶντας τὸν δημόσιο δρόμο. Καὶ τότε ἄρχισε μιὰ κοῦρσα τρελλὴ μεταξὺ αὐτοκινήτου ποὺ προσπαθοῦσε νὰ φτάσῃ καὶ νὰ ξεπεράσῃ τὸ ἐξπρές, μιὰ κοῦρσα ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ βλέπουμε μερικὲς φορὲς μόνο στὸν κινηματογράφο. Ἀπ' τὸ Παρίσι ὡς τὴ Ρουὲν τὸ αὐτοκίνητο τὸ ὡδηγοῦσε ὁ σύζυγος τῆς Πόλας. Ὅταν ἔφθασαν στὴν κωμόπολι Βερνὸν τὸ ἐξπρὲς προπορευόταν τοῦ αὐτοκινήτου κατὰ ἕνα χιλιόμετρο. Παρακάτω στὴν «Γέφυρα τοῦ Τόξου» τὸ αὐτοκίνητο ἔφθασε τὸ ἐξπρὲς καὶ τὸ περάσαν συγχρόνως, τὸ αὐτοκίνητο ἀπὸ κάτω, στὸν δημόσιο δρόμο καὶ τὸ ἐξπρὲς ἀπὸ πάνω, στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμή. Ὅταν ἔφθασαν στὴ Ρουέν, τὸ ἐξπρὲς εἶχε προσπεράσει πάλι τὸ αὐτοκίνητο δυὸ-τρία χιλιόμετρα. Τότε ὅμως πῆρε τὸ βολὰν στὰ χέρια της ἡ Πόλα Νέγκρι. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἐξπρὲς ἐστάθμευσε ἕνα λεπτό, ὅπως πάντα στὸ σταθμὸ τῆς πόλεως, ἡ Πόλα, ἡ ὁποία ἀναγκάσθηκε κι' ἐκείνη μέσ' στὴν πόλι νὰ ἀνακόψῃ λίγο τὴν ταχύτητά της, κατώρθωσε στὴν ἔξοδο τοῦ Ρουὲν νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὸ ἐξπρές. Ἀλλὰ ἀπ' τὴ Ρουὲν ὡς τὴ Χάβρη ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ εἶνε κατὰ πολλὰ χιλιόμετρα συντομώτερη ἀπ' τὸν δημόσιο δρόμο. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ δαιμονισμένη πρωταγωνίστρια ἀνέπτυξε ὅλη τὴν ταχύτητα τοῦ αὐτοκινήτου της, σὲ βαθμὸ ποὺ τέσσαρες φορές, σὲ ἐπικίνδυνες στροφὲς παρ' ὀλίγο νὰ τσακισθῇ. Τέλος, ὅταν τὸ αὐτοκίνητο ἔφθασε στὴν ἀποβάθρα τῆς Χάβρης, ἀκούσθηκε καὶ τὸ ἐξπρές, τὸ ὁποῖον εἶχε μείνει πίσω ἕνα χιλιόμετρο.

Ἔτσι ἡ Πόλα Νέγκρι νίκησε τὸ «ὑπερωκεάνειο ἐξπρὲς» καὶ ἀπέδειξε πὼς ὅτι θέλει ἡ γυναῖκα, τὸ θέλουν κι' ὁ Θεὸς κι' ὁ Διάβολος, κατὰ τὴν παροιμία.

***

Ἡ μύτη ποὺ ξαναμπῆκε στὴ θέσι της

Ἕνα ἀγγλικὸ ἰατρικὸ περιοδικὸ περιγράφει μιὰ πρωτοφανῆ, σχεδὸν ἀπίστευτη, χειρουργικὴ ἐπέμβασι ποὺ ἔγινε πρὸ ὀλίγου καιροῦ σ' ἕνα ἀπ' τὰ νοσοκομεῖα τοῦ Λονδίνου. Κάποιος ἱπποκόμος, καθὼς περιποιόταν τὰ ἄλογα τοῦ προϊσταμένου του στὸ σταῦλο, γλύστρησε ξαφνικὰ καὶ χτύπησε ἐπάνω στὸ τζάμι τοῦ παραθύρου. Τὸ τζάμι ἔσπασε καὶ ἕνα ἀπ' τὰ κομμάτια του....ἔκοψε σὰν ξυράφι τὴ μύτη τοῦ δυστυχοῦς ἱπποκόμου. Μερικοὶ γείτονες ἔτρεξαν, καθὼς ἄκουσαν τὶς φωνές του, τὸν πῆραν καὶ τὸν μετέφεραν στὸ κοντινότερο νοσοκομεῖο, ὅπου ὁ ἴδιος ὁ διευθυντὴς κατώρθωσε νὰ σταματήσῃ τὴν ἀκατάσχετη αἱμοραγία του. Ὕστερ' ἀπ' αὐτό, ὁ διευθυντὴς ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ ἕνας ἀπ' τοὺς καλυτέρους χειρούργους τοῦ Λονδίνου, ρώτησε :

— Ποῦ εἶνε ἡ μύτη τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ;

Οἱ βοηθοὶ ρώτησαν κι' αὐτοὶ τὸν τραυματία κι' ἐκεῖνος, τοὺς ἀπήντησε ὅτι τὴν εἶχε ἀφήσει στὸν τόπο τοῦ ἀτυχήματος.

Τότε ἕνας ἀπ' τοὺς βοηθοὺς κατέβηκε τρέχοντας κάτω, πῆρε τὴν μοτοσυκλέτα του κι' ἔτρεξε στὸν σταῦλο ὅπου, ψάχνοντας μέσ' στὸ σανὸ βρῆκε τὴν κομένη μύτη τοῦ ἱπποκόμου. Τὴν πῆρε καὶ τὴν πῆγε στὸν διευθυντὴ τοῦ νοσοκομείου, ὁ ὁποῖος τὴν ἔπλυνε καλά, τὴν ἀπολύμανε καὶ τὴν ξανάβαλε κατόπιν μὲ προσοχὴ στὴ θέσι της. Ἀφοῦ τὴν ἐφήρμοσε καλὰ τὴν ἔρραψε μὲ χειρουργικὴ κλωστὴ κάνοντας ἕνα εἶδος μεταμοσχεύσεως.

Εὐτυχῶς ὅτι ἡ μύτη, παρ' ὅλον ὅτι εἶχε μείνει μία ὁλόκληρη ὥρα ἀπεσπασμένη ἀπ' τὸ σῶμα καὶ χωρὶς κυκλοφορία αἵματος «δὲν εἶχε νεκρωθεῖ» ὅπως λένε οἱ χειροῦργοι. Κι' ἔτσι, ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μῆνες εἶχε κολλήσει φυσικότατα στὸ πρόσωπο τοῦ ἱπποκόμου, ξαναπέρνοντας σιγὰ-σιγὰ ζωή. Σήμερα ἡ μύτη εἶνε τελείως ἐφαρμοσμένη καὶ στέκεται πολὺ καλὰ στὴ θέσι της. Στὸ πρόσωπο τοῦ ἱπποκόμου φαίνονται μόνον ἡ οὐλές ἀπ' τὸ ράψιμο.

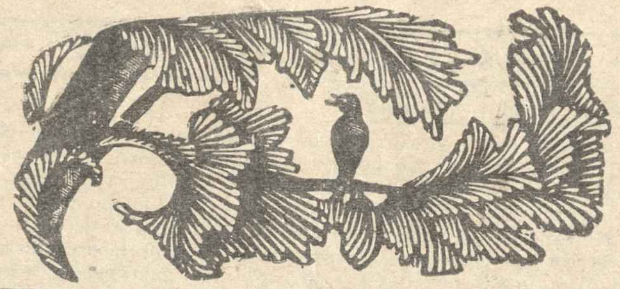

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ἡ δευτέρα τῆς Πεντακοστῆς ἡμέρα νυμφαγορᾶς στὸ Μοναστῆρι. Νύφες ποὺ ἀγοράζονται. Τὸ τάσι μὲ τὸ νερὸ στὸ Κρούσσοβο. Ἡ πρώτη δοκιμασία τῶν νεονύμφων. Ὁ ἀλευροδιαγωνισμὸς τῆς Σαμαρίνας. Ἀγῶνες ἰσορροπίας ἀπάνω σ' ἕνα κούτσουρο. Περίεργα ἤθη καὶ ἔθιμα. Τὸ μήνυμα τοῦ γαμπροῦ. Οἱ ποιὸ λογικοὶ γαμπροὶ τοῦ κόσμου εἶνε οἱ τῆς Ἀχρίδος. Ὁ Σκάμανδρος τῆς Τροίας καὶ ἡ Μοναστηριώτισσες. Ἡ λιτανεία τοῦ νεροῦ καὶ τὸ προσκύνημα τῆς βρύσης. Καὶ ἕνα τραγοῦδι Ἑλληνικὸ μέσα στὰ Βλαχοβουλγάρικα. Ὅταν δὲν «τάξει» ὁ γαμπρός!

Οἱ γάμοι στὸ ἑλληνικώτατο Μοναστῆρι γίνουνται κατὰ πολὺ περίεργο τρόπο. Τὴ δεύτερη μέρα τῆς Πεντηκοστῆς κατεβαίνουν στὴν πόλι αὐτὴ ἀπὸ τὰ γύρω χωριά, χωρικοὶ καὶ χωρικές, παλληκάρια καὶ κοπέλλες μὲ τὶς γραφικές τους τὶς στολές, φτάνουν στὸ σταροπάζαρο τῆς πόλεως κ' ἐκεῖ βλέπει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, συμπαθεῖ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ καταλήγουν στὸ ἀρραβώνιασμα. Ἂν ἕνας νέος δῆ στὴ συγκέντρωσι αὐτὴ μιὰ κοπέλλα καὶ τοῦ ἀρέσει, πάει σὲ κανέναν κοινὸν φίλον ἢ στὸν μπακάλη τῆς γειτονιᾶς, τοῦ λέει τὸν πόνο του καὶ γίνεται τὸ συμπεθεριό!

Ἡ νύφη πρέπει νὰ εἶνε πάντα 5—10 χρόνια μεγαλείτερη ἀπὸ τὸ γαμπρό. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ στὴν ἡλικία ὀφείλεται σὲ δύο λόγους: Πρῶτα γιατὶ οἱ γονεῖς τῶν κοριτσιῶν, ἔχοντας ἀνάγκην χεριῶν νὰ τοὺς βοηθοῦνε στὰ χωράφια κρατοῦνε τὶς κοπέλλες τους καὶ δὲν τὶς παντρεύουν εὔκολα καὶ δεύτερον γιατὶ κι' ὁ γαμπρὸς θέλει μιὰ γυναίκα δυνατώτερη ἀπὸ αὐτόν, γιὰ νὰ ἐργάζεται ἴσα μ' αὐτὸν στοὺς ἀγρούς.

— Ἡ μικρὴ γυναίκα εἶνε μπελᾶς, σᾶς λένε οἱ Μακεδόνες χωριάτες.

Ἅμα θὰ ἔρθη ἡ ὥρα νὰ ἀλλαχθοῦν τὰ δαχτυλίδια ὁ γαμπρὸς «ἀγοράζει» τὴ νύφη δίνοντας ἕνα ποσὸν χρημάτων!

***

Στὸ Κρούσσοβο τοῦ Μοναστηριοῦ τὴν τρίτη μέρα τοῦ γάμου, ὁδηγοῦνται οἱ νεόνυμφοι στὴ βρύση τοῦ χωριοῦ. Ἐκεῖ ρίχνουν σ' ἕνα χάλκινο τάσι, πολὺ ἀνοιχτὸ καὶ γεμᾶτο νερό, τὸ ὁποῖο λένε «τσαπσί», ἕνα χρυσὸ ἢ ἀσημένιο ἀρχαῖο νόμισμα. Οἱ νεόνυμφοι βουτῶντας τὸ πρόσωπό τους στὸ νερό, προσπαθοῦν νὰ πιάσουν τὸ νόμισμα μὲ τὸ στόμα τους, ἐνῶ συγχρόνως ἡ συνοδεία τοῦ γάμου, ἡ γυναῖκες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, χωρισμένες σὲ δυὸ χορούς, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, τραγουδοῦν διάφορα ἐπιθαλάμια κατάλληλα μὲ τὴν περίστασι.

Τὸ γαμήλιο αὐτὸ παιχνίδι γίνεται καὶ στὴν Σαμαρίνα, μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι μέσα στὸ χάλκινο τάσι ἀντὶς γιὰ νερὸ βάζουνε ἀλεῦρι. Μὲ τὸ ἀλεῦρι τὸ θέαμα εἶνε κωμικότερο καὶ μαρτυρικότερο γιὰ τοὺς νεονύμφους. Γιατὶ καθὼς χώνουν τὸ πρόσωπό τους μέσα στὸ ἀλεῦρι, γιὰ νὰ πιάσουν τὸ νόμισμα καὶ καθὼς ἀναπνέουν, τὸ ἀλεῦρι μπαίνει μέσα στὰ ρουθούνια τους καὶ τοὺς πνίγει ἐνῶ οἱ συμπέθεροι ξεκαρδίζονται στὰ γέλια!...

***

Στὰ χωριὰ τῆς Πρέσπας πάλιν ἔχουν τὴ συνήθεια νὰ ἀνεβάζουν τοὺς νεονύμφους, μετὰ τὴν ἱεροτελεστία, καὶ τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ στρώνεται τοῦ γάμου τὸ τραπέζι, ἀπάνω σὲ στρογγυλοὺς κορμοὺς καυσοξύλων, τοποθετημένους σὲ ἔδαφος ποὺ γλυστράει τρομερά. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀπάνω, οἱ δυστυχεῖς νεόνυμφοι, εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ προσκυνοῦν διαρκῶς τοὺς συμπεθέρους ποὺ τρῶν καὶ πίνουν καὶ τοὺς εὔχονται... νἆναι «στερεωμένοι»!..

Τὸ θέαμα αὐτὸ εἶνε φυσικὰ κωμικότατο. Κατὰ τὰς ὑποκλίσεις, οἱ δύο νεόνυμφοι, γιὰ νὰ μὴ πέσουν, προσπαθοῦν νὰ συγκρατηθοῦν ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Ἔτσι ἀναγκάζονται νὰ ἔρχωνται σὲ ἄμεσο ἐπαφὴ καὶ νὰ σφιχταγκαλιάζωνται, πρὸς μεγάλην διασκέδασιν τῶν συμποσιαζόντων συμπεθέρων.

***

Ἔπειτα οἱ νεόνυμφοι φιλοῦν τὸ χέρι τῶν προσκαλεσμένων, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὸν παππᾶ. Ἀφοῦ δὲ τελειώσει τὸ χειροφίλημα τοὺς ὁδηγοῦν στὸν νυμφικὸ θάλαμο καὶ περιμένουν ἀπ' ἔξω τὸ μήνυμα τοῦ γαμπροῦ γιὰ τὴν ἁγνότητα τῆς νύφης. Τὸ μήνυμα αὐτὸ τὸ δίνει ὁ γαμπρὸς βγαίνοντας στὸ παράθυρο τῆς παστάδος καὶ ρίχνοντας δυὸ πιστολιές. Τότε πειὰ ἀρχίζουν τὰ νταούλια νὰ χτυπᾶνε, οἱ συμπέθεροι νὰ τραγουδοῦν, οἱ «μπράτιμοι» νὰ πυροβολοῦν, ἡ γυναῖκες νὰ κερνοῦν, ἡ γρηὲς νὰ εὔχωνται, τὰ κορίτσια νὰ χορεύουν, καὶ νὰ φωνάζουν τὰ μικρὰ παιδιά. Γίνεται δηλαδὴ ἕνας ἀλλαλαγμὸς κ' ἕνα πανδαιμόνιο πρωτοφανές.

Τὴν ὥρα αὐτὴ ὅ,τι σφάγιον βροῦν οἱ καλεσμένοι στὴν αὐλή τῶν νεονύμφων, ἀρνί, μοσχάρι, κότες, χῆνες, πάπιες, βῶδι, θὰ τὸ σφάξουν, χωρὶς νὰ τολμήση κανένας νὰ τοὺς ἐμποδίση. Γιὰ τοῦτο οἱ νοικοκυραῖοι ἀπὸ τὴν παραμονὴ τοῦ γάμου, ἀπομακρύνουν ὅλα τὰ ζῶα ἀπὸ τὸ σπίτι τους, ἀφήνοντας μόνον ὅσα θέλουν νὰ θυσιάσουν γιὰ τὴ χαρὰ τοῦ γάμου.

***

Κι' ὅμως τὰ ἔθιμα αὐτὰ ἔχουν τὴν ἀρχή τους καὶ τὶς ἐξηγήσεις τους.

Τὸ ἀστεῖο τοῦ τασιοῦ μὲ τὸ νερὸ καὶ ἰδίως τῶν καυσοξύλων πάνω στὰ ὁποῖα τοποθετοῦν τοὺς νεονύμφους, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ πιάνωνται ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἔχει τὴν ἑξῆς αἰτία:

Οἱ εἰς γάμου κοινωνίαν ἐρχόμενοι στὰ μέρη αὐτά, εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νέοι, ποὺ ζῆσαν στὰ βουνὰ καὶ κόσμο δὲν εἶδανε στὴ ζωή τους. Τὴ νύφη πρώτη φορὰ τὴν βλέπουνε. Κ' ἔτσι, ἐπειδὴ ὑπάρχει φόβος νὰ ναυαγήση ὁ γάμος ἀπὸ ὑπερβολικὴ ντροπή, μὲ τ' ἀστεῖα αὐτὰ τοὺς ἀναγκάζουν δημοσίᾳ, νὰ ἔρθοῦν σὲ κάποια ἐπαφὴ ἀναμεταξύ τους, τοὺς δίνουν θάρρος καὶ σκοτώνουν μέσα τους τὴν πρωτογονη τῶν χωρικῶν σύστολή.

***

Στὰ χωριὰ τῆς Ἀχρίδος πάλιν, ὁ γαμπρὸς ὑποδέχεται τὴ νύφη μέ... ραβδισμούς!

Τὴν ὥρα δηλαδὴ ποὺ ἡ νύφη μπαίνει στὸ σπίτι του, τὴν περιμένει κρατῶντας ἕνα χλωρὸ κλωνάρι δέντρου, στὰ παρακλάδια τοῦ ὁποίου ἔχουν δέσει μῆλα! Κι' ἀρχίζει νὰ τὴ χτυπάει ὥς ποὺ νὰ πέση καὶ τὸ τελευταῖο μῆλο ἀπ' τὸ κλαδί.

Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἡ νύφη ὀφείλει νὰ ὑποτάσσεται τυφλὰ στὸν ἄντρα της, γιατὶ ἀλλοιῶς:

— Ὅπου δὲν πίπτει λόγος, πίπτει ράβδος!...

***

Στὴν πόλι πάλι τοῦ Μοναστηριοῦ ὑπάρχει ἕνα ἔθιμο, τὸ ὁποῖον φαίνεται νὰ ἔχη σχέσιν πρὸς τὸ ἀρχαῖο ἔθιμο τῶν λουομένων κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν γάμων τῶν παρθένων, ἡ ὁποῖες μπαίνοντας στὸ ποτάμι —τὸν Σκάμανδρον τῆς Τροίας— φώναζαν:

—«Λάβε, Σκάμανδρε, τὴν ἁγνότητά μου!»

Στὸ Μονάστηρι γίνεται αὐτὸ τὴν Πέμπτην, τὴν πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ γάμου. Τὴ μέρα αὐτὴ ἡ μελλόνυμφος προσκαλεῖ τὶς φιλενάδες της σὲ ἕνα δεῖπνο ἀποχαιρετιστήριο τρόπον τινά.

Αὐτὲς πρέπει νὰ πᾶνε μοναχές, ἢ συνοδευόμενες ἀπὸ ἕναν νέο τῆς οἰκογενείας των, ἀδελφό τους ἢ ἐξάδελφό τους καὶ φέρνοντας καὶ δῶρα στὴν νύφη, δῶρα τοῦ νοικοκυριοῦ, κεντήματα, μαξιλάρια. Ποτὲ φαγώσιμα. Τὸ τραπέζι αὐτό, στὸ ὁποῖο κάθονται μόνον κορίτσια, κρατάει ὥς ἀργὰ τὴ νύχτα, μὲ τραγούδια καὶ ὄργανα διάφορα.

Τὸ πρωΐ, σὰν ξημερώσει, ὅλη αὐτὴ ἡ συνοδεία τῶν κοριτσιῶν, μὲ τὴ μουσικὴ τοῦ τόπου μπροστά, θὰ ὁδηγήσουν τὴν νύφη, σὲ τρεῖς διάφορες βρύσες τῆς πόλεως. Ἐκεῖ ἀφοῦ τὴ ραντίσουν μὲ νερὸ καὶ τὴν ποτίσουν μ' ἀσημένιο τάσι, θὰ τῆς τραγουδήσουν, τραγούδια ἐπίτηδες ταιριασμένα, γιὰ τὴν τελετὴ αὐτή. Ἀπὸ τὰ τραγούδια αὐτὰ σᾶς παραθέτουμε ἕνα, κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐν Μοναστηρίῳ ἐγκρίτου ἰατροῦ κ. Α. Χριστίδου.

Ἄνοιξαν τὰ οὐράνια
τὰ δώδεκα βαγγέλια,
καὶ πῆραν τὸ παιδάκι μου
ἀπὸ τὰ δυό μου χέρια.

Ὅταν σ' ἐγέννα ἡ μάνα σου,
ὁ ἥλιος ἐκατέβη,
καὶ σοὔγραψε τὴν ὠμορφιὰ
καὶ πάλιν πίσω ἀνέβη.

Χαρὰ σ' ἐσένα πεθερά,
ποὺ γέννησες τέτοιον υἱγιὸ
καὶ πέρνεις τέτοια νύφη
κι' ἔκανες ζεῦγος ταιριαστό

Τὸ περίεργο δὲ εἶνε ὅτι μέσα σ' αὐτά, τραγουδᾶνε κ' ἕνα ἑλληνικὸ τραγοῦδι, ποὺ τὸ συνειθίζουν στὴν παληὰ Ἑλλάδα:

Σήμερα λάμπει ὁ οὐρανὸς
σήμερα λάμπει ἡ μέρα
σήμερα στεφανώνεται
ἀητὸς τὴν περιστέρα.

Στὰ χωριὰ τοῦ Μοριχόβου, μετὰ τὴν στέψιν, οἱ φίλοι τοῦ γαμπροῦ, τὸν σηκώνουν στὰ χέρια τους, καὶ δὲν τὸν ἀφίνουν κάτω ἂν δὲν τοὺς «τάξη» δῶρα.

Τὸ τάξιμο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, θὰ εἶνε καμμιὰ χιλιάρικη οὖζο, καμμιὰ νταμιζάνα κρασί, κανένα σφαχτό, ἢ χρήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἐκεῖνοι θὰ γλεντήσουν εὐχόμενοι:

— Νὰ ζήση καὶ νὰ εὐτυχήση ὁ γαμπρός!...

Ὁ Μακεδὼν

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ — ΤΟΥ ΤΖΕΪΜΣ ΣΜΙΘ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ καθηγητὴς ἄφησε κάτω τὴν Ντόλλυ, ἔσκυψε, ἐκύτταξε προσεκτικὰ καὶ εἶπε:

— Ἕνα ὑπόγειο κάτω ἀπὸ τὶς κατακόμβες!... Σὲ τί νὰ χρησίμευε ἄραγε;... Νἄχη διέξοδο;... Πολὺ ἀμφιβάλλω...

— Ἂν κατεβαίναμε;... ρώτησα.

— Καὶ βέβαια πρέπει νὰ κατέβουμε, ἀπάντησε ὁ καθηγητής. Πάντως δὲν θὰ κάμουμε κόπο. Ἴσως βροῦμε τὴν ἔξοδο ποὺ ζητᾶμε... Ἴσως ἀνακαλύψουμε τίποτε τὸ ἐνδιαφέρον... Ἴσως ἀνακαλύψουμε ὅτι ἀκριβῶς γυρεύουμε. Ἐκεῖνον!...

Κατόπιν γύρισε στὴν Ντόλλυ καὶ τῆς εἶπε:

— Θὰ κάμετε ἕνα μικρὸν κόπο πρὸς χάριν μας; Θέλετε νὰ κατέβετε μαζύ μας; Ἂν ὄχι, καθῆστε ἐδῶ... Δὲν θ' ἀργήσουμε ν' ἀνέβουμε. Πάντως δὲν ὑπάρχει κανένας κίνδυνος πειὰ γιὰ σᾶς. Εἶνε ἡμέρα πλέον καί...

Ἡ Ντόλλυ κάθησε σὲ μιὰ πέτρα ὑπομονετικά.

— Θὰ σᾶς περιμένω, εἶπε μὲ τὴ γλυκειά της φωνή.

— Τζώρτζ, δῶσε στὴν μὶς τὸ φανάρι σου, μοὖπε ὁ καθηγητής. Ἔχω τὸ δικό μου γιὰ νὰ κατέβουμε.

Ἔδωσα τὸν ἠλεκτρικό μου φανὸ στὴ νέα καὶ προχώρησα στὸ στόμιο τῆς καταπακτῆς.

Πρὶν κατέβουμε ὁ καθηγητὴς στάθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ εἶπε στὴν νέα:

— Ἄκουσε, κόρη μου, ἂν σοῦ συμβῆ τὸ παραμικρό, ἂν ἀντιληφθῆς τὸ ἐλάχιστο, σφύριξε μ' αὐτὴ τὴ σφυρίχτρα.

Καὶ τῆς ἔρριξε στὴν ποδιὰ μιὰ μικρὴ ἀσημένια σφυρίχτρα ποὺ κρατοῦσε πάντα μαζύ του.

Ἡ Ντόλλυ σήκωσε τὰ ὡραῖα, ἐκφραστικά της μάτια καὶ τὸν κύτταξε ἀνήσυχα. Ὁ καθηγητὴς ἐννόησε τὶ συμβαίνει καὶ τῆς εἶπε καθησυχάζοντάς την:

— Δὲν πρέπει νὰ φοβᾶστε. Ὅπως σᾶς εἶπα καὶ πρὶν κανεὶς κίνδυνος δὲν μᾶς ἀπειλεῖ πειά. Σᾶς ἔδωσα τὴ σφυρίχτρα γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, γιατὶ συνηθίζω νὰ λαμβάνω πάντα τὰ μέτρα μου κι' ὅταν ἀκόμα εἶμαι ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ ἀσφαλής.

Τῆς ἔσφιξε κατόπιν τὸ λεπτό της χεράκι μέσα στὰ δικά του καὶ κατεβήκαμε.

Κατεβαίναμε μὲ μεγάλη προσοχή, γιατὶ τὰ σκαλοπάτια ἦσαν κατεστραμένα καὶ ὀλισθηρά. Μόλις φτάσαμε στὰ μισὰ τῆς σκάλας ἀντικρύσαμε ὁλόκληρο σχεδὸν τὸ ὑπόγειο. Ἦταν ὀκτάγωνο, θολωτό, μὲ τὴν ὀροφή του γεμάτη σταλακτίτες ἀπ' τὴν ὑγρασία. Μοῦχλα ὑγρασίας ἦταν στρωμένη στοὺς τοίχους, νερὰ μαῦρα καὶ σαπισμένα ἐσκέπαζαν τὸ δάπεδο...

Ἔξαφνα ὁ Οὐΐλλιαμ γύρισε τὸ φῶς τοῦ φανοῦ του πρὸς μία γωνία τοῦ θολωτοῦ ὑπογείου καὶ μοῦ εἶπε, πιάνοντάς με ἀπ' τοὺς ὤμους:

— Κύτταξε!

Γύρισα τὰ μάτια μου πρὸς τὸ μέρος ποὺ μοὔδειχνε καὶ εἶδα κάτι ποὺ μ' ἔκανε ν' ἀνατριχιάσω.

Ὄρθιος, κολλημένος σχεδὸν στὸν τοῖχο, στέκοταν ἕνας ἀνθρώπινος σκελετός! Σιδερένιοι χαλκάδες μπηγμένοι στὸν τοῖχο τὸν κρατοῦσαν ἔτσι ὀλόρθο, χαλκάδες περασμένοι στὸ λαιμό του, στὰ χέρια, στὴ μέση καὶ στὰ πόδια του!...

— Εἶνε φρικῶδες! ψιθύρισα

Ὁ καθηγητὴς κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ χωρὶς νὰ μοῦ ἀπαντήση προχώρησε πρὸς τὸ μέρος τοῦ σκελετοῦ, πατῶντας ἀδιάφορα μέσα στὰ νερά.

Τὸν ἀκολούθησα ξοπίσω, κ' ἐνῶ ἔσκυβε καὶ περιεργάζοταν μὲ προσοχὴ τὸν σκελετό, τοῦ ὁποίου τὰ κόκκαλα εἶχαν μαυροκιτρινίσει ἀπ' τὴν ὑγρασία τὸν ρώτησα:

— Νομίζεις πὼς πρόκειται περὶ ἐγκλήματος; Ποιὸς νἆταν ἄραγε ὁ δύστυχος αὐτὸς ἄνθρωπος;

— Ἕνας μοναχός, ἀπάντησε μὲ βεβαιότητα ὁ Οὐΐλλιαμ.

— Μοναχός;

— Μάλιστα. Ἕνας μοναχὸς ποὔζησε πρὸ ἑκατοντάδων ἐτῶν καὶ τὸν ὁποῖο ἐτιμώρησαν τόσο σκληρὰ κι' ἀπάνθρωπα οἱ συνάδελφοί του γιὰ κάποιο βαρὺ παράπτωμά του, κι' ἀκόμη γιατὶ τὸν μισοῦσαν — ποιὸς ξέρει γιατὶ — θανάσιμα. Κύτταξ' ἐδῶ. Νὰ μερικὲς τοῦφες γρίζα μαλλιά, ποὺ σάπισαν κι' ἐκόλλησαν στὸν τοῖχο. Στὸ δάχτυλό του — κύτταξε — βρίσκεται ἀκόμα τὸ δαχτυλίδι του, μὲ τὸ σῆμα τοῦ τάγματός του πάνω χαραγμένο. Ἀλλὰ γιὰ στάσου...

Κι' ὁ καθηγητὴς γύρισε ἀμέσως τὸ φῶς τοῦ φανοῦ του πρὸς ὅλες τὶς γωνίες τοῦ ὑπογείου.

Μόλις τὸ βλέμμα μου ἔπεσε πρὸς μιὰ ἀπὸ τὶς γωνίες αὐτές, μιὰ κραυγὴ τρόμου ξέφυγε ἀπ' τὸ στόμα μου:

Εἶδα ἐκεῖ νὰ ξεπροβάλη ἀπὸ ἕνα κτισμένο τετράγωνο πετρῶν ἕνα ἀνθρώπινο κρανίο!...

— Θεέ μου!... Θεέ μου!... ἐτραύλισα.

Ὁ καθηγητὴς εἶχε πλησιάσει κι' ὅλας στὸ μέρος αὐτό, τσαλαβουτῶντας στὰ νερά. Ἔκαμε ἕνα γῦρο στὸ κτιστὸ τετράγωνο, ἐξέτασε προσεκτικὰ τὰ πάντα, κι' ὅταν τὸν πλησίασα μοῦ εἶπε:

— Ναί, Τζώρτζ, δὲν εἶχα ἄδικο. Τώρα ἐξηγοῦνται ὅλα. Ἕνας μοναχὸς δεσμευμένος μὲ χαλκάδες στὸν τοῖχο, γιὰ νὰ πεθάνη ἐκεῖ ἀπὸ τὴν πεῖνα, τὴν δίψα καὶ τὴν ἐξάντλησι... Κ' ἐδῶ μιὰ γυναῖκα χτισμένη ὥς τὸ λαιμό.

— Μιὰ γυναῖκα!

— Ἀκριβῶς. Γιατὶ σοῦ φαίνεται παράξενο; Αὐτὸ μᾶς τὸ δείχνει καθαρὰ ὁ σχηματισμὸς τοῦ κρανίου της. Νὸ ὅμως καὶ τὰ ἄφθονα μαλλιά της, ποὺ θὰ ἦσαν ξανθὰ καὶ λαμπερὰ σὰν τὸ χρυσάφι. Σάπισαν καὶ σκόρπισαν κι' αὐτὰ γύρω στὸ κρανίο της. Ἡ ὑγρασία κι' ὁ καιρὸς τ' ἀφάνισαν. Κύτταξε... πέφτουν σὰν σκόνη, διαλύονται σὰν ἱστοὶ ἀράχνης... Ναί, Τζώρτζ, ὅλα ἐξηγοῦνται τώρα, παιδί μου. Ὁ ἄτυχος μοναχὸς εἶχε σχέσεις, φαίνεται, μὲ τὴν γυναίκα αὐτή. Τοὺς ὑποψιάστηκαν, τοὺς ἔπιασαν ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ τοὺς τιμώρησαν σκληρὰ κι' ἀπάνθρωπα, σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν βαρβαρότητα τῆς ἐποχῆς των. Ποιὰ ἦταν ἡ τραγικὴ αὐτὴ γυναῖκα; Πόσο νὰ ἦταν ἄραγε γοητευτική;

Εὕρισκε χίλιους δυὸ τρόπους ὁ Σατανᾶς γιὰ νὰ τοὺς πειράζη...

— Φαντάζεσαι, ρώτησα τὸν καθηγητή, πὼς τὸ ἔγκλημα αὐτὸ διεπράχθη γιὰ νὰ τιμωρηθῆ ἕνα τέτοιο παράπτωμα σαρκικοῦ ἔρωτος;

— Γιατὶ ὄχι, φίλε μου; Ποιὸς ξέρει ἄλλωστε πόσες ἁμαρτίες νὰ ἐβάρυναν τὸν κακότυχο αὐτὸ μοναχό! Οἱ μοναχοὶ τῆς ἐποχῆς του ἢ ἦσαν τρομερὰ αὐστηροί, πραγματικοὶ ἀσκηταί, ἢ ἦσαν κτῆνοι. Δὲν ἀπέφευγαν, οὔτε ἀπεστρέφοντο τὸν πειρασμό, ὅταν τοὺς ἐπισκέπτοταν. Κ' εἶχε χίλιους δυὸ τρόπους ὁ Σατανᾶς γιὰ νὰ τοὺς πειράζη καὶ νὰ τοὺς παρασύρη στὴν ἁμαρτία. Διάβασες ποτέ σου παληὰ συναξάρια; Ὡραῖες γυναῖκες, λαχταριστές, γοητευτικές, θεῖες, οὐράνιες, πρόβαλαν μπροστά τους, μαρμιτόνοι ἑτοιμάζοντας ὀρεκτικὰ φαγητά, ὅλα τὰ ἀγαθά, ὅλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου. Καὶ εἶνε βέβαιο πὼς ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος μπόρεσε καὶ κατενίκησε τὸ διάβολο. Ἄλλοι ὅμως — χιλιάδες ὁλόκληρες — παρασύρθηκαν, κολάστηκαν, τοὺς ἅρπαξε ὁ Ἅδης γιὰ πάντα. Πρέπει νὰ μελετήση κανεὶς πολύ, νὰ μπῆ στὸ πνεῦμα τοῦ μεσαίωνος, γιὰ νὰ καταλάβη ὅλα του τὰ παράδοξα...

— Ἔχετε δίκηο βέβαια. Ἀλλὰ δὲν νομίζετε πὼς δὲν εἶνε σωστὸ νὰ τιμωρῆται τὸ ἔγκλημα δι' ἐγκλήματος; Ὁ μοναχὸς αὐτὸς ἁμάρτησε. Καὶ γιὰ νὰ τὸν τιμωρήσουν τόν ἐθανάτωσαν κι' αὐτὸν καὶ τὴν γυναίκα ποὺ τὸν ἐγοήτευσε, μὲ τὸν πλέον ἀπάνθρωπο τρόπο. Εἶνε ἀποτρόπαιο!

— Ἂς μὴ χάνουμε ὅμως τὸν καιρό μας σὲ μάταιες συζητήσεις, φίλε μου. Ἡ μὶς εἶνε μόνη ἐπάνω. Ἂς ἐρευνήσουμε λίγο ἀκόμη στὸ ὑπόγειο αὐτό, τὸ τόσο ἐνδιαφέρον κι' ἂς ἀνέβουμε...

Συνεχίσαμε πράγματι τὶς ἔρευνές μας, μὰ δὲν εἴδαμε τίποτε τὸ ἐνδιαφέρον ἢ τὸ ἀξιοπερίεργο καὶ τοιμαστήκαμε ν' ἀνέβουμε.

Ὁ καθηγητὴς γύρισε καὶ κύτταξε γιὰ τελευταία φορὰ τὸν σκελετὸ τοῦ μοναχοῦ, ἔπειτα τὸ κρανίο τῆς γυναικὸς ποὺ μαρτύρησε μαζύ του, κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Ἂς εἶνε Τζώρτζ. Εἶνε προτιμώτερο νὰ ζῆ κανεὶς σήμερα, παρὰ πρὸ διακοσίων ἢ τριακοσίων ἐτῶν. Χρωστᾶμε τόσα πολλὰ στὸν πολιτισμό!...

Ἀνεβήκαμε κατόπιν τὴν σκάλα, στηριζόμενοι σ' αὐτὴ καὶ μὲ τὰ χέρια γιὰ νὰ μὴν πέσουμε. Προηγεῖτο ὁ καθηγητὴς καὶ ἐφώτιζα ἐγώ, ἀνεβαίνοντας κατόπιν του. Θὰ εἴχαμε φτάσει πάνω ἀπὸ τὴ μέση τῆς σκάλας, ὅταν ἔξαφνα, ἄκουσα τὸν Οὐΐλλιαμ, ὁ ὁποῖος εἶχε προβάλει ἤδη τὸ κεφάλι του πάνω ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τῆς καταπακτῆς, ὅταν τὸν ἄκουσα, λέγω, νὰ ξεφωνίζη:

— Ντόλλυ!...

Δὲν πρόφτασα νὰ τὸν ρωτήσω τί συμβαίνει, γιατὶ χωρὶς κἂν νὰ στραφῆ πρὸς ἐμένα, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸ σκοτάδι ποὺ ὑπῆρχε ἐπάνω, ἀνέβηκε γρήγορα-γρήγορα τὰ ὑπόλοιπα σκαλιὰ κι' ἔτρεξε πρὸς τὸ βάθος τῆς στοᾶς.

Ἀνέβηκα ἀμέσως κατόπιν του καὶ τότε μόλις ἀντελήφθην τί συνέβαινε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

ΤΟΥ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΦΕΓΙΕ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ σκέψι αὐτὴ τῆς ἁμαρτίας βασάνιζε πολὺ συχνὰ τὴν Ἰωάννα. Καταλάβαινε καλὰ πὼς ὁ Μοντελὲν κέρδιζε διαρκῶς ἔδαφος. Δὲν τὴν ἄφηνε οὔτε στιγμὴ ἀπὸ κοντά. Πήγαινε στὰ σπίτια ποὺ σύχναζε κι' αὐτή, τὴν ἐπισκέφτοταν σπίτι της τὶς ὧρες ποὖταν ἐντελῶς μόνη, καὶ στοὺς χορούς, ἐπειδὴ ἡ Ἰωάννα δὲν ἐχόρευε, καθόταν καὶ μιλοῦσε μαζύ της ἀπόμερα...

Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα ὅταν ἡ Ἰωάννα σχετίστηκε μὲ τὴν κόμησσα ντὲ Λέρν, μητέρα τοῦ Ἰακώβου ντὲ Λέρν, τὸν ὁποῖο εἶχε τραυματίσει στὴ τελευταία μονομαχία μαζύ του, ὁ Μοντελέν.

Ἡ κ. ντὲ Λὲρν ἦταν πειὰ γρηά. Εἶχε περάσει ὅμως τὴ ζωή της διασκεδάζοντας, ἀπολαμβάνοντας κάθε ἡδονή, ἐρωτοτροπῶντας. Ὑπῆρξε πάντοτε γυναῖκα χωρὶς ἀρχές, ἀλλὰ καὶ χωρὶς κακίες. Ἦταν ἀρκετὰ καλαίσθητη καὶ πνευματώδης. Ἡ συγκεντρώσεις τοῦ μεγάρου της ἦσαν ὀνομαστὲς γιὰ τὸν ἐκλεκτὸ κόσμο ποὺ μαζεύοταν ἐκεῖ. Πολιτικοί, λόγιοι, καλλιτέχναι, ὡραῖες κυρίες.

Ἡ κ. ντὲ Λὲρν εἶχε μιὰ ἀδυναμία. Νὰ συγκεντρώνη στὸ μέγαρό της, κάθε βδομάδα, ἐκτὸς τοῦ ἄλλου καλοῦ κόσμου, καὶ τὶς περίφημες ὡμορφιὲς τοῦ Παρισιοῦ. Ὅταν γνώρισε τὴν Ἰωάννα Μωρεσκὰν γοητεύθηκε τόσο ἀπ' τὴν δροσερὴ καὶ νεραϊδένια ὡμορφιά της ὥστε τῆς ἔκανε χίλιες-δυὸ περιποιήσεις, χίλιες-δυὸ κολακεῖες, γιὰ νὰ τὴν παρασύρη στὶς συγκεντρώσεις της. Τὴν ἤθελε γιὰ στόλισμα τῶν αἰθουσῶν της καὶ γιὰ ἐπίδειξι στοὺς καλεσμένους της, ἐκτὸς αὐτοῦ ὅμως εἶχε καὶ κἄποιον ἄλλο, κἄποιον ἀπόκρυφο πόθο, νὰ πραγματοποιήση. Ἐπιθυμοῦσε νὰ καταστήση τὴν Ἰωάννα φίλην τοῦ γυιοῦ της ! Αὐτὸς ὁ πόθος, πόθος ἁμαρτωλὸς γεννήθηκε μέσα της, ὅταν πρωταντίκρυσε τὴν πανέμορφη σύζυγο τοῦ Μωρεσκάν. Πόσο θὰ ταίριαζε, σκέφτοταν, μιὰ τέτοια φιλενάδα στὸν Ἰάκωβό της !..

Ὁ Ἰάκωβος ντὲ Λέρν ἦταν ἀκόμη πολὺ νέος. Μόλις εἶχε ἀποφοιτήσει πρὸ ἔτους τῆς σχολῆς τῶν Εὐελπίδων. Μολαταῦτα ὑπέβαλε τὴν παραίτησί του κ' ἔφυγε ἀπ' τὸ στρατό, γιὰ νὰ ζήση κοντὰ στὴ μητέρα του, ἡ ὁποία μετὰ τὸν θάνατο τοῦ μεγαλείτερου ἀδελφοῦ του, ποὺ συνέβη τὸν τελευταῖο αὐτὸ καιρό, εἶχε ἀπομείνει ἐντελῶς μόνη στὸν κόσμο.

Ὁ Ἰάκωβος ἦταν καλὸς ζωγράφος καὶ πιὸ καλὸς μουσικός. Σπανίως ὅμως ἠσχολεῖτο μὲ τὶς καλὲς τέχνες. Τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ τὸν ἐνδιέφερε στὸν κόσμο ἦσαν οἱ εὔκολοι ἔρωτες. Στὶς συγκεντρώσεις τῆς μητέρας του, πολὺ σπάνια φαινόταν. Ἀντιθέτως δὲν ἔλειπε ποτὲ ἀπ' τὰ παρασκήνια τῶν θεάτρων καὶ τὰ κέντρα τῶν Παρισινῶν γλεντζέδων. Ἦταν μὲ μιὰ λέξι ***παραλυμένος !***

Μεταξὺ τῶν γυναικῶν ποὺ τοῦ ἄρεσαν ὑπερβολικὰ ἦταν καὶ ἡ κ. ντ' Ἐρμανύ. Μὰ ἡ Λουΐζα δὲν τοὖχε δώσει καμμιὰ σημασία. Ἐξακολουθοῦσε ν' ἀγαπᾶ τὸν ὡραῖο Σαβίλ. Ἡ σχέσεις της μαζύ του ἐξακολούθησαν καὶ στὸ Παρίσι, μετὰ τὴν ἐπιστροφή τους ἀπ' τὴ Μαβίλ. Ὁ Σαβὶλ ἔμπαινε στὸ σπίτι της ἐλεύθερα, τὴν συνώδευε παντοῦ, εἶχε γίνει ἡ σκιὰ τῆς ὡραίας ζωντοχήρας.

Ὁ Ἰάκωβος ντὲ Λέρν βλέποντας ὅτι εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατο νὰ κατακτήση τὴν κ. ντ' Ἐρμανύ, θέλησε στὴν ἀρχὴ νὰ καλέση σὲ μονομαχία τὸν Σαβίλ. Ἔπειτα ὅμως παρηγορήθηκε μὲ τοὺς εὐκόλους ἔρωτας τῶν ἀστέρων τῶν Παρισινῶν θεάτρων.

Ἡ παραλυσίες του ὅμως αὐτὲς δὲν ἄρεσαν καθόλου στὴ μητέρα του. Καὶ ἡ κ. ντὲ Λέρν σκέφθηκε νὰ παντρέψη τὸν Ἰάκωβό της. Ὅταν ὅμως τοῦ τὸ εἶπε αὐτό, ὁ νέος ἔγινε ἔξω φρενῶν καὶ τῆς ἐδήλωσε ρητῶς, ὅτι προτιμᾶ νὰ πεθάνη παρὰ νὰ παντρευτῆ !

Ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ ἡ κ. ντὲ Λέρν δὲν ξανατόλμησε νὰ τοῦ κάμη λόγο γιὰ γάμο. Πῶς θὰ τὸν τραβοῦσε ὅμως ἀπ' τὶς συντροφιὲς τῶν γυναικῶν τοῦ θεάτρου ; Φυσικὰ μ' ἕνα ἄλλον ἔρωτα, μ' ἕναν ἔρωτα πρὸς μιὰ γυναίκα ἔγγαμο, γυναίκα καλῆς τάξεως, γυναίκα ὤμορφη, νέα καὶ φρόνιμη. Κ' ἡ γυναῖκα αὐτή, ἡ ἰδανικὴ φίλη γιὰ τὸ γυιό της, ἦταν κατὰ τὴν κ. ντὲ Λέρν, ἡ Ἰωάννα ντὲ Μωρεσκάν.

Ἡ κ. ντὲ Λέρν ἤξερε καλὰ τὰ ἰδιαίτερα τῆς Ἰωάννας. Ἤξερε τὶς ἀπογοητεύσεις της ἀπ' τὸν συζυγικό της βίο. Ἤξερε πόσο λίγο ἦταν εὐχαριστημένη ἀπ' τὸν ἄνδρα της...

Δὲν θὰ τῆς ἦταν λοιπὸν δύσκολο νὰ ἐνεργήση γιὰ νὰ συνδεθοῦν ἐρωτικῶς ὁ Ἰάκωβος της καὶ ἡ κ. Μωρεσκάν.

Γιὰ νὰ πετύχη ἡ κυρία ντὲ Λέρν τὸ σκοπό της αὐτό, ἄρχισε νὰ μιλάη συχνὰ στὸ γυιό της γιὰ τὰ προτερήματα τῆς Ἰωάννας, γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ὠμορφιά της, γιὰ τὴν εὐτυχία, ποὺ θὰ δοκίμαζε ἕνας ἄνθρωπος ἂν κέρδιζε τὴν ἀγάπη μιᾶς τέτοιας γυναίκας. Ὁ Ἰάκωβος τἄκουγε ὅλα αὐτὰ λιγάκι ἐπιπόλαια. Λαχταροῦσε τὴν Ἰωάννα, τὴν ἐθαύμαζε, τὴν ἐκτιμοῦσε πολύ, μὰ μ' ὅλα ταῦτα τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ εἰσχωρήση στὸ πνεῦμα τῆς μητέρας του καὶ νὰ καταλάβη τὰ καταχθόνια σχέδιά της. Ἡ κυρία ντὲ Λέρν βλέποντας πὼς ὁ γυιός της θ' ἀργοῦσε πολὺ νὰ τὴν καταλάβη καὶ ν' ἀποφασίση νὰ κατακτήση τὴν κυρία Μωρεσκάν, ἀπεφάσισε νὰ λάβη πιὸ δραστήρια μέτρα. Τετραπέρατη, ὅπως ἦταν, εἶχε μυριστῆ τοὺς σκοποὺς τοῦ κυρίου Μοντελέν, εἶχε καταλάβει τὸ ὅτι ὁ κόμης πολιορκοῦσε στενὰ τὴν Ἰωάννα, τὸν ἤξερε πόσο ἦταν ἐπικίνδυνος στὶς γυναῖκες, ἤξερε καλὰ πὼς καμμιὰ γυναῖκα δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ξεφύγη. Τὸν μισοῦσε ἐξ ἄλλου θανασίμως ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ εἶχε μονομαχήσει μὲ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν εἶχε τραυματίσει. Ὄχι, δὲ θὰ τὸν ἄφηνε αὐτὴ ποτὲ τὸν κόμητα Μοντελὲν νὰ κερδίση μιὰ τέτοια νίκη. Δὲ θἄφηνε τὴν Ἰωάννα νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά του, θὰ πολεμοῦσε μαζύ του ἄγρια, λυσσασμένα, μὲ πάθος. Κι' ἂν ὁ γυιός της ἦταν ἐπιπόλαιος, κι' ἂν δὲ μποροῦσε νὰ τὴν καταλάβη, θἄπαιρνε ἐπὶ τέλους τὴν ἀπόφαση νὰ τοῦ μιλήση καθαρὰ καὶ ξάστερα. Ναί ! θὰ τοῦ ἄνοιγε τὰ μάτια, θὰ τοὔλεγε : «Νά, ἡ γυναῖκα ποὺ σοῦ ταιριάζει, νά ἡ γυναῖκα ποὺ πρέπει νὰ κατακτήσης. Ἀγάπησέ την... Ὁ ἄντρας της τὴν περιφρονεῖ, χάρισέ της τὴν εὐτυχία ποὺ τῆς λείπει καὶ θὰ εὐτυχήσης κ' ἐσὺ μαζύ της».

Ἡ σχέσεις τους ἐξακολούθησαν καὶ στὸ Παρίσι...

Αὐτὰ ἦσαν τὰ σχέδια τῆς γηραιᾶς ντὲ Λέρν.

Καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀφήση τὸν Μοντελὲν νὰ κερδίση ἔδαφος, ἔγραψε ἕνα πρωΐ ἕνα γραμματάκι στὴν Ἰωάννα καὶ τὴν εἰδοποιοῦσε πὼς στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα θὰ πήγαινε νὰ τὴν δῆ γιὰ νὰ τῆς ἀναγγείλη κάτι τὸ πολὺ εὐχάριστο καὶ πολὺ σπουδαῖο.

Η Ἰωάννα παραξενεύτηκε ὅταν ἔλαβε τὸ σημείωμα τῆς γηραιᾶς κομήσσης. Τί ἐπρόκειτο νὰ τῆς πῆ ἄραγε ;

Στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ἡ κ. ντὲ Λέρν ἔφτασε στὸ μέγαρο τῆς κ. Μωρεσκάν... ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει.

Ἦταν πολυτελέστατα ντυμένη καὶ τὴν ἀκολουθοῦσε ἕνας ὑπηρέτης της, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε στὰ χέρια του τὸ σκυλάκι της, ἕνα μικροσκοπικὸ σκυλὶ τοῦ καναπέ, μὲ μετάξινο κοκκινόλευκο τρίχωμα.

— Μικρή μου φίλη, εἶπε ἡ γηραιὰ κόμησσα στὴν Ἰωάννα, φιλῶντας την στὰ δροσερά της μάγουλα, μοῦ εἴπατε μιὰ μέρα πὼς ὁ λατρευτὸς μου Τωβίας σᾶς ἀρέσει ὑπερβολικά. Λοιπὸν ἀποφάσισα κ' ἐγώ, ἂν καὶ τὸν ἀγαπῶ ὑπερβολικά, νὰ σᾶς τὸν χαρίσω καὶ νά, σᾶς τὸν ἔφερα...

Ἡ Ἰωάννα τἄχασε. Ποτὲ δὲν εἶχε πῆ στὴν κόμησσα πὼς τῆς ἀρέσει τὸ σκυλάκι της. Μολαταῦτα προσποιήθηκε τὴν χαρούμενη κι' ἄρχισε νὰ τὴν εὐχαριστῆ γιὰ τὸ σπάνιο δῶρο της :

— Ἄ, κυρία κόμησσα, εἶσθε τόσο καλή ! Σᾶς εὐχαριστῶ... σᾶς εὐχαριστῶ πολύ... Γιατὶ ὅμως νὰ σᾶς στερήσω τὸν Τωβία σας ; Τὸν ἀγαπᾶτε τόσο !...

Ἡ κ. ντέ Λέρν ὅμως ἦταν ἀποφασισμένη νὰ θυσιάση τὸν Τωβία της. Εἶχε τὸ σκοπό της. Καὶ ἀπάντησε :

— Ὄχι δά... Μὴ διστάζετε καθόλου. Σᾶς τὸν χαρίζω μ' ὅλη μου τὴν καρδιά. Καὶ τὸ κάνω, πουλάκι μου, γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, ποὺ μοῦ δείχνετε τόση καλωσύνη ! Εἶσθε τόσο καλὴ μαζύ μου, μικροῦλα μου ! Πάρτε τον λοιπόν. Θὰ σᾶς κρατάη συντροφιά, εἶνε πιστὸ κι' ἀφοσιωμένο σκυλάκι.

Ἡ Ἰωάννα πῆρε τὸν Τωβία στὴν ἀγκαλιά της. Κάθησαν κι' ἄρχισαν νὰ μιλοῦν.

Ἡ κ. ντέ Λέρν γύρισε ἀμέσως τὴν κουβέντα καὶ ρώτησε τὴν Ἰωάννα :

— Κι' ὁ κ. Μωρεσκὰν τὶ γίνεται ; Δὲν τὸν βλέπουμε πειά. Θὰ εἶνε καλὰ βέβαια...

Ἡ Ἰωάννα τὴν εὐχαρίστησε γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον της καὶ τὴν ρώτησε γιὰ τὸν Ἰάκωβο :

— Εἶνε καλὰ ὁ κ. ντέ Λέρν ;

— Ἄχ, ναί, πουλάκι μου, καλὰ εἶνε τώρα. Τὸν προσέχω, βλέπεις, στὸ καθετί, γιατὶ εἶνε πολὺ λεπτός. Καλλιτεχνικὴ φύσις, βλέπεις.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ζία ντὲλ Ρίο. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἐλᾶτε νὰ συνεννοηθοῦμε στὸ γραφεῖο 7 - 9 μ. μ. Ἀπ' τὰ ποιήματά σας δημοσιεύουμε ἐδῶ τὴ «Σκλαβιά».

Στὴ λαῦρα τῶν παθῶν παραδομένη
χτυπιέται ἡ φτωχή μου ἡ ψυχή.
Τί κι' ἂν κρυφὴ παρηγοριὰ προσμένει
αἰώνια θὲ νὰ κλαίη μοναχή.

Κι' ἂν κάποτε νομίζει πὼς πηγαίνει
στοὺς τόπους τοὺς ἀπόκοσμους, ποὺ ἠχεῖ
μιὰ μουσικὴ γλυκειὰ κι' ὀνειρεμένη
—τσακίζεται καὶ πάλιν ἡ φτωχή...

Ἦταν καιρός, ποὺ νόμιζα πὼς κάπου
θὰ φτάσω καὶ πλημμύριζε ἀπὸ φῶς
τὸ εἶνε μου... Μ' ἀλλοίμονο, τοῦ κάκου...

ψεύτικος βγῆκε ὁ πόθος ὁ κρυφός...
Καὶ νά !... Πάλι στὴ Γῆ βαθειὰ ριζώνω
σκλάβα σκυφτὴ στὴ θλίψη καὶ στὸν Πόνο !...

Τὸ «Στὸν χορὸ» θὰ δημοσιευθῆ προσεχῶς. Τὸ τρίτο ὄχι τόσο ἐπιτυχές. Θεμ. Καλουδάκην, Ληξοῦρι. Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Διαβάστε ποίησιν. Ὑστερεῖτε πολύ. Τὰ παράπονά σας ὄχι δίκαια. Β. Πετούσην, Πορταριά. Γιὰ τὴν μικρή σας ἀγγελία συνεννοηθῆτε μὲ τὸ λογιστήριο τοῦ «Μπουκετου». Πάντως πᾶσα δημοσίευσις προπληρώνεται. Ἀντ. Φιντικάκην. Τὸ ποίημά σας ὄχι ἀπολύτως δημοσιεύσιμο. Γράφετε ἐν τούτοις ἔτσι ποὺ ἂν ἐργασθῆτε πιὸ ὑπομονετικὰ θὰ πετύχετε. Τὸ ἐλπίζουμε καὶ περιμένουμε. Θ. Χρυσοχερην, Π. Ἄστραν, Β. Καλύβυν, Σωτ. Ζωϊτόπουλον, Μένην Γερμανόν, Σπ. Παλούμπην. Τὰ ποιήματά σας ὄχι ἀπολύτως ἐπιτυχῆ. Διαβάστε ἕλληνας ποιητὰς καὶ πρὸ παντὸς γράφετε πιὸ προσεκτικὰ καὶ χωρὶς βίαν. Ν. Μαλαματᾶν, Κάτω Περιστερὴν (Βοιλιχῶν). Τὸ ποίημά σας ὄχι ἐπιτυχημένο. Μὲ περισσότερη ὅμως προσοχὴ θὰ γράψετε καλὰ λυρικὰ τραγουδάκια. Γιὰ τὰ καλά σας λόγια θερμῶς εὐχαριστοῦμεν. Ἐν τέλει μᾶς γράφετε καὶ τὰ ἑξῆς :

«Κε Διευθηντά, δὲν ἀμφιβάλω θἄχω καὶ ἀνορθογραφίας. ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ νὰ τὰ παραβλέψηται ἐὰν εἶναι δυνατόν, διότι δὲν εἶμαι καὶ τελειόφητος καμιᾶς ἐμποριῆς σχολῆς ἀλλὰ ἁπλὸς τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου».

Μπορεῖτε ὅμως καὶ νὰ ὀρθογραφεῖτε. Προμηθευθῆτε ἕνα «Λεξικὸ ὀρθογραφίας». Στοιχίζει φτηνὰ καὶ εἶνε χρήσιμο στους γράφοντας ὅσο σοφοὶ κι' ἂν εἶνε. Ἀγνὴν Χειλᾶ. Τὸ ποίημά σας πρὸς τὸν «ξανθὸν» νεανίαν, πολὺ φλογερὸ ἀναμφιβόλως, ὄχι ὅμως καὶ ἀπολύτως δημοσιεύσιμο. Γ. Παπαδημητρόπουλον. Τὸ ποίημά σας ὄχι ἀπολύτως ἐπιτυχές. Ἀριάδνην Μίρκα, Πρέβεζαν. Τὸ πεζὸ τραγοῦδι σας ὄχι ἀπολύτως πετυχημένο, δυστυχῶς. Γιαν. Σκαφτιᾶν. Ἡ ἱστορία σας ὄχι δημοσιεύσιμος. Ἀφηγεῖσθε καλά. Τὸ σύνολο ἄρτιο. Διορθῶστε λίγο τὴ γλῶσσα σας, ἁπλοποιῆστε περισσότερο τὸ ὕφος σας, ξαναδιαβάζετε ὅ,τι γράφετε καὶ θὰ ἐπιτύχετε. Ν. Γ. Οἰκονομίδην, Πάτρας. Συνεχίζουμε σήμερα τὸ διήγημά σας «Πίσω στὴν πρώτη ἀγάπη» :

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ὁ Ἐρρῖκος μὲ τὸ γλυκό του μειδίαμα καὶ μὲ τὸ γλυκό του βλέμμα ἀγκάλισε τὴν Ἰβώνη καὶ μὲ πολλὰ χάϊδια τῆς εἶπε ὅτι εἶχε κάποια ἐργασία.

Τέλος ἐπέρνα ὁ καιρὸς γοργὰ γοργὰ ἀγαπημένοι καὶ οἱ δυό.

Μιὰ βραδειὰ εἶχον ὑπάγη εἰς τὸ θέατρον καθὼς ἐκ τῆς προηγουμένης ἡμέρας εἶχον εἴπη.

Ἔπεζε ἡ Τόσκα μὲ πρωταγωνίστρια τὴν Βιργινία Νιγκὲλ Μπραντφόρδ.

Στὰς 10 ἦσαν ἕτοιμοι τὸ ἁμάξι ἐσταμάτησεν ἐμπρὸς τοῦ θεάτρου.

Ἡ Ἰβώνη ἐνδεδυμένη μὲ ἕνα μετάξινον φόρεμα ριγμένον ἐπάνω ἕνα σάλι Αἰγυπτιακό, ὑψηλὴ κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ ξανθὴ σὰν κοῦκλα, εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἐρρῖκου εἰς τὸ θεωρεῖον τὸ ὁποῖον εἶχον ἐνοικιάση ἐκ τῆς πρωΐας.

Κατ' ἀρχὰς ἦτο φῶτα, τὸ θέατρον ἔλαμπεν, ἔπειτα ἐπῆλθε σκότος, τὸ παραπέτασμα τοῦ θεάτρου ἤνοιξε καὶ ἐφάνη ἡ θαυμαστὴ χορεύτρια ἡ Βιργινία Νιγκὲλ Μπραντφόρδ. Τὰ βλέμματα πάντων ἔπεσαν μετὰ θαυμασμοῦ εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ περισσότερον ὁ Ἐρρῖκος ἠσθάνθη τὴν καρδιά του νὰ κτυπᾶ δυνατὰ καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ συγκρατήση τοὺς πόθους της.

Ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται ἕνα γλυκὸ πάθος πρὸς αὐτὴν καὶ νὰ λησμονῆ τὴν Ἰβώνη τὴν παιδική του φίλη.

Καθ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ χοροῦ της, τὰ βλέμματά του προσηλώνοντο περισσότερον, χωρὶς ἡ Ἰβώνη νὰ καταλάβη τὸ αἴσθημα τοῦ μέχρι τοῦδε τιμίου ἐραστοῦ.

Μετ' ὀλίγον παρετήρησε, ὅτι εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐζωγραφίζετο κάποιος πόθος, κάτι πού δὲν τὸ εἶχε πάθει ποτέ.

Ἡ Ἰβώνη ταραγμένη ἤθελε νὰ τὸν κάμη νὰ ἀποτρέψη τὰ βλέμματά του ἀλλὰ ἦτο ἀδύνατον.

Ἦτο ἡ τελευταία παράστασις ὅπου τὸ θέατρον ἐβόϊζεν ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ ὁ Ἐρρῖκος στρέψας διὰ τελευταῖαν φορὰν τὰ βλέμματά του ἐμειδίασεν, μετ' ὀλίγον ἐξήρχοντο ὅλοι.

Τὸ ἁμάξι τῆς Ἰβώνης ἀνέμενεν ἔξω τοῦ θεάτρου καθ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ δρόμου διὰ τὸν Πῦργον ὁ Ἐρρῖκος ἔμενεν σιωπηλός, παρὰ μόνον ἐκείνη τοῦ ἔλεγεν πότε καὶ πότε καμιά λέξι ἡ ὁποία τὴν ἔκαμε νὰ πονῇ.

Δὲν ἠδυνήθη νὰ παραπλανήση τὴν σκέψι του, ὁ νοῦς του ἦτο σὲ κείνην, ἐνθυμεῖτο τὸν μαγευτικόν χορόν της, καὶ τὸ μυαλό του ἐπέτα σὲ νέες ἀγάπες.

Ἡ Ἰβώνη ποὺ τὸν ἀγαποῦσε τόσον ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ διὰ τὸν διαφορετικὸν τρόπον ποὺ εἶχε. Ἀλλὰ μήπως ἐλησμόνει κι' ἐκείνη πέντε χρόνων ἀγάπη ; τὴν ἀγάπα ἀκόμη, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Φρύνη τὸν ἔκαμε τρελλόν !..

(Συνέχεια στὸ προσεχὲς)

Τρ. Γραμμένον, Θεσσαλονίκην. Τὸ ποίημά σας ὄχι, δυστυχῶς, πετυχημένο. Ν. Α. Γ. Ἐνταῦθα. Ἡ ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνεμος ἔφερε πρὸ τῶν βημάτων σας καὶ τὴν ὁποίαν εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς στείλετε... ἐγκρίνεται ! Τὴν δημοσιεύομε ἐδῶ ὡς δεῖγμα τῆς συγχρόνου λαϊκῆς ἐρωτικῆς ἐπιστολογραφίας. Εἶνε πράγματι ἀμίμητος.

Ἐν Ἀθήναις τὴ 14 Αὐγούστου

Ἀξιολάτρευτος δεσπινὶς Κατίνα ὁ καλαμώσμου ἀδηνατὴ νὰ περιγράψω τὸ ἔρωτα τὸν ἀγνῶν τὸν ὁποῖον ἠσθάνουμαι διὰ ἡμᾶς ἀφ' ὅτου ἐγενίθην καὶ ἠσθάνθηκα τὸν ἑαυτόν μου καὶ σὲ ἴδον σὲ ἐζωγράφισα εἰς τὴν καρδιάμου καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ σὲ ξεχάσω. Κατίνα ἐφοβόμην τόσο καιρὸ νὰ σὺ πῶ τὰ τῆς ἐροτομανίασμου λόγια καὶ ἀφοὺ ἐβεβεώθην ὅτι καὶ ἐσὴ ἠσθάνεσε ἐρωτικὰς ἔλξης σοὺ ἔκαμα αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν καὶ θέλω νὰ τὴν δεχτῇς μέσα στὰ φιλοκάρδιασου καὶ νὰ τὴ φιλήσης ὅπως ἐμὲ τὸν ἴδιον.

Μεθ' ἀγάπης Γ. Π... (μάγειρος)

Πολ. Χ. Μητσόπουλον, Μεγαλούπολιν. Τὰ ποιήματά σας ἔχουν μερικὲς στιχουργικὲς ἀτέλειες. Πρέπει νὰ δουλέψετε περισσότερο. Τὸ γράμμα σας πολὺ καλό. Κωστ. Ε. Χατζημανώλην, Ἀλεξάνδρειαν. Τὰ ποιήματά σας, δυστυχῶς, ἀνεπιτυχῆ. Ἄνθιμον Γαζῆν, Κιλκίς. Τὰ ποιήματά σας δὲν εἶνε καθόλου «ραγκαβίστικα» ὅπως τὰ ὀνομάζετε. Ὁ Ραγκαβῆς, πρέπει νὰ ξέρετε, ἦταν, ἂν ὄχι τίποτε ἄλλο, ὑποδειγματικὸς στὴ στιχουργία του, πρᾶγμα ποὺ δὲν συμβαίνει καθόλου στὰ εἰς καθαρεύουσαν ποιήματά σας τῶν ὁποίων ἡ μετρικὴ εἶνε πολὺ κακή. Μὴν νομίζετε ὅτι γράφοντας στὴν καθαρεύουσα ἐξισώνεστε μὲ πραγματικοὺς ποιητὰς ποὺ ἔγραψαν στὴν καθαρεύουσα, ἐπειδὴ ἦταν ἡ γλῶσσα τῆς ἐποχῆς τους.

ΤΑ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ
STARR
MASTERTONE
ΕΙΝΑΙ
ἀπὸ ἀπόψεως τιμῆς ΤΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ.
ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΙΑ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΔΟΣΕΩΝ
ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ
ΑΘΗΝΑΙ : Στοὰ Ἀρσακείου 12. Τηλ. νέον : 8 - 31
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ : Ὁδὸς Φίλωνος 48. Τηλ. νέον : 10 - 26

ΠΡΟΙΚΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑ
ΕΙΝΕ ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΜΑΣ

Μόνον είς τοῦ Ζήνωνος 4α μανθάνετε τὴν ΑΝΩΤΕΡΑΝ ΚΟΠΤΙΚΗΝ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗΝ σὲ 45 δίωρα μαθήματα, τὰ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΑΠΕΛΛΑ, ΑΣΠΡΟΡΟΥΧΑ, ΚΟΡΣΕΔΕΣ καί, ΑΝΘΗ σὲ 30 δίωρα μαθήματα καὶ λαμβάνετε δίπλωμα τῶν περιφήμων Παρισινῶν Οἴκων Piquot καί Daydou. Διὰ τὰς πεπειραμένας, Τελειοποίησις (Perfectionnement) καὶ δίπλωμα.

Η ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑ
Dr PIERRE

Τελείως οὐδετέρα καὶ ὁπολύτως ἀβλαβὴς
ΔΕΝ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΣΑΠΩΝΑ
διὰ τοῦτο
ΠΛΕΟΝ ἢ 10.000 ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΙ
τὴν μεταχειρίζονται καὶ τὴν συνιστῶσι καθημερινῶς, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς χιλιάδας τῶν πιστοποιήσεων, αἵτινες λαμβάνονται συνεχῶς ἀπὸ ἑκατονταετίας.

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι διὰ τὴν Ἑλλάδα
ΚΡΙΩΝΑΣ & ΘΕΟΧΑΡΗΣ
Ἀθῆναι, Ρόμβης 18.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ : Μὰ εἶδες πόσο ἀγαπημένοι ζοῦν ὁ Μανωλάκης καὶ ἡ Νίτσα ;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ : Ναὶ μὰ ξεύρεις τὸ γιατί ; Γιατὶ ἡ Νίτσα εἶνε πολὺ ἔξυπνη γυναῖκα καὶ δὲν ζητᾶ κάθε λίγο καὶ καινούργιο φορέματα, ἀλλὰ βάφει μόνη της τὰ παληά της μὲ τὰς θαυμασίας Γερμανικὰς Βαφὰς ὑφασμάτων «Arti» καὶ τὰ κάνει καινούργια.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ : Α ! γι' αὐτὸ μᾶς παρουσιάζεται ἡ Νίτσα κάθε λίγο καὶ μὲ καινούργιο φόρεμα, ἀμ' τότε τρέξε πάρε μου κ' ἐμένα 2 πακετάκια βαφῆς «Arti» μπουνὲ ντὲ ρόζ. Ἔχω δῆ τὰ πολοῦν στὰ ἐμπόρια καὶ τὰ Φαρμακεῖα τῆς γειτονιᾶς μας.

Χαιρὶς δὲν χρειάζεται καμμία ἡμέρα καὶ μὲ περισσότερα δάκρυα ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἔχει χαμένα κάθε ὥρα δόντια κι' αὐτὰ γίνονται μόνιμα μὲ τὴν ὀδοντοφρέμα «Ομαλοσοδύλ»

Ψωνήσατε μίαν φορὰν ἀπὸ τὸ Κατάστημά μας καὶ θὰ γίνεται ἐνθουσιώδης πελάτης μας "ΕΚΑΝ,, Σταδίου 52
Νεωτερισμοὶ ἀνδρῶν

ΩΤΟΚΙΝΗ

ΑΥΓΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΕΙΜΩΝΑ
200 αὐγὰ τὸ ἔτος ἡ κότα
Κνε. διὰ 5 κότες ἐπὶ 1 μῆνα 15 δρ.
» » 10 » » » 25 »
Παρακαταθήκη Γεωργ. Γραφείων Π. Γεωργαντᾶ, Περικλέους 18. Ἀθῆναι καὶ τὰ Ἐδωδιμοπωλεῖα.

Ι. ΛΟΥΪΖΙΔΗΣ

Χειροῦργος ὀδοντοϊατρὸς ΠΑΡΙΣΙΩΝ. Ἐπὶ τετραετίαν εἰς Παρισίους σπουδάσας. Ὁλιγοήμερος καὶ ἀνώδυνος θεραπεία παθήσεων στόματος καὶ ὀδόντων. Οὐλήτιδας, δυσσμίαν καὶ Pyorrhée ταχέως. Χαλκοκονδύλη 44.

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ
Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
27 Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68

Δ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ, ΕΡΜΟΥ 24α
Φθηναί Κάλτσαι—Καλαί

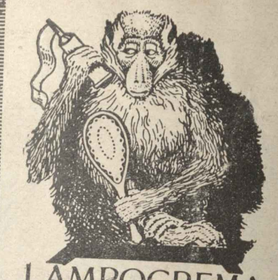

LAMPOCREMA
Θέλω νὰ χωρισθῶ μὶ ἐγὼ μὲ τὴν LAMPOCREMA ἀδιαφορῶν διὰ τὴν θεωρείαν τοῦ Δάρβιν

LAMBOCREMA-LANOLINE

Ἡ LAMBOCREMA-LANOLINE εἶνε μία φυσικὴ καὶ ὑγιεινοτάτη κρέμα ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα εἶνε ἀπολαυστικὰ, βέβαια καὶ ἀποτελεσματικὰ, ἀφοῦ κρίνει πρὸς τὸν ἀδιάσειστον γενικὸν μὲ τὴν χρῆσιν τῆς ἀποδεῖξεις, ἔχει τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα :

1ον) Ὑπηρετεῖ τὸ ἔργον του μὲ ἀπαραμίλλου ταχύτητα δίχως νὰ ἀφήνῃ λιπαρὰ πάνω καὶ δίχως βαρύτητα.

2ον) Εἶνε πολὺ κατάλληλος διὰ τὸ ἀποξενωμένη ἀπὸ ὑπερβολικὴν ξεραντικὴν οὐσίας.

3ον) Μὴ περιέχουσα καμμίαν ἐπιβλαβῆ οὐσίαν ἐπιτρέπει τὴν καθημερινὴν χρῆσιν τοῦ ἐγχειρίου.

4ον) Αὐτὴ ἡ Κρέμα τρέφει τὸ δέρμα καὶ τοῦ δίδει μιὰν ὑπέροχον λάμψιν στὸν ὁρθοσερότητα.

5ον) Μετὰ τὴν χρῆσιν της δὲν χρειάζεται τὸ πάδωμα τοῦ προσώπου.

6ον) Δὲν ἐμπεριέχει καμμίαν ἐπιβλαβῆ οὐσίας.

7ον) Ἀντέχει θαυμασίως εἰς κάθε κλίμα.

8ον) Εἶνε ἀξιοσύστατη διότι εἶνε πολὺ πρακτικὴ καὶ οἰκονομική. Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ συγχέῃ αὐτὴν τὴν Κρέμα μὲ ἄλλας τὰς ὁποίας κατασκευῆς αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν τὴν τελειότητα καὶ συχνάκις καὶ ἐνοχλητικαί.

Τιμᾶται δραχμὰς 75, 40 καὶ 22.50 ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τὰς Ἐπαρχίας ἐπὶ πλέον δραχμὰς 5 διὰ ταχυδρομικὰ τέλη.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΠΕΤΡΟΣ ΝΤΟΥΡΑΤΣΟΣ
ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ—ΑΘΗΝΑΙ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Ὁδὸς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀριθ. 33 τὸν Πάτωμα

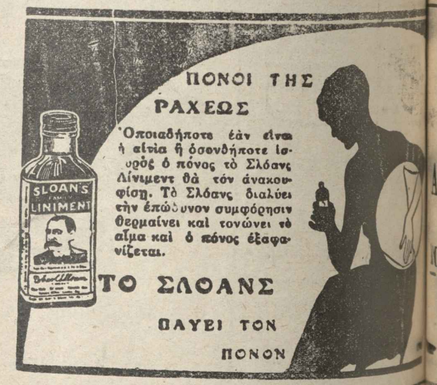

ΜΕ-ΚΟ ΡΩΣΣΙΚΗ ΚΟΛΩΝΙΑ

Εὐχαριστεῖ - ἀρωματίζει - ἐνδυναμώνει
Πωλεῖται παντοῦ
«ΠΑΝ» - Ἀντιπροσωπεία—Κλυτίου 2
Ζητοῦνται Ἀντιπρόσωποι εἰς τὰς ἐπαρχίας

ΣΑΣ ΕΧΕΙ ΕΞΑΝΤΛΗΣΕΙ Ο ΔΑΓΚΕΙΟΣ ;
ΣΑΣ ΒΑΣΑΝΙΖΕΙ ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ ΤΟΥ, ΧΑΩΡΩΣΙΣ, ΝΕΥΡΑΣΘΕΝΕΙΑ, ΣΑΣ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΝΕΕΣ ΑΠΑΙΣΙΕΣ ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ ;
Γιὰ νὰ σωθῆτε, γιὰ νὰ συνέλθετε, γιὰ νὰ δυναμώσετε, προμηθευθῆτε τὸ περίφημο, τὸ θαυμαιουργό, τὸ εὔγευστο ἐκχύλισμα

CITON

θὰ τὸ βρῆτε στὰ Φαρμακεῖα

Προμηθευταί : Σ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ καὶ Μ. ΠΑΛΑΙΟΓΕΝΙΔΗΣ Σωκράτους 58α Ἀθῆναι

Προελήφθη πλουσιωτάτη συλλογὴ Ἀγγλικῶν χειμερινῶν καὶ demi-saison ὑφασμάτων. Μεγάλη ποικιλία σχεδίων καὶ χρωματισμῶν. — — —
ΜΑΚΡΙΣ ΧΟΛΑΡΙΚΗ & ΔΙΑΦΗΚΗ
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΣΜΗΡΙΩΝ
ΔΗΜ. ΚΑΙ ΠΑΝ. Ι. ΚΑΠΡΑΛΟΣ
ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ & ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ (πρώην Τράπεζα Παύλου) ΑΘΗΝΑΙ
Ἀριθ. τηλ. 13—27 Νέον

ΚΟΝΤΑΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΡ ΜΠΡΟΝΖ

εἰς μεγίστην συλλογὴν ἀπὸ 80 δραχμὰς καὶ ἄνω εἰς ὅλα τὰ μεγέθη.

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΣ

Βελουτὲ διαφορα, Μουαρὲ μεταξωτὰ καὶ συρκλὴ, Πλουσιοντεσὺμπλ-φάϊ καὶ σκέτα, Ζοὺτ, Κρετόν, Σατέν, Παραπετάσματα ἐτοιμη χρωματιστά, Μαξιλαράκια, ὑφάσματα καλυμμάτων, Στὸρ φιλλέ, Μπριζ-μπριζ, Τάπητες διαδρόμων βελουτέ, φάσκες διὰ στόρ, φάσκες κοκὲ δωματίων καὶ διαφόρων κ.τ.λ. Μουσαμάδες ἐπίπλων καὶ πατωμάτων (LINOLEUM) καὶ φελοτάπητες.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΛΑΤΗΡΙΩΝ

ἅπαντα τὰ εἴδη ὁλικῶν ταπετσαρίας
ΠΕΤΡΟΣ Ι. ΣΙΦΑΛΑΚΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ - ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΑΡΙΘ. 55 Υ' ὃ

ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ ΠΡΟΣΙΤΑ
δίνει τὰ
ΔΙΣΚΙΑ
ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

ἰκειδὴ πωλοῦνται καὶ εἰς τὴν ἐσθονὴν
ΜΙΚΡΟΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΝ ΤΩΝ 2 ΔΙΣΚΙΩΝ
Προσέχετε εἰς τὴν γνησίαν συσκευασίαν „Bayer" μὲ τὴν κοκκινόλευκον ταινίαν.
Τιμὴ: Δρχ. 2.—

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

Κάλτσες, Κυλόττες, Γάντια, Κομβία, Ἄγκραφ καὶ ὅλα τὰ εἴδη τῆς μόδας εἰς πλουσίαν συλλογὴν καὶ μὲ πολὺ μικρὰς τιμὰς εἰς τὸ νεόδμητον κατάστημα «ΡΕΚΟΡ» = = = Δ. ΚΟΡΑΚΗ Εὐ γενίστριας 16. = = =

ΟΙΝΟΙ ΜΑΡΚΟ

Ὁ καλλίτερος ἐπιτραπέζιος ΟΙΝΟΣ ἀπὸ Σταφυλὴ ΣΑΒΑΤΙΑΝΟ
ΦΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΘΕΣΣΟΓΕΙΩΝ
ΛΕΥΚΟΣ
ΕΙΣ ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΣ
1 1/2 καὶ 5 δικάδων
ΡΕΤΣΙΝΑΤΟ
Εἰς ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΣ 1 δικᾶς καὶ 100 δραμίων
Κ ΟΧΑ ΔΡΑΧ. 16
ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ
Ἄνω τῶν 3 δαμιτζανῶν.
ΠΡΑΤΗΡΙΑ
ΑΘΗΝΑΙ : ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ 8
Τηλέφ. 14-34
ΘΕΙΡΑΙΑΣ : ΠΟΤΑΡΗ 70 ΤΗΛ. 7-88

ΒΕΡΝΙΚΙ ΟΝΥΧΩΝ "RITTA,,

Ἀνώτερον ὅλων. Πωλεῖται παντοῦ. Ἀποκλ. χονδρ. πώλησις Μυροπωλεῖον Κ. ΦΑΒΡΙΑΝΟΥ, Στοὰ Ἑρμείου 6.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ
Ἰατρὸς
Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων. Τ. Βοηθὸς Χειρουργικῆς καὶ Γυναικολογικῆς Κλινικῆς ἐν Γαλλίᾳ. Γυναικολογικὰ - Αἰσθητικαὶ ἐγχειρήσεις. Ὁδὸς Ἀριστοτέλους 55. Δέχεται 2-6 μ. μ.
ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΔΩΡΕΑΝ

Η ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΙΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΤΟ "ΜΑΝΣΤΡΟΥΟΛ,,
Ἄριστον ἐμμηναγωγέν· θεραπεύει ριζικῶς τὴν ἄτακτον περίοδον τῶν γυναικῶν καὶ κορασίδων· καταπαύει τοὺς πόνους τῶν νεφρῶν, τῆς κοιλίας, τὴν ἡμικρανίαν, ἐξάντλησιν καὶ λοιπὰς κακουχίας τῆς ἀτάκτου περιόδου.
Ἀντιπρ. Α. Χρονόπουλος Γαμβέττα 3—Ἀθῆναι

«ΒΟΤΡΥΣ»
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ
Κεφαλαίον Μετοχικὸν καὶ Ἀποθεματικὸν Δραχ. 57.500.000
Κεντρικ. Πρατήριον ὁδ. Ἀθηνᾶς 53

Οἶνοι χύμα : λευκοί, ἐρυθροί, γλυκεῖς, μασχάτοι
Οἶνοι εἰς φιάλας : Ἐπιτραπέζιοι, ἀπιδόρριζοι, δρακτικοί, τονωτικοί.
Βερμοὺθ ἐκ παλαιοῦ Μοσχάτου οἴνου Μαυροδάφνη ἀπαραμίλλου
Παλαιὸν ἐτόσταγμα Οἴνου «ΒΟΤΡΥΣ» τύπου Κονιὰκ
ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΚ
Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ κέντρα καταναλώσεως

Ο ΑΝΘΟΠΩΛΗΣ ΣΑΣ
Α. ΤΣΟΥΤΣΟΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 18
ΣΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΕΙ
ΠΛΕΚΤΑ ΕΠΙΠΛΑ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
ΔΡΑΧ. 1000 - 50.000
Μὲ τὰς αὐτὰς τιμὰς ὡς καὶ μετρητοῖς
ΣΑΛΟΝΙΑ ΑΠΟ ΔΡΑΧ. 1600

ΤΑ ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑ
"GAUFRÉ,,
τὰ ὁποῖα ἐνεφανίσθησαν στὰς Ἱπποδρομίας τῶν Ἀθηνῶν
ΣΤΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ Ὁδὸς Εὐαγγελιστρίας 12 καὶ Περικλέους 35

PUBLIBURO

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ΑΡΤ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΩΝ ΓΚΡΙΤΖΝΕΡ
ΕΝ ΔΟΥΡΛΑΧ (ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ)
ΑΙ ΑΝΩΤΕΡΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΑΝΩ ΤΩΝ 6.000.000 ΜΗΧΑΝΩΝ ΕΝ ΧΡΗΣΕΙ

Μηχαναὶ δι' οἰκιακὴν χρῆσιν, διὰ κεντήματα, διὰ πλισσέδες κ. λ. π. Εἰδικαὶ μηχαναὶ δι' ἐργοστάσια ἐνδυμάτων, ὑποκαμίσων, καπέλλων, ὀμβρελλῶν, ὑποδημάτων κ.λ.π. Καλτσομηχαναὶ καὶ παντὸς εἴδους πλεκτομηχαναί.

Παρακαταθήκη ἐξαρτημάτων.
Πρὸς τὸ συμφέρον σας ἐπισκέφθητε μας πρὶν ἀγοράσετε ἀλλαχοῦ.

ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΙ' ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΟΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ
54 ΟΔΟΣ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ · ΑΘΗΝΑΙ

Ο ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Α. Π. ΚΛΑΦΟΠΟΥΛΟΣ
τ. ἐπὶ πενταετίαν ἰατρὸς τῆς Μαιευτικῆς καὶ Γυναικολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου εἰδικῶς ἐν Παρισίοις σπουδάσας. Δέχεται 3 6 μ.μ. ἐν τῇ πλατείᾳ του 4 Ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ 4.

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΑ
Γ. ΒΕΝΙΕΡΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
Μπόταση 3 (Πλησ. Πλ. Κάνιγ.)
9-1 μ. μ. 5 8 1)2
καὶ ἐπὶ συνεντεύξει
Τηλ. 30—48

ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ
ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαὶ Τραπεζῶν δι' ἀνάληψιν ἐργασιῶν μὲ ὅρους εὐνοϊκούς.
Π. ΚΥΒΕΛΛΟΣ
Δραγατσανείου 6 β

ΤΑ ΠΙΛ-ΠΟΥΛ ΤΟΥ 1928

Ἡ Πηγὴ τῶν Πίλων
ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΠΙΜΟΝΟΥ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ
ἐπέτυχεν νὰ παρουσιάσῃ
ΤΟ ΔΙΕΘΝΩΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΝ
ποσαύριον Πίλ-Πούλ
ΣΧΗΜΑΤΑ & ΧΡΩΜΑΤΑ ΟΤΙ ΖΗΤΕΙ Η ΜΟΔΑ
ΒΕΛΟΥΤΕ ΕΦΑΜΙΛΛΑ
ΤΑ ΕΥΘΗΝΑ ΜΕΡΙΝΑ
εἰς ἐξαιρετικὴν ποιότητα
& ΜΕΓΙΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΝ
Ἦλιας
ΠΥΛΟΠΥΛΟΣ
& ΥΙΟΣ Α.Ε.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΙΔΗΡΩΝ
ΙΩ. ΑΘ. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΣ
(ΠΑΡΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 207)
ΣΙΔΗΡΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ
Λαμαρίνες μαῦρες, Ἀτσάλια, Αὐλακωτές, Λάμες, Λαμάκια, στρογγυλά, τετράγωνα, Σιδηρογωνιές, Τάφ, κλπ.
ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ΑΡΤ